

Miljøministeriet
ATT.: mim@mim.dk
CC.: mheng@mim.dk
j.nr. 2021-814

DATO: 06-10-2023
PROJEKTNR.: 3004
ds/sk/cvhc/CEL

Hørings svar – implementering af drikkevandsdirektivet

DANVAs høringssvar består af en overordnet del og en specifik del, som følger rækkefølgen i lovudkastet. Høringssvaret bygger på høringsmaterialet og på informationer modtaget på interessentmøde med Miljøministeriet den 22. september 2023. Tekstnære rettelser, samt spørgsmål til enkeltbestemmelser, der ikke blev afklaret på interessentmødet, er vedlagt i bilag.

Der er fra Ministeriets side lagt vægt på en direktivnær implementering. Det udsendte forslag til vandforsyningsloven er primært nye lovhjemler og præciseringer, til brug for kommende bekendtgørelser. På grund af det omfangsrige materiale, er visse dele af høringssvaret tilsvarende detaljeret. Der er to hovedelementer i lovforslaget, som DANVA finder behov for særligt at kommentere, den ene er direktivnærheden, det andet er afgrænsning af tilstrømningsområder, som skal danne baggrund for den risikobaserede tilgang, der er en af de primære omdrejningspunkter i direktivet.

Direktivnærhed med inddragelse af viden

I udkastet savnes hensyntagen til de elementer i Dansk vandforsyning der adskiller sig fra majoriteten af europæisk vandforsyning. Fokus på sundheden understøttes, men der savnes et tilsvarende fokus på rent vand. Rent vand er ikke kun sundt, men også klart uden afvigende smag og lugt. Der er rum i direktivet til at honorere lokale forhold i implementeringen - det bør udnyttes. Det drejer sig udover sundhed også om parametre af betydning for hygiejne, smag, lugt og æstetik.

Vi ønsker en drikkevandslovgivning, der bygger på den viden vi har om vores drikkevandsressourcer og om vores drikkevand. Hvor vi i fællesskab tager ansvar for drikkevandskvaliteten i hele forsyningskæden. Det er til gavn for kunderne, vandforsyningerne og myndighederne. Direktivet er et kompromis mellem lande hvor datagrundlaget og forudsætningerne for drikkevandsproduktion er væsentlig forskellige, dette kompromis bør ikke overføres direkte i dansk lov, der hvor vi faktisk har reel viden, der understøtter direktivets formål.

Eksempelvis indføres med lovforslaget begrebet indikatorparametre. Med dette gøres op med praksis om at kvaliteten af den simple vandbehandling reguleres ens for alle og baseres på kvalitetskrav i vandkvalitetsbekendtgørelsen. DANVA mener, at det vil være en barriere for at opnå rent og sundt vand, hvis der gives mulighed for at indikatorparametre fraviges efter en lokal vurdering. Vi finder det væsentligt, at både kunder og vandforsyninger fortsat kan regne med ensartede krav på tværs af kommunegrænser uden den ekstra administration for alle, som kravet om lokal vurdering af indikatorparametre vil medføre.

Indikatorparametre af betydning for bakterievækst og kvaliteten af simpel vandbehandling bør derfor have samme status i lovgivningen som hidtil.

Tilstrømningsområder

Tilstrømningsområderne er et nyt begreb indenfor beskyttelse af drikkevand og er defineret fra den engelske ord catchment. Jf. bemærkningerne dækker tilstrømningsområderne 95% af Danmarks landareal. Arealets størrelse øger sandsynligheden for, at den risikovurdering af tilstrømningsområderne, der lægges op til, ikke får nogen praktisk betydning for beskyttelsen og bevarelsen af drikkevandsforekomsterne.

Vi har brug for, at der sættes nogle effektive rammer indenfor hvilke beskyttelsen af grundvandet er en bunden opgave. Nærværende lovforslag er et skridt på vejen, men det er en forudsætning at rapporteringsforpligtigheden, der lægges op til følges op af konkrete handlinger og konsekvenser i udpegede områder.

Som følge heraf efterlyser vi også oversigt over alle arealbenævnelserne, som er i spil i den nye vandforsyningslov med en tilhørende beskrivelse af hvordan de hænger og spiller sammen.

Specifikke bemærkninger følger herunder:

Lovens formål - Drikkevand og vandkvalitet

Definitionen af drikkevand er ændret i overensstemmelse med direktivet, så den omfatter alle former for vand. Dette støtter behovet for at arbejde med andre vandtyper og understøtter muligheder for genbrug af vand til andre formål for at nedbringe vandforbruget og dermed trækket på vandressourcen.

Med ændringen defineres drikkevand også som ubehandlet vand, der senere skal bruges til drikkevandsformål. Denne definition er i overensstemmelse med direktivets gyldighedsområde, som er hele forsyningskæden. Den afviger dog fra den hidtidige definition, hvor vandet først betegnes som drikkevand efter vandbehandling. For at undgå forvirring om gyldighedsområdet for de enkelte bestemmelser i det nye lovkompleks, blandt andet materialer i kontakt med drikkevand, skal det uddybes i lovbemærkningerne, at drikkevand også omfatter råvand og grundvand til drikkebrug.

Generelt bør loven udvides med flere definitioner, der er afgørende for vandforsyningslovens rammer, herunder blandt andet tilstrømningsområder, som er nævnt første gang i lovens §10a. Sidst er det uklart om henvisningen til indvindingsoplande i resten af loven er retvisende eller om der faktisk er tale om tilstrømningsområder. DANVA imødeser derfor en konsekvensrettelse af hele vandforsyningsloven.

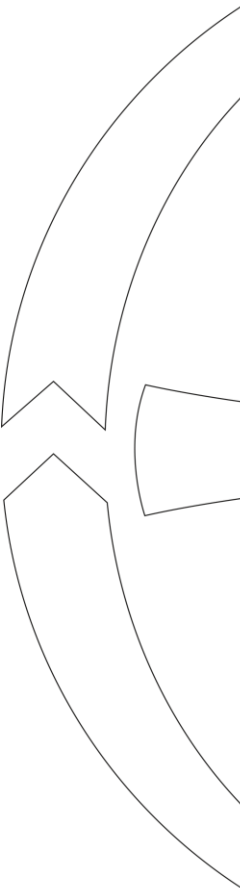
Indberetningsforpligtigelse

Der er indsat en ny hjemmel til at fastsætte regler om indberetning af oplysninger. DANVA støtter, at oplysningerne forventes indberettet i et kendt og struktureret system jf. bemærkningerne til den nye bestemmelse.

Planlægning

Risikovurdering af forsyningsnettet og husinstallationerne

Lovforslaget har hjemler til udførelse af de risikovurderinger, der er en stor del af drikkevandsdirektivet. Udkastet er tro imod forudsætningen, om at ansvar og ejerskab følges ad. Forsyningsselskaberne og vandværkerne har således udelukkende ansvaret for den forsyningsmæssige risikovurdering, der pt. er udmøntet i dansk lov via Bekendtgørelse om kvalitetssikring af almen vandforsyning. DANVA imødeser den kommende revision heraf, og deler gerne erfaringer med mere end 10 års målrettet kvalitetssikring og risikovurdering af forsyningssystemerne.



Det konstateres, at ansvaret for at løse installationsbetingede forureninger efter skal deles imellem to resort områder. Erfaringsmæssigt kan et delt ansvar stå i vejen for fremdrift og effektivitet. Det anbefales derfor, at ansvaret for installationsbetingede forureninger overgår til byggemyndigheden, da det er i dette regi ekspertisen ift. indretning, dimensionering, materialevalg og produkter i forvejen ligger.

Risikovurdering af tilstrømningsområder

Hjemlen til risikovurdering af tilstrømningsområder er bred, og vi noterer, at ansvaret for indsamling af data er ministerens, samtidig sættes rammerne for samtænkning mellem vandområde, vandforsyning og indsatsplaner.

I den sammenhæng gøres opmærksom på Vandforsyningslovens §15 og §16, som med fordel kunne konsekvensrettes, så ministerens mulighed for at udarbejde landsplaner og facilitere samarbejder om vandforsyning udvides og udnyttes. Vandselskaber og vandforsyninger bør indtænkes som reelle parter og indrapporteringsforpligtelsen for indsatsplaner og risikovurderinger bør suppleres med handlepligter i den kommende udmøntning af regelsættet. Der er derudover et klart behov for, at vandselskaberne fremover får status som parter i disse sager, så der med det økonomiske ansvar for finansiering af grundvandsbeskyttelsen også følger forvaltningsmæssige rettigheder.

I lovbemærkningerne er opremset en lang række områdeudpegninger, her savnes BNBO, grundvandsdannende oplande og indvindingsoplande. Især de to sidste afgrænsninger er afgørende for den målrettede beskyttelse.

DANVA imødeser yderligere dialog om praksisnære løsninger, der kan understøtte de konkrete handlinger/forebyggende indsatser, der er nødvendige for at risikovurderingen kommer til at gøre en forskel i virkeligheden.

Anden indvinding og bortledning af vand

DANVA støtter hjemlen til at meddele tilladelse til afsaltning af vand til drikkevandsformål i særlige tilfælde. DANVA mener at muligheden kan være en vigtig tilføjelse, til værktøjskassen i områder, hvor forsyningssikkerheden er under pres, og ikke kan opretholdes på et passende niveau med de hidtil tilgængelige metoder.

Offentliggørelse af oplysninger om drikkevandskvaliteten mv. ny §55a

Lovudkastet indeholder en hjemmel til, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet fastsætter regler om offentliggørelse af information til forbrugerne. Miljøministeren er ansvarlig for den del, der vedrører vandkvaliteten, mens Klima-Energi og Forsyningsministeren fastsætter regler om offentliggørelse af ejerskabsstruktur, præstationsniveau, priser og forbrug. Forpligtelsen er anført direkte i direktivet og KEFM præsenterede på interessentmødet en model for bestemmelsen, der i videst muligt omfang bygger på oplysninger der allerede er tilgængelige. Denne model er dog ikke refereret i lovbemærkningerne og gengives derfor nedenfor. Det er uklart om dele af bestemmelsen kommer til at omfatte alle vandforsyninger eller om der lægges op til at bestemmelsen kun omfatter vandforsyninger omfattet af §2 i Vandsektorloven. Følgende blev gengivet af KEFM på interessentmødet:

Alle omfattede vandforsyninger:

Angivelse af vandforsyning, område, kunder og vandbehandlingsmetode

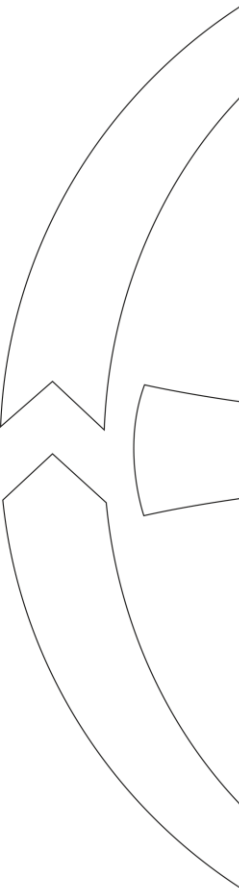
Nyeste kontrolresultater og kontrolhyppighed og kvalitetskrav

Hårdhed og mineraler (Ca, Mg, K)

Oplysninger om potentielle fare for folkesundheden og råd

Risikovurdering af forsyningssystemet

Forbrugerråd om bl.a. vandbesparelse og sundhedsrisici ved stillestående vand



Lettilgængelige oplysninger direkte til kunden	Til kunden via henvisning til hjemmeside.	Større vandforsyninger jf. VSL §2
Kvalitet (bilag 1 del a-c) Prisen (kr./m ³ og kr./L) Husstandens forbrug Udviklingstendens (hvis tilgængelig) Sammenligning af forbrug med et gns. forbrug, (hvis udviklingstendens er tilgængelig) Link til hjemmeside med flere oplysninger	Angivelse af vandforsyning, område, kunder og vandbehandlingsmetode Nyeste kontrolresultater og kontrolhyppighed og kvalitetskrav Hårdhed og mineraler (Ca, Mg, K) NY: Oplysninger om potentielle fare for folkesundheden og råd NY: Risikovurdering af forsyningssystemet NY: Forbrugerråd om bl.a. vandbesparelse og sundhedsrisici ved stillestående vand	Præstationsniveau; effektivitet og lækagerater - dvs. performanceBM Ejerskabsstruktur – forbruger eller kommunalt ejet Omkostningsstrukturen for taksten pr. m ³ , herunder evt. omkostninger ved tiltag gjort for at forbedre adgang til drikkevand – i praksis takstbladet Sammendrag af forbrugerklager og statistik herom

Det bør præciseres yderligere hvad der ligger i begrebet information om trusler mod folkesundheden, det virker umiddelbart som et meget stort begreb, at have ansvaret for. Samtidig vil der være store omkostninger forbundet med at opgøre forbrugerklager og statistik herom, da en henvendelse og en klage ikke kan sidestilles.

DANVA har tidligere været i dialog med KEFM om netop denne bestemmelse. DANVA går ud fra at vi får lejlighed til at kommentere yderligere, når bekendtgørelse om vandkvalitet revideres, ligesom uklarheder også kan opklares ved den lejlighed. Det anbefales dog at lovbemærkningerne tilføjes de overvejelser, der blev præsenteret på interessentmødet.

Det skal derudover sikres, at omkostningerne til gennemførelsen af denne forpligtigelse rent faktisk kan opkræves via taksten, som angivet i lovbemærkningerne.

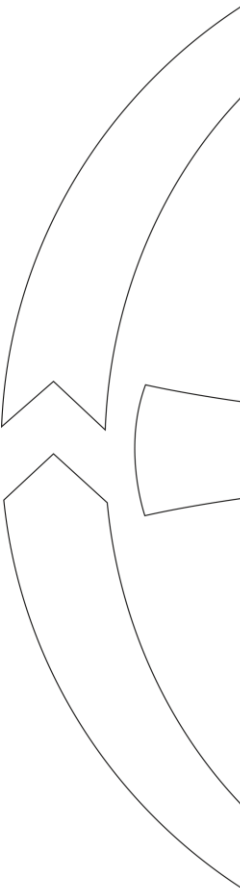
Materialer i kontakt med drikkevand

§§56-56d implementer artikel 11 i drikkevandsdirektivet ved henvisning til retsakter i form af forordninger eller afgørelser. Disse retsakter er endnu ikke færdiggjort fra Kommissionens side og er end ikke sendt i høring. Derfor er der reelt ikke mulighed for at gennemskue retsakternes indflydelse på dansk vandforsyning på nuværende tidspunkt.

Det bør sikres, at bestemmelserne i lovforslaget henviser til alle retsakter, der udstedes i medfør af artikel 11. Den såkaldte formodningsregel, der er refereret til i bemærkningerne, skal udformes, så der ikke kan opstå tvivl om, at et materiale eller produkt skal underlægges test, godkendelse, krav om certificering og overensstemmelseserklæringer inden det markedsføres. DANVA opfordrer også til at Ministerens bemyndigelse til at fastsætte danske regler jf. §56 stk. 2 udnyttes. Her tænkes især på krav til afgivelse af lugt og smag fra produkter, stoffer og materialer i kontakt med drikkevand.

Krav til behandlingskemikalier og filtermaterialer

DANVA henleder opmærksomheden på, at filtermedier og behandlingskemikalier, skal opfylde de samme krav til kvalitet og dokumentation, som angives i drikkevandsdirektivets artikel 11. Dette begrundes med, at anvendelsen af filtermedier og behandlingskemikalier, øges i takt med at andelen af videregående vandbehandling også stiger. Især filtermedier har en stor kontaktflade set i forhold til vandvolumenet og konsekvenserne for vandkvaliteten er dermed større, hvis kvaliteten ikke er god nok.



Endvidere anbefaler DANVA, at der i det videre arbejde henvises mere specifikt til relevante standarder, samt til hvordan den enkelte vandforsyning/kommunalbestyrelse skal forholde sig i de tilfælde, hvor der ikke kan fremskaffes kvalitetsdokumentation via standarder. Dette for at sikre at krav og vilkår bliver ensartede, og for at reducere administrationen ved at fremskaffe og vedligeholde dokumentation til gavn for både leverandører, kommuner og vandselskaber.

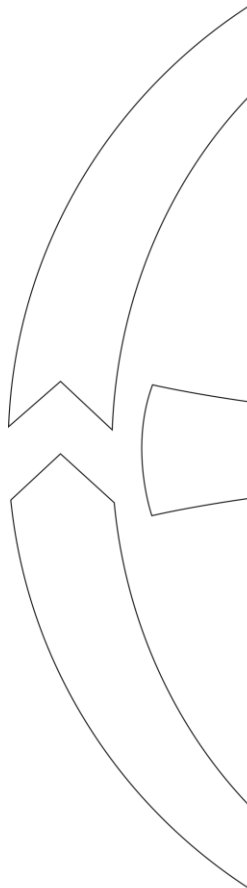
Adgang til drikkevand til alle - også sårbare grupper

DANVA støtter tilgængelighed af vand til alle grupper og fremme af brug af vand fra vandhanen. Vi forudsætter naturligvis fuld omkostningsdækning for etablering af tappesteder i tilknytning til bygninger og som vandposter, udgifter til drift, vedligehold og betaling af vandforbrug, som udgangspunkt betales af ejeren.

DANVA imødeser som nævnt en yderligere dialog om implementering af direktivet og står gerne til rådighed med yderligere dokumentation og viden, der kan belyse høringsvaret yderligere.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA



Bilag hørings svar Vandforsyningsloven mfl.

§	Bemærkninger
§1	Ændringer i lovens formål, sundt og rent og forbedret adgang til drikkevand. Sundt og rent er vel at sidestille med overholdelse af kvalitetskrav og indikatorparametre
§ 1 b	Hvad betyder dette, den kan da være ret stor,
§ 3	Definitionen af drikkevand er ændret så alle kilder kan bruges til drikkevand uanset oprindelse. Hvis det efter behandling er egnet til drikkebrug så er det drikkevand. Alle definitioner skal med så må de være i et bilag, pt. ligger definitionerne i både love bekendtgørelse eller vejledning.
§ 9 a	Koordinering med digitaliseringsstrategien, forventes at der kan anvendes indberetningssystemer vi allerede har...indberetninger i relation til en myndighedsopgave bør gå via myndigheden.
§ 10 a	Tilstrømningsområder er behandlet i høringssvaret, herunder følger detaljerede bemærkninger til høringmaterialet. Nedenfor er citater direkte fra høringmaterialet i kursiv, men spørgsmål hertil er i almindeligt format.
3.1.1.2. Bemærkninger til tilstrømningsområder / §10 a.	
Side 42 Hvis det åbenbart helt centrale begreb tilstrømningsområde ikke er defineret, kan det blive en tvist at finde ud af, hvad begrebet omfatter (1-, 10-, 100 eller 200-årigt tilstrømningsområde?)	
Side 42 Skal en "farlig hændelse" forstås udtømmende, sådan at det er en enhver tænkelig fare – eller gængse, større og måske endda allerede kendte faremomenter, som vurderes?	
Side 43 Hvordan bedømmes – og hvem bedømmer - alvoren af konsekvenserne, hvis faren og den farlige hændelse indtræffer i drikkevandsforsyningssystemet? Og hvordan er sammenhængen til anden lovgivning, fx jordvarmeboringer reguleret i Jordvarmebekendtgørelsen?	
Side 44 Hvoraf fremgår hjemmel til at få forurener til at samarbejde med vandforsyningen og andre interessenter? Der er et afsnit om miljøskade i vandforsyningsloven, men er det udtømmende for dette? Det må være kommunalbestyrelsen, der skal pålægge forurener dette?	
Side 45 Det anføres tillige, at den risikobaserede tilgang bør sikre en løbende udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder og vandforsyninger. Hvem er ansvarlig for og drivkraft i dette?	
Side 45 Det anføres i præambelbetragtning 17, at risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområderne for indvindingssteder bør følge en helhedsorienteret tilgang og tilsigte at gøre fremstillingen af drikkevand mindre behandlingskrævende, eksempelvis ved at mindske belastninger, som forurener, eller risikerer at forurene, vandområder, der benyttes til indvinding af drikkevand. Medlemsstaterne bør til dette formål karakterisere tilstrømningsområderne for indvindingssteder og identificere farer og farlige hændelser, der kan medføre forringelse af vandkvaliteten, såsom mulige forureningskilder i forbindelse med de pågældende tilstrømningsområder. Hvis 98% af DK's areal er omfattet af drikkevandsmagasiner – hvordan skal nedenstående så forstås? Vil der skulle udarbejdes risikovurdering for 98% af arealet?	
Side 54 Det er således Miljøministeriets vurdering, at Danmark forventeligt allerede i dag foretager de i drikkevandsdirektiv V, artikel 8, stk. 2, litra a-c, nævnte risikovurderinger i eksisterende regler. Miljøministeriet vurderer dog, at der efter drikkevandsdirektiv V, artikel 8, stk. 1 og 2, skal foretages en samlet risikovurdering, der har særligt fokus på det, der er relevant ift. drikkevand, og som er i tråd med WHO's retningslinjer og tager højde for klimaforandringernes indvirkning på vandressourcerne. I et vist omfang ja, så udøves risikovurderingerne, men i vores forsyningsområde mener vi som vandforsyning ikke, at kommunen varetager den forpligtelse i fx tilladelser til jordvarmeboringer, nedsivningsanlæg mv. Kommunen henholder sig til anden lovgivning.	
Side 54 Hvis miljøministeren i forbindelse med indhentelsen af oplysninger vedrørende risikovurderinger fra kommunalbestyrelsens, regionsrådet og andre relevante offentlige myndigheder bliver opmærksom på nye risici, f.eks. fysiske områder, nye brancher el.lign., der vil kunne findes	

Bilag hørings svar Vandforsyningsloven mfl.



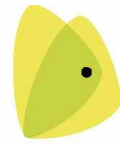
	<p>problematiske, vil miljøministeren, eventuelt efter indhentelse af yderligere oplysninger efter det foreslåede § 10 a, stk. 2, kunne redegøre for disse i sin risikovurdering.</p> <p>Vil et forsyningsselskab – eller Danva – kunne melde nye risici ind?</p>
	<p>Side 55 Det forventes, at miljøministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 10 a, stk. 2, kan bestemme, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet foretager risikovurdering til brug for den samlede risikovurdering, hvor kommunalbestyrelsen og regionsrådet er myndighed, og at disse indberetter resultatet af vurderingen.</p> <p>Kan forsyningsselskaberne deltage i et "koordinationsforum" tilsvarende med indsatsplanerne?</p>
	<p>Side 56 De nævnte foranstaltninger, der er nævnt i artikel 8, stk. 4, litra a-d, omfatter definerings og gennemførelse af forebyggende foranstaltninger i tilstrømningsområderne for indvindingssteder, definerings og gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger i tilstrømningsområderne for indvindingssteder, sikring af passende kontrol af parametre, stoffer eller forurenende stoffer i overfladevand eller grundvand, eller i begge dele, i tilstrømningsområderne for indvindingssteder, eller i råvand, og vurdering af behovet for at oprette eller tilpasse beskyttelseszoner for grundvand og overfladevand.</p> <p>Hvordan er fremtidige ressourcer tænkt ind i risikovurdering og styringen? Der er ikke nødvendigvis et tilstrømningsområde – endnu?</p>
	<p>Side 57 Forebyggende foranstaltninger og afhjælpende foranstaltninger, som ikke er omfattet af vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3, litra d, kunne f.eks. være, hvis en virksomhed har forurennet eller forurener og den afhjælpende foranstaltning ville være et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24, eller at der blev opdaget jordforurening, hvor den afhjælpende foranstaltning ville være, at oprense jorden, eller at en kommune som en forebyggende foranstaltning via lokalplanlægningen forandrede arealanvendelsen.</p> <p>Hvordan er dette hjemlet i gældende lovgivning? Hvordan er kommunens "indsigelsesret" ift regionens prioritering på jordforureningsområdet? Dette er fx problematisk i bykommunerne i Storkøbenhavn, hvor oprensning/afværge er en ringere forretning end ude i landkommunerne.</p>
	<p>Side 57 Det fremgår af drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 4, litra a og b, 3. led, at hvis det er relevant, sikrer medlemsstaterne, at forurenere i samarbejde med vandforsyninger og andre relevante interessenter træffer forebyggende og afhjælpende foranstaltninger i overensstemmelse med vandrammedirektivet.</p> <p>Hvem skal handle i en sådan situation? Kommunen?</p>
	<p>Side 58 Miljøministeriet vurderer, at der er taget højde for artikel 8, stk. 4, litra a og b, 3. led, ved vandforsyningslovens § 13 d, stk. 1, hvor det fremgår, at en kommunalbestyrelse eller en almen vandforsyning for at gennemføre en indsatsplan vedtaget efter § 13 eller § 13 a kan indgå aftale med ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over en ejendom om dyrkningspraksis eller andre restriktioner i arealanvendelsen eller indgå aftale om salg af hele eller dele af ejendommen til kommunen eller den almene vandforsyning.</p> <p>Hvad hvis man ikke kan aftale sig ud af det?</p>
	<p>Side 59 Det er Miljøministeriets vurdering, at der skal ske en vurdering af behovet for at oprette eller tilpasse beskyttelseszoner for grundvand og overfladevand, som omhandlet i vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3, og andre relevante zoner. Hvis det herefter findes relevant at oprette nye beskyttelseszoner og andre relevante zoner, vil dette som udgangspunkt kræve lovændring som følge af den indgribende karakter.</p> <p>Som det er i dag, er det noget uklart, hvor der fra myndighedens side er hvilken handlepligt, og hvor myndigheden kan bestemme hvad. I hvert fald hos nogle myndigheder.</p>
13 b	<p>Indsatsplanen sendes til miljøministeren. Tilsvarende øvelse anbefales for vandforsyningsplanerne. Handlepligt, hvis indsatsplanen ikke lever op til minimumskrav, ikke blot en opbevaringsforpligtigelse. Dele af risikovurderingen er allerede indført i dansk lov, men der er ikke er ført kontrol med kvaliteten af kommunernes indsatsplanlægning. Derfor vil tilsyn med dels indholdet i de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse samt effektueringen af disse være relevant. I øvrigt er der i forhold til konkrete aftaler brug for at kigge nærmere på, hvordan sagsbehandlingstiden hos skat kan kortes ned.</p>
16,4	<p>Indberetning af pejlinger – direkte til den myndighed der har mest værdi af data, udstilles til brug for andre herunder kommunens sagsbehandling. Ændring af vandkvalitetsbekendtgørelsen. Jupiter skal udbygges som følge heraf?</p>
§25	<p>Andre formål kommer PtX ind her?</p>

10. oktober 2023 - j.nr. 2021-814

Bilag hørings svar Vandforsyningsloven mfl.

	§25 stk. 5: lidt uklarhed i forhold til terminologien. Grundvand og overfladevand må eksporteres til udlandet med tilladelse, men godt importeres? Kan man ikke få "råvandet" fra udlandet?
§ 55a	Indberetningsformat og hyppighed. Hvad er præstationsniveau? Performance benchmark? kun dem der laver PM i forvejen? §55 a, stk 5: "skal sende vandforsynings forbrugere information om kvaliteten af drikkevandet". Hvordan sende? Skal vi skrive til folk i Eboks eller skal de alle have en mail?
	Hygiejne bør udgå af overskriften, matcher ikke resten af §56a, som er bredere end blot hygiejne
§ 56a	Her savnes en nærmere angivelse af hvilke nationale foranstaltninger om specifikke minimumskrav miljøministeren tænker at opretholde eller vedtage frem mod Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesretsakterne. Alternativet til ovenstående kunne være en overgangsordning indtil retsakterne er vedtaget af Kommissionen. Alt arbejde på vandinstallationer giver anledning til øget mikrobiologisk vækst, i en periode. Dog ikke nødvendigvis materialehenførbart. Hvordan adskilles materialeanvendelsen fra almindelige udsving i vandkvaliteten ved arbejde på vandinstallationer? Det styrer vi pt. i systemer for at opretholde fødevarer sikkerheden f.eks. ISO22000. GDV-ordningen ophæves når de nye regler finder anvendelse – da vi ikke ved, hvornår Retsakterne træder i kraft og hvad de indeholder, skal vi opretholde materialearbejdet for vandselskaberne indtil fuld implementering.
§ 56b	Betyder anvendelse af formodningsreglen, at materialer og produkter, som kommer i kontakt med drikkevand, kan markedsføres uden opfyldelse af kravene i alle retsakterne hørende til drikkevandsdirektivets artikel 11?
§ 56c	Hvis afgørelsen ikke kan påklages, betyder det så at der kan ansøges på ny med svar på eventuelle begrundelser for afslag?
§ 56d	Se ovenfor
§ 56e	Europæiske standarder er ikke nødvendigvis gode nok til at garantere den renhed vi har behov for, vi stiller krav i udbud, men der bør også stilles krav til systemet, der ligger bag ift. kontrol af produktkvalitet, det sker ikke ved blot at henvise til en standard, der skal være krav om kontrol og formen af dokumentation. Filtermaterialerne skal have samme krav som øvrige komponenter. Det er der hvor vandkontakten og dermed konsekvensen ved afsmitning er allerstørst.
§ 59,2	Gælder "almindelig" indvinding af havvand. Afsaltning af havvand på skibe er undtaget og reguleres via §64a?
§ 59b	Der bør kun være en myndighed på installationsbetingede forureninger uanset vandets temperatur, det andet er forvirrende. Udelukkende en ejeropgave sammen med relevant myndighed jf. bemærkningerne. NB dobbelthjemmel i VFL §62 fjernes.
§ 62	Ligger der andre overvejelser bag end direktivnærhed? Vandforsyningssystem, find et begreb der ikke omfatter husinstallationerne, da det udelukkende bør reguleres i byggeloven. Stk. 6 Vender sætningen ikke forkert? Det skal vel drøftes med STPS når der er en overskridelse og afgørelsen af om overskridelsen er ubetydelig skal ske efter drøftelse med STPS. Stk. 8 Hvad betyder dette, hvor jævnlige er jævnlige? Er det koge anbefalinger? Vandforsyningerne har vel ikke rådgivningsforpligtigheden jf. den husstandsmæssige risikovurdering?
§ 64b	Ikke nødvendigvis vandposter men kort der viser hvor du kan finde offentligt vand af god kvalitet. Præciser hvem der skal have ansvaret for dette udstyr - hygiejne mm.?
§ 64c	Vi går som en selvfølge ud fra at der er fuld omkostningsdækning koordinering med takster sikres. Kommunen godkender kommunens osv., hvis det kræver etablering af vandposter.
§ 65a	Regler om tilladelser til afsaltning af havvand
§ 65b	Regler om tilladelser til afsaltning, egenkontrollen kan iværksættes af ministeriet og betales af tilladelsens indehaver. Der står vandforsyning eller tilladelsens indehaver, hvad betyder det? PtX – virksomheder ?
§ 71a	Det er hjemmel til en bekendtgørelse, hvoraf det så fremgår detaljeret, hvad det er der kan undtages, hvad er baggrunden herfor? Giver det mening, det er svært at se hvad det betyder, heller ikke selvom man har læst lovbemærkningerne, rapporter fra FN?

10. oktober 2023 - j.nr. 2021-814



Udkast til lovforslag fra Miljøministeriet vedr. implementering af drikkevandsdirektivet i relation til grundvandsbeskyttelse/grundvandsparker – bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening

Generelt:

Det haster med at få implementeret drikkevandsdirektivet og at få etableret en genopretningsplan for det danske grundvand, der i dag er voldsomt forurenede af pesticider, nitrat, industrikemikalier, perfluorerede stoffer og andre naturlige og miljøfremmede stoffer.

Mere end halvdelen af de aktive vandværker blandede i august 2023 konstant eller i perioder forurenede grundvand med rent vand før det blev udsendt til forbrugerne. Pesticidkoncentrationerne i borerne varierer efter kildestyrken, pumpemængder og infiltration af grundvand. Derfor vil en række vandværker blande forurenede grundvand med forskellige koncentrationer for at holde koncentrationerne så langt under grænseværdien som muligt.

Ifølge Jupiter har 1556 vandværker to eller flere indvindingsboringer. Ud af disse er 715 værker uden fund af pesticidrester. I 841 vandværker er der fundet pesticider i en eller flere borer, svarende til 54% af alle vandværker med mere end 2 borer. I det **indvundne grundvand** er der pesticidrester i 67% af den samlede indvundne mængde grundvand. Ca. 32% indeholder ikke pesticidrester.

Opgørelsen antyder, at store vandværker, med stor indvinding i m³, har de største problemer, antagelig fordi der trækkes ungt forurenede grundvand ned til grundvandsmagasinerne.

I grundvandsovervågningen, GRUMO, er der i 2022 fundet pesticidrester i 85,3 % i intervallet 0 til 20 meter under terræn, hvor 42,8% overskred grænseværdien på 0,1 µg/l.

Det højtliggende grundvand er fremtidens drikkevand og kvaliteten af fremtidens drikkevand afhænger af den indsats der skal gennemføres i vandværkernes indvindingsoplande. Når vandværkerne i dag finder giftrester under og over grænseværdien i drikkevandsboringerne, lukkes borerne oftest ikke, fordi værkerne er tvunget til at blande rent og forurenede vand for at sikre borgernes forsyningssikkerhed.

Gennemførelsen af BNBO inden juli 2024 kan bidrage, men miljøministeren er nødt til at sikre drikkevandet, hvor det dannes.

Disse områder benævnes grundvandsparker og består af de sårbare dele af indvindingsoplandene med en transport tid på f.eks. 50 år fra nedsivningsområdet til de aktive vandindvindingsboringer. Her skal det unge og nedsivende grundvand beskyttes, og oprydning af punktkilder skal prioriteres. I grundvandsparkerne skal traditionelt kemisk jordbrug erstattes af økologisk landbrug, skove, natur, rekreative områder og produktion af grøn energi v. solceller/vindmøller, med sikkerhedsstillelse for, at fx solcelleparker ikke kan lække uønsket kemi, herunder pesticider.

Det vil samtidig betyde at biodiversiteten i Danmark kan få et tiltrængt løft, og at der ved den rigtige planlægning kan etableres flere og større sammenhængende naturområder.



Der bør udarbejdes en opgørelse for, hvor stor en del af grundvandet der samlet set er forurenet af følgende grupper: pesticidrester, nitrat, organiske mikroforureninger, perflourerede stoffer, arsen/nikkel mm. Nogle grupper forekommer sammen, mens andre ikke har en fællesmængde. Men et mere retvisende billede af kvaliteten og kvantiteten af den samlede ressource afhænger af en sådan opgørelse.

Direktivet - lovændringer

Overordnet støtter Danmarks Naturfredningsforening at:

§ 1, stk. 1, nr. 4 ændres til: "at drikkevandet er sundt og rent mhp. beskyttelse af menneskers sundhed mod skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevandet.

Efter § 10 indsættes som § 10a: "Miljøministeren foretager risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand".

Der bør fremhæves at Ministeren kan kræve, at kommunalbestyrelser og regionråd skal foretage denne risikovurdering og -styring, indhold i denne samt klare tidsfrister for gennemførelse.

"§ 10 a. Miljøministeren foretager risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand."

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke at begrebet **tilstrømningsområder** er defineret i forhold til vandværkernes aktive vandværksboringer, da et tilstrømningsområde ikke kan sammenlignes med en punktmæssig indvinding til den almene vandforsyning eller til vandingsboringer. Et tilstrømningsområde er f.eks. en recipient, der langs sit forløb modtager grundvand der stammer fra alle dybder af de underliggende grundvandsmagasiner.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at begrebet defineres i forhold til det vedlagte bilag om definition af GrundvandsParker, hvor det beskrives hvordan et opland afgrænses i forhold til de aktive drikkevandsboringer.

Fra bemærkninger til lovforslaget

"Herudover introducerer drikkevandsdirektiv V en række nye forpligtelser, der bl.a. har fokus på forebyggende sikkerhedsplanlægning, der skal imødegå risici for fremtidige forringelser af drikkevandets kvalitet, herunder en fuldt ud risikobaseret tilgang til vandsikkerhed, der omfatter hele vandforsyningskæden og ikke, som ved drikkevandsdirektiv IV, er begrænset til visse kontrolaspekter. I dette lovforslag anvendes begrebet vandforsyningskæden i drikkevandsdirektivets forstand, hvilket omfatter tilstrømningsområderne for indvindingssteder frem til det sted, hvor kravene skal overholdes ved forbrugernes vandhaner".



Danmarks Naturfredningsforening og vandværkernes organisationer mener, at befolkningens forsyningssikkerhed med rent kemikaliefrit drikkevand er truet. Derfor skal det i teksten indpasses at den fremtidige kvalitet af drikkevandet skal beskyttes. Midlet bør være etablering af Grundvands-Parker. Med fremtidig menes, at der gennemføres beregninger der viser, hvor stor påvirkningen af drikkevandet vil være om 20, 30, 40 eller 50 år. Der eksisterer et solidt datagrundlag i GEUS database Jupiter til at gennemføre disse beregning, som skal inddrage alle uønskede kemiske bestanddele. Her skal myndighederne ikke indføre engelske tilstande, hvor der kun medtages fund over de respektive grænseværdier, og det skal afklares om grænseværdien for nitrat skal sættes ned til 5 mg/l, da der er påvist en signifikant øget risiko for tarmkræft ved højere koncentrationer.

”De foreslåede bemyndigelser vil som udgangspunkt være begrænset til implementering af drikkevandsdirektivets bestemmelser på minimumsniveau”. I enkelte tilfælde foreslås strengere nationale krav.

At gennemføre minimumsimplementering er ganske enkelt en forkert tilgang. Danmark kan uden problemer gennemføre strengere tiltag end foreskrevet i direktivet. F.eks. er den tidligere fjernelse af kontrol af drikkevand fra private brøndeje (der forsyner en enkelt eller op til 10 huse) en stor fejl.

Det betyder at en stor gruppe mennesker der forsynes med vand fra små anlæg i dag kan drikke sundhedsskadeligt vand, uden at hverken myndigheder eller borgerne er klar over dette. Undersøgelsen af de små vandforsyningsanlæg viste, at grænseværdien var overskredet for pesticider, nitrat eller bakterielle parametre i 68 % af 628 undersøgte anlæg.

Direktivet forventes gennemført omkring lovgivningsarbejde første halvdel af 2024.

”Det fremgår således af drikkevandsdirektivets artikel 7, stk. 4, at medlemsstaterne skal sikre, at risikovurderingen og risikostyringen af tilstrømningsområder for indvindingssteder efter direktivets artikel 8 første gang udføres senest den 12. juni 2027.”

Risikovurdering og risikostyring vil blive udmøntet i en bekendtgørelse. For at sikre tidsfristen nævnt overfor skal implementeringen ske vha. bekendtgørelse 1. januar 2025.

Vandforsyningernes risikovurdering og risikostyring af forsyningssystemet skal ske senest i 2029 (jf. artikel 9). Implementeringen af artikel 9 vha. bekendtgørelse skal ske senest 1. juli 2027.

Danmarks Naturfredningsforening og vandværkernes organisationer mener, at der i Danmark eksisterer tilstrækkelig kortlægning og viden til at etablere grundvandsparker. Der er derfor ikke behov for at vente med at gennemføre de tiltrængte forslag om at beskytte befolkningens fremtidige drikkevandsforsyning.



Identifikation af farerne i tilknytning til tilstrømningsområderne for indvindingssteder er i tråd med WHO's retningslinjer og WHO Safety Plan Manual.

"For enhver drikkevandsforekomst, jf. vandforsyningslovens §10, skal det, ud over, at miljømålet for overfladevand og grundvand opfyldes, sikres, at vandet senest d. 22. december 2015 har en kvalitet, så det efter den anvendte vandbehandlingsordning opfylder drikkevandskvalitetskravene i henhold til vandforsyningsloven. Der skal samtidig tilstræbes en reduktion af omfanget af rensning. Der følger af §17 i vandplanlægningsloven".

Danmarks Naturfredningsforening er helt enig i målsætningen, og Danmarks Naturfredningsforening mener også, at grundvandet generelt bør beskyttes på en langt bedre måde end det sker i dag. Desværre ses at antallet af grundvandsprøver i GRUMO med fund af pesticidrester både over og under grænseværdien stiger i takt med at der findes stadig flere metabolitter. De mange fund af nye og gamle sprøjtegiftrester i grundvandet viser, at det nuværende godkendelsessystem for både sprøjtegifte og andre kemikalier som f.eks. PFAS er utilstrækkeligt. Vi ved ikke i dag, hvor mange sprøjtegiftrester og andre stoffer, der faktisk findes i det danske drikke- og grundvand. Der er derfor behov for et udvidet godkendelsessystem, der kan håndtere de mange nye typer giftstoffer, som er baseret på et konsekvent forsigtighedsprincip, og hvor nye pesticider og andre giftstoffer kun godkendes i Danmark, hvis de er testede under danske forhold med danske jordtyper. Miljøstyrelsen godkender stadig pesticider, der siver ned i koncentrationer, der i gennemsnit overholder grænseværdien på 0,1 mikrogram/liter i den samlede nedsivningsmængde på årsniveau. Det betyder, at alt drikkevand i Danmark vil komme til at indeholde stadig flere giftrester, når stadig flere godkendte stoffer nedvaskes fra marker og befæstede arealer. Ovenikøbet anvendes modeller der ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til sprække-transport.

"Artikel 8, stk. 4, litra a og b i drikkevandsdirektiv V forpligter således medlemsstaterne til at sikre, at der når det er relevant for at forebygge eller kontrollere de identificerede risici træffes foranstaltninger i form af definering og gennemførelse af forebyggende og afværgende tiltag i tilstrømningsområderne for indvindingssteder ud over de foranstaltninger, der planlægges eller træffes i henhold til artikel 11, stk. 3 litra d o vandrammedirektivet".

Begrebet "tilstrømningsområder" er som tidligere nævnt ikke nærmere defineret i direktivet. Den stigende trussel mod vandværkernes drikkevandsforsyning betyder, at værkerne af omstændighederne kan blive tvunget til at indføre klimatunge rensningsprocedurer for at sikre tilstrækkeligt drikkevand til befolkningen. Miljøministeriet bør derfor hurtigst muligt gennemføre foranstaltninger til at beskytte befolkningen mod den stigende forurening i fremtiden ved at gennemføre udpegning af GrundvandsParker, og ved at sikre det nødvendige lovgrundlag for vandværkerne gennem landsplansdirektiver, og ved at vandværkerne og kommunerne får muligheden for at sikre almenvældet gennem ekspropriation.



Medlemsstaterne forpligtes til at sikre den nødvendige kontrol for at overholde direktivets artikel 8.

"Artikel 8, stk. 4 litra d i drikkevandsdirektiv V forpligter medlemsstaterne til at vurdere behovet for at oprette eller tilpasse beskyttelseszoner for grundvand og overfladevand..."

"Det anføres i præambelbetragtning 17, at risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområderne for indvindingssteder bør følge en helhedsorienteret tilgang og tilsigte at gøre fremstillingen af drikkevand mindre behandlingskrævende, eksempelvis ved at mindske belastninger, der foruren eller risikere at forurene vandområder, der benyttes til indvinding af drikkevand"

"Det anføres i præambelbetragtning 18 i drikkevandsdirektiv V, at medlemsstaterne i henhold til vandrammedirektivet er pålagt at identificere vandområder, der anvendes til indvinding af drikkevand, at kontrollere dem, og at træffe de nødvendige foranstaltninger til at undgå, af deres kvalitet forringes, for der igennem at reducere omfanget af den rensning, der kræves til fremstilling af drikkevand"

Danmarks Naturfredningsforening er enige i at der bør indføres beskyttelseszoner for både grundvand og overfladevand.

I forbindelse med grundvand og drikkevand minder Danmarks Naturfredningsforening igen om, at det er ganske enkelt at udpege de nævnte beskyttelseszoner for vandværkernes indvindingsoplande ved hjælp af eksisterende kortlægning: Bilag 1:Grundvandsparker.

Begrebet "tilstrømningsområder" defineres af Miljøministeriet som de udpegede drikkevandsforekomster efter bestemmelser i §10 stk. 2 i vandforsyningsloven.

"Med hensyn til kortlægning af beskyttelseszoner forventes dette at omfatte de udpegede områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indsatsområder (IO)..."

"Det er Miljøministeriets vurdering, at der skal ske en vurdering af behovet for at oprette eller tilpasse beskyttelseszoner for grundvand og overfladevand som omhandlet i vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3 og andre relevante zoner. Hvis det herefter er relevant at oprette nye beskyttelseszoner og andre relevante zoner, vil dette som udgangspunkt kræve lovændring som følge af den indgribende karakter"

Såfremt miljøministeriet ønsker at beskytte befolkningens drikkevandsforsyning fremadrettet, eksisterer der allerede tilstrækkelig kortlægning, der kan danne grundlag for udpegning af grundvandsparker, hvor fremtidens drikkevand dannes.

Vandværkernes indvindingsområder behøver ikke at ligge i OSD og IO, eller i de udpegede indsatsområder, hvor PLUSS rapport viser, at kommunerne kun har gennemført indsatser i ubetydelige områder.



Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening noterer sig, at der åbnes op for at kræve lovændring som følge af den indgribende karakter, når der skal oprettes effektive beskyttelseszoner (GrundvandsParker), idet den hidtidige fokusering på frivillighed både i forhold til BNBO og i forhold til mål for at sikre overfladevand mod kvælstofforurening fuldstændig er slået fejl.

Der er således behov for at indføre ekspropriation i tilfælde, hvor frivillighed ikke nytter og gennem et landsplandirektiv sikre, at samfundet kommer i mål med at få etableret den nødvendige beskyttelse af grundvandsindvindingen og hermed befolkningens ret til rent drikkevand.

Bilag : Hvor skal GrundvandsParker fra placeres, baggrund for, og behovet for regulering er vedlagt som bilag.

Med venlig hilsen

Walter Brüsck og Jens Andersen
Danmarks Naturfredningsforening

Principper for udpegning af grundvandsparker

Baggrund – formål

Formål med grundvandsbeskyttelse. Det overordnede formål er at sikre produktion af drikkevand på basis af rent grundvand. Sikring af rent grundvand til kommende generationer vil kræve, at der fremover ikke benyttes pesticider eller andre miljøfremmede stoffer i de områder, hvor grundvandet til vores drikkevand dannes.

Virkemidler. For at kunne nå det mål er effektive virkemidler nødvendige. BNBO er et første skridt, men langt størstedelen af det grundvand, der indvindes til drikkevand, dannes uden for BNBO. Der er derfor behov for et virkemiddel, der også kan sikre en mere effektiv beskyttelse af de mest betydende grundvandsdannende oplande. Et effektivt redskab vil være at oprette såkaldte "grundvandsparker" med topprioritet til produktion af rent grundvand, og hvor der bl.a. gives mulighed for ekspropriative indgreb for at forbyde anvendelse af pesticider og biocider samt forebygge forurening fra nitrat, punktkilder og bykilder.

Data og viden. Grundvandskortlægningen, forskningsaktiviteter og hidtidige erfaringer hos vandselskaberne har produceret megen nyttig viden og et righoldigt datagrundlag, som gør det muligt med relativ lille ekstra indsats at udpege de områder, der bør indgå i grundvandsparker. Men der foreligger endnu ikke en metodik og en vejledning, som myndigheder og vandselskaber kan benytte i arbejdet hen mod etablering af grundvandsparker.

Formål med denne note. Denne note beskriver principper for, hvordan der kan opnås det nødvendige og tilstrækkelige faglige grundlag for udpegning af grundvandsparker. Håbet er, at principperne efterfølgende kan lede til en egentlig vejledning fra myndigheder.

Metode - principper

Risikobaseret tilgang: Der er betydelige usikkerheder på lokaliseringen af de arealer, hvorfra grundvandsdannelse til konkrete kildepladser sker. Og nogle kildepladser er af større betydning for forsyningssikkerheden end andre. For at reducere fejlinvesteringer skal udpegningen af grundvandsparker derfor ske med en risikobaseret tilgang, hvor der tages højde for de vigtigste usikkerheder, og hvor det acceptable niveau af sikkerhed er en politisk beslutning.

Metodik til bestemmelse af oplande: Oplande bestemmes med partikelbaneberegninger ved hjælp af hydrologiske modeller under anvendelse af god modelleringspraksis.

Usikkerheder på oplande: De væsentligste usikkerheder skal kvantificeres med specifikke vurderinger fra opland til opland. Det vil som regel inkludere usikkerheder på: geologi/modelstruktur, fremtidigt klima, hydrologiske modelparametre og fremtidig indvindingsstruktur.

Håndtering af risici – faseopdelt indsats: En usikkerhedsanalyse vil ofte resultere i betydelige usikkerheder på hvilke arealer, der indgår i et grundvandsdannende opland. Disse usikkerheder kombineres i en risikoanalyse med analyser af f.eks. den strategiske vigtighed af en kildeplads, omkostninger til erstatning for kildeplads, transporttid til boring samt udfordringer med forurenende stoffer såsom pesticidrester og PFAS. For at reducere risikoen ved fejlinvesteringer foreslås en faseopdelt indsats:

- I første fase udpeges arealer, som med størst sikkerhed ligger inden for det grundvandsdannende opland til en strategisk kildeplads. Det kan f.eks. være arealer, hvor der er mere end 95% sandsynlighed for, at området ligger inden for det grundvandsdannende opland, og hvor transporttiden er mindre end 50 år.
- I takt med at de første områder bliver beskyttet, gennemføres i efterfølgende faser beskyttelse i større dele af det grundvandsdannende opland, indtil beskyttelsen omfatter grundvandsdannelse svarende til indvindingen.
- Beregningsgrundlaget og indsatsplanen opdateres med regelmæssige mellemrum, f.eks. hver 5-10 år, hvor nye data og viden inddrages. Det giver mulighed for, at usikkerheden omkring geologi, klima og modelparametre gradvist reduceres og området, som i sidste ende skal beskyttes, derfor bliver mindre, end hvis det var blevet udpeget helt fra starten. På den anden side kan uforudsete udviklinger i vandforbrug, vandværksinfrastruktur og indvindingsstrategier påvirke størrelse og placering af grundvandsparker.

Konkrete vurderinger baseret på lokale prioriteringer: Det accepterede risikoniveauet (graden af forsigtighedsprincip), som har betydning for størrelsen af grundvandsparker, kan variere lokalt.

Bilag med uddybning: Notat "Hvor skal grundvandsparker placeres", Jens Christian Refsgaard, 25.09.2022

Hvor skal grundvandsparker placeres?

Baggrund - forudsætninger

De seneste års fund af pesticider og andre miljøfremmede stoffer i grundvand har dokumenteret, at den præmis, vi har haft de sidste 30 år – nemlig at grundvandsforurening kan forhindres ved at regulere brugen af disse giftstoffer - ikke holder i virkeligheden. En effektiv grundvandsbeskyttelse kræver derfor, at der slet ikke benyttes giftstoffer i områder, hvor grundvandet til vores drikkevand dannes.

Folketinget har vedtaget, at der skal laves grundvandsbeskyttelse i boringsnære områder (BNBO). Langt størsteparten af det grundvand, vi oppumper til drikkevand, kommer imidlertid fra områder uden for BNBO, og der er derfor behov for at beskytte de grundvandsdannende oplande. Udover de grundvandsmagasiner, hvorfra der i dag sker vandindvinding, er der behov for at beskytte nogle magasiner, som vi kan få behov for i fremtiden, når nogle af de eksisterende magasiner viser sig at blive forurenede af stoffer, vi ikke kender i dag. Mens BNBO udgør 0,5-1 % af Danmarks areal, udgør de grundvandsdannende oplande til den samlede eksisterende vandindvinding (eksklusive markvanding) i størrelsesordenen 10 gange så store arealer - med store variationer mellem landsdelene (Henriksen et al., 2022).

Som en vigtig del af grundvandsbeskyttelsen vil det være nødvendigt at oprette såkaldte "grundvandsparker", hvor der fremover gives topprioritet til produktion af rent grundvand. Det indebærer, at det i grundvandsparker vil være nødvendigt at forbyde anvendelse af pesticider og biocider samt at fortsætte regionernes arbejde med at fjerne og inddæmme punktkilder. I bymæssige dele af grundvandsparker bliver der også behov for at tætnes kloakker og forhindre andre forureningskilder. I landområder vil arealerne i grundvandsparkerne eksempelvis kunne benyttes til pesticidfrit landbrug, skovrejsning og naturområder.

Hvordan fastlægges grundvandsdannende oplande?

Grundvandsparker skal etableres i de grundvandsdannende oplande til strategisk vigtige kildepladser. Grundvandsdannende oplande bestemmes ved partikelbaneberegninger med hjælp af hydrologiske modeller. Modellerne bør opstilles med et beregningsgrid på 50-100 m i landområder (Henriksen et al., 2017) og måske endnu finere i byområder (LaBianca et al., 2022).

Der vil altid være betydelige usikkerheder i bestemmelsen af et grundvandsdannende opland. Det indebærer, at der aldrig vil kunne opnås 100% sikkerhed for den nøjagtige afgrænsning af et opland. Derfor er det afgørende vigtigt at tage usikkerhederne i betragtning, når der skal tages beslutninger om, hvilke områder der skal beskyttes og hvilke delområder, der har højst prioritet.

De væsentligste usikkerhedskilder, som skal tages i betragtning, vil som regel være:

- *Geologisk usikkerhed.* Det håndteres ved at opstille et antal (typisk 2-5) alternative tolkninger, som alle benyttes som grundlag for en hydrologiske model. Den geologiske usikkerhed vil ofte være den dominerende usikkerhedskilde.
- *Usikkerhed om det fremtidige klima.* Det håndteres ved at benytte flere forskellige klimafremskrivninger (typisk 3-5), som benyttes som input til de hydrologiske modeller. Forskellige

fremskrivninger om det fremtidige klima baseret på Pasten-Zapata et al. (2019) kan findes på HIP platformen (<https://hip.dataforsyningen.dk/about>).

- *Usikkerhed om den hydrologiske models hydrauliske parametre.* Det håndteres traditionelt ved at benytte en såkaldt Monte Carlo teknik, hvor der generes et antal (fx 100) sæt af parameterværdier, der afspejler parameterusikkerheden. Det er en standardøvelse som kan håndteres af alle professionelle model-softwarepakker.
- *Usikkerhed om fremtidig indvindingsstrategi, dvs. hvilke kildepladser og hvor store oppumpede vandmængder fra de enkelte borer.*

Det er væsentligt at benytte anbefalingerne til god modelleringspraksis (Henriksen et al., 2017) for at undgå fejl og reducere usikkerhederne mest muligt. F.eks. viser et studie med partikelbaneberegninger baseret på et 500 m modelgrid (mod 50-100 m anbefalet i Henriksen et al., 2017), at usikkerhederne forårsaget af det grove modelgrid kan blive endnu større end effekten af den geologiske usikkerhed (Refsgaard et al., 2016).

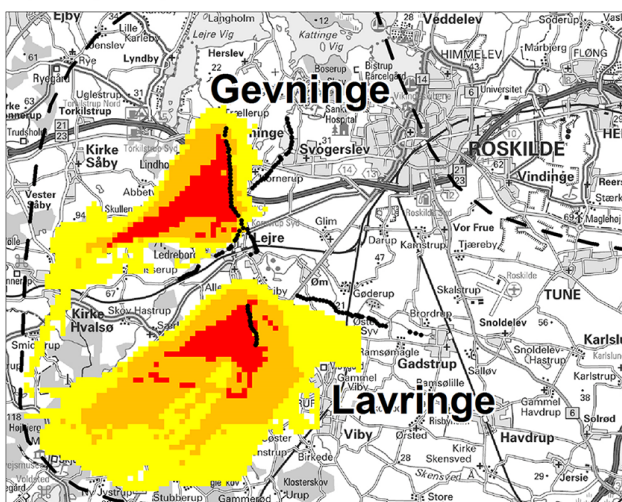
En usikkerhedsanalyse, som tager hensyn til geologi, klima, modelparametre og indvindingsstrategi, kan gennemføres ved at lave eksempelvis $3 \times 3 \times 100 \times 3 = 2700$ modelkørsler. Herefter kan sandsynligheden for, at et modelgrid ligger indenfor det grundvandsdannende opland, beregnes ved statistiske analyser af outputtet fra de mange modelkørsler. Endvidere er det muligt for hvert enkelt modelgrid at bestemme den statistiske fordeling af grundvandsdannelsens størrelse og transporttiden til kildepladsen.

Hvor store er usikkerhederne på de grundvandsdannende oplande?

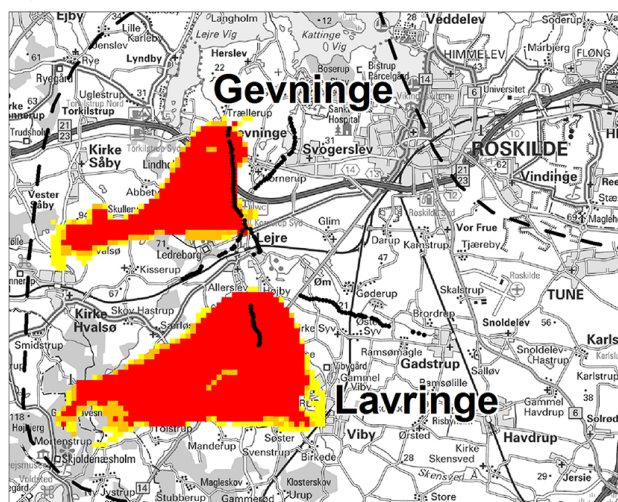
Usikkerhederne på lokaliseringen af et grundvandsdannende opland vil typisk være store. Figur 1 viser et eksempel på effekten af henholdsvis geologisk usikkerhed (figuren til venstre) og klimausikkerhed (figuren til højre). Der er anvendt seks geologiske modeller, som gav lige gode kalibreringsresultater mod grundvandstrykniveau og vandføringer, og 11 forskellige klimamodeller. I figuren til venstre er områderne med rødt de arealer, som alle seks geologiske modeller er enige om ligger inden for de grundvandsdannende oplande, mens de lyserøde områder er de arealer, som udpeges af mindst fire geologiske modeller, og de gule områder kun tilhører oplandet i 1-3 af de geologiske modeller.

Den metode, der er beskrevet i forrige afsnit, kræver at de to usikkerheder i Figur 1 kombineres, og at usikkerheder om modelparametre og fremtidig indvindingsstrategi inkluderes. Resultatet af en samlet usikkerhedsanalyse kan i princippet illustreres som i Figur 2.

a) Six geological models - one climate model

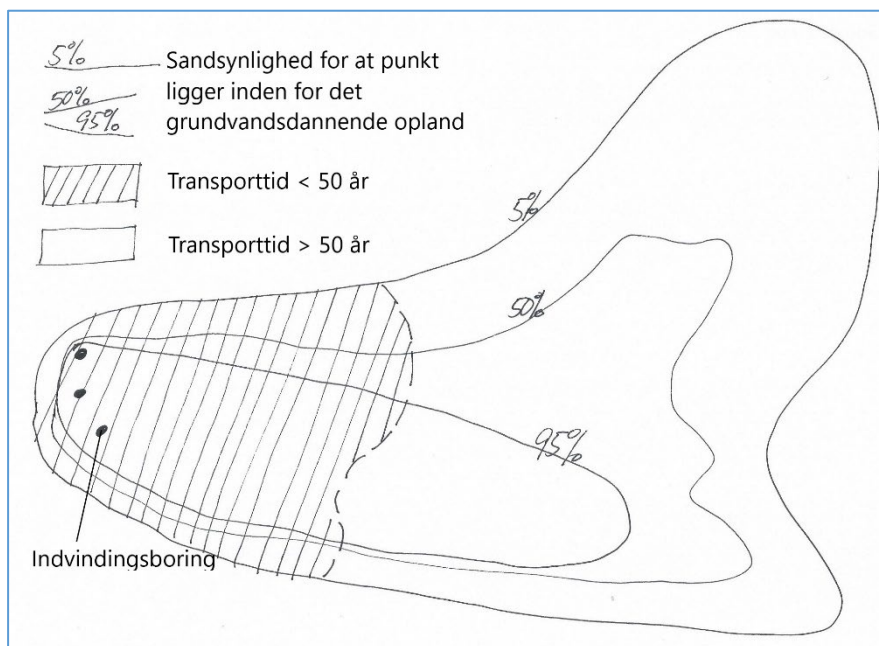


b) Eleven climate models - one geological model



Legend	
	Model boundary
	Stream
	Abstraction well
Capture zone	
Percentage share of models	
	0% - 50%
	51% - 99%
	100%

Figur 1. Usikkerhed i grundvandsdannende opland som følge af geologi (a) og klimafremskrivninger (b).
Figur fra Sonnenborg et al., (2015).



Figur 2. Principskitse for resultat af usikkerhedsanalysen for et grundvandsdannende opland. 5% linjen viser punkter, der har 5% sandsynlighed for at være inden for oplandet, dvs. at 5% af oplandet ligger uden for 5% linjen. Tilsvarende vil der være >95 % sandsynlighed for at området inden for 95% linjen ligger inden for det sande opland. Endvidere er vist områder, hvor transporttiden til indvindingsboringerne er henholdsvis mindre end og større end 50 år.

Hvis vi vil have 95% sikkerhed for at beskytte det sande opland (som vi ikke kender) skal vi beskytte hele området inden for 5% linjen i Figur 2 (~ det gule område i Figur 1). Herved kommer vi uundgåeligt til at beskytte områder, som ligger uden for det sande opland. Hvis vi derimod vil have mindst 95% sikkerhed for, at indsatser for grundvandsbeskyttelse kun foretages i det sande opland, og dermed højst 5% sandsynlighed for at indsatsen rammer et forkert sted, skal vi beskytte det område, der ligger inden for 95%

linjen i Figur 2 (~ det røde område i Figur 1). Herved kommer vi ikke til at beskytte hele det sande opland, og der vil derfor fortsat være risiko for grundvandsforurening.

Håndtering af usikkerheder – risikobaseret tilgang

Spørgsmålet er så, hvordan usikkerheder på oplande skal håndteres i indsatsplaner. Det bør ske ved en risikobaseret tilgang, hvor usikkerheden, og dermed sandsynligheden for at træffe en forkert beslutning, kombineres med konsekvensen af den forkerte beslutning (risiko = sandsynlighed x konsekvens). Ved enhver beslutning om placering af et opland er der en sandsynlighed for, at en del af det sande opland ikke er inkluderet, hvilket kan resultere i grundvandsforurening med den konsekvens at en boring eller kildeplads må lukkes. Tilsvarende er der en sandsynlighed for, at noget af det beskyttede opland i virkeligheden ligger uden for det sande opland, hvilket indebærer at investeringen i beskyttelsesindsats her er dårlig anvendelse af penge. Hvordan risikoen for grundvandsforurening afvejes mod risikoen for fejlinvesteringer, er et spørgsmål, om hvor risikovillig et vandselskab/lokalsamfund er, eller med andre ord hvor meget man er villig til at betale for at opnå et vist sikkerhedsniveau, og er dermed også en politisk afvejning.

En mulig risiko baseret fremgangsmåde til at tage højde for usikkerheder i indsatsplaner kunne være:

1. *Lav en risikoanalyse*, hvor konsekvenserne af de forskellige beslutninger, herunder fejlbeslutninger, inddrages, og der foretages afvejninger af risiko for grundvandsforurening mod omkostninger til grundvandsbeskyttelse. En sådan afvejning bør inkludere faktorer, der ikke kan måles i penge, som f.eks. forsyningssikkerhed og værdi af rent grundvand til kommende generationer. Vigtige elementer i en risikoanalyse er at identificere de kildepladser, der er strategisk vigtige for forsyningssikkerheden samt at beslutte tidshorisont og acceptabelt risikoniveau. Konklusionen på en sådan afvejning vil derfor i sidste ende være politisk og afhænge af lokale forhold.
2. *Lav en faseopdelt indsatsplan*. Hvis risikoanalysen f.eks. konkluderede, at der skal være 95% sikkerhed for, at det grundvandsdannende opland beskyttes, og at der i første omgang skal fokuseres på grundvand med relativt små transporttider i forhold til levetiden for vandværksinfrastruktur, kan faseopdelingen f.eks. se således ud:
 - I den første fase gennemføres kun tvangsmæssige indgreb (herunder ekspropriation) i områder som med meget stor sandsynlighed ligger inden for det sande opland. Det kan f.eks. være inden for 95% linjen i Figur 2 (< 5% sandsynlighed for fejlinvestering) og kun for områder med transporttider mindre end 50 år, mens der i de resterende områder gennemføres indsatser baseret på frivillige ordninger. Hvis området inden for 95% linjen er meget lille benyttes en mindre sikkerhed.
 - I takt med at det lille område (indenfor 95% linjen) er omfattet af beskyttende tiltag, gennemføres der i de efterfølgende faser gradvist en beskyttelse i områder uden for 95% linjen – indtil hele området inden for 5% linjen er beskyttet.
 - Beregningsgrundlaget, risikoanalysen og indsatsplanen opdateres med regelmæssige mellemrum, f.eks. hvert 5-10 år, hvor nye data og ny viden inddrages, herunder en mulig effekt af en skærpet generel regulering af giftstoffer. Det giver mulighed for, at usikkerheden på oplandet hidrørende fra geologi, klima og modelparametre gradvist kan reduceres, svarende til at området mellem 5% og 95% bliver mindre og således at det samlede opland som skal beskyttes (indenfor 5% linjen) bliver mindre. På den anden side kan uforudsete udviklinger i vandforbrug, vandværksinfrastruktur og indvindingsstrategier påvirke størrelse og placering af de grundvandsdannende oplande.

Andre bemærkninger

- *Figur 2* er en forsimpning. I virkeligheden vil grænselinjen for transporttider større/mindre end 50 år også have konfidensintervaller, ligesom selve oplandet har. Det vil endvidere være muligt ud fra modelberegningerne at bestemme den statistiske fordeling af grundvandsdannelsens størrelse og fortyndingsgraden for grundvand, der dannes i de forskellige områder. Sådanne informationer kan være nyttige, hvis der ønskes mere avancerede værktøjer til at prioritere, hvor indsatsen skal gennemføres.
- *Lokale hensyn*. Risikoanalysen bør tage højde for prioriteringer hos lokale vandselskaber og myndigheder. Det kan ske på kommunalt niveau, men i tilfælde, hvor et vandselskab har kildeplader på tværs af kommuner, bør prioriteringen ske på et passende regionalt niveau.
- *Frivillige aftaler*. Ovenstående metodik til usikkerhedsanalyse og risikobaseret tilgang sigter på at give et fagligt grundlag for ekspropriative indgreb, som kan tåle at blive udfordret i en retssag. I de tilfælde, hvor der kan laves frivillige aftaler om beskyttelse af grundvandsdannende oplande til strategisk vigtige kildeplads, kan det overvejes, om der måske ikke er behov for så grundige analyser.

Referencer

- LaBianca AKR, Kidmose JB, Sonnenborg TO, Jensen KH (2022) Impact of urban hydrology on shallow groundwater. Poster til IWA, København 11-15 september 2022.
- Henriksen HJ, Troldborg L, Sonnenborg TO, Højberg AL, Stisen S, Kidmose JB, Refsgaard JC (2017) Hydrologisk govejledning. God praksis i hydrologiske modellering. Geo Vejledning 2017/1, 130 sider.
- Henriksen HJ (2022) Personlig kommunikation vedrørende 'faktaboks om BNBO' relateret til GEUS-NOTAT nr 06-VA-19-01 [Henriksen HJ, Rosenbom, AE, Andersen LT, Albers CN, Sonnenborg TO (2019) GEUS's vurdering af BNBO-beregningskonceptet].
- Pasten-Zapata E, Sonnenborg TO, Refsgaard JC (2019) Climate change: Sources of uncertainty in precipitation and temperature projections for Denmark. Geological Survey of Denmark and Greenland Bulletin 43, e2019430102. <https://doi.org/10.34194/GEUSB-201943-01-02>
- Refsgaard JC, Sonnenborg TO, Butts MB, Christensen JH, Christensen S, Drews M, Jensen KH, Jørgensen F, Jørgensen LF, Larsen MAD, Rasmussen SH, Seaby LP, Seifert D, Vilhelmsen TN (2016) Climate change impacts on groundwater hydrology – where are the main uncertainties and can they be reduced? Hydrological Sciences Journal, 61(13), 2312-2324. <http://dx.doi.org/10.1080/02626667.2015.1131899>
- Sonnenborg TO, Seifert D, Refsgaard JC (2015) Climate model uncertainty vs. conceptual geological uncertainty in hydrological modelling. Hydrology and Earth System Sciences, 19, 3891-3901. <http://dx.doi.org/10.5194/hess-19-3891-2015>

Roskilde, den 25. september 2022

Jens Christian Refsgaard

Professor Emeritus i grundvandsressourcer

Jens Andersen og Tommy Mostrup

27. november 2022

Fremstillingen af drikkevand - behovet for et paradigmeskifte

Notatet er udarbejdet på foranledning af Aarhus Vand A/S og Aalborg Forsyning og tilrettet efter kommentarer fra dr. jr. Professor emerita Ellen Margrethe Basse

Sikringen af grundvand og drikkevand har slået fejl – der er behov for et paradigmeskifte. Det er nødvendigt at styrke indsatsen mod forurening for at sikre befolkningens forsyning med drikkevand fremover.

Den hidtidige offentlige indsats med fysisk planlægning og regulering af kemikalier må derfor suppleres med en effektiv sikring af de betydende grundvandsdannende arealer og hermed for drikkevandsforsyningen – de såkaldte grundvandsparker.

Udgangspunktet er frivillige aftaler med berørte grundejere, men dette kan erfaringsmæssigt ikke stå alene.

Der er derfor behov for en skærpet lovgivning, der gør ekspropriation af de nødvendige i arealer i landområder mulig - i kombination med et landsplansdirektiv, der opstiller retningslinjer og tidsfrister til kommunerne for etableringen af grundvandsparker.

Dette initiativ bør også omfatte en mere effektiv regulering af kilder til forurening af grundvand i de byområder, der ligger indenfor vandværkers indvindingsområder.

Grundvandsparker sikrer ikke alene rent drikkevand for fremtidige generationer, men kan også bidrage til bedre biodiversitet, rekreative forhold, klimatiltag, og er i modsætning til rensning af kemikalier i drikkevandet både en bæredygtig og billig løsning.

Baggrund

Infiltration af regnvand til dannelsen af grundvand er den proces, som dansk vandforsyning baserer sin produktion af rent drikkevand på – netop fordi grundvand før i tiden har været fri for kemikalier. Grundvandet undergår derfor traditionelt en meget begrænset rensning. I de senere år er der imidlertid i stigende grad konstateret spor af miljøfremmede stoffer i såvel grundvand som i drikkevand, og analyser af ungt grundvand viser med al tydelighed, at problemet langt fra er et overstået kapitel – trods det offentliges regulering af kemikalier.

Der er ikke bare tale om fortidens synder. Det unge vand (drænvand og højtliggende grundvand), som kan havne i drikkevandet, indeholder i stigende grad kemikalier. Og det drejer sig vel at mærke også om stoffer, der fortsat er tilladte.

Avanceret rensning for at fjerne sådanne kemikalier kan vise sig nødvendigt, men vil være dyrt, ofte kompliceret, energikrævende, materialeforbrugende og i mange tilfælde ikke realistisk med den decentrale

vandforsyningsstruktur vi har i Danmark (ca. 2600 vandværker). Samtidig bliver det mere og mere vanskeligt for vandværkerne at finde rene grundvandsressourcer. Vandværkerne er derfor mange steder nødsaget til at blande rent vand med forurenede ditto for at overholde de gældende grænseværdier for drikkevands indhold af kemikalier.

Vandværkernes indvindingsområder har tydeligvis ikke været tilstrækkeligt beskyttet gennem den fysiske planlægning og miljølovgivningen. Og dette på trods af, at det (måske ikke overraskende) har vist sig langt mindre omkostningskrævende at sikre sig, at kemikalier og drikkevand holdes adskilt fremfor at blande det hele sammen og så (om muligt) anvende avancerede rensningsmetoder til at skille kemikalierne fra drikkevandet igen.

Stor grundvandsdannelse = produktionsanlæg for drikkevand

Der synes ingen vej udenom at beskytte de områder, der udgør ryggraden i den hjemlige fremstilling af rent drikkevand, langt mere effektivt mod forurening end tilfældet er i dag.

Dette kan ske ved at gennemføre et **paradigmeskifte**. De områder, der gennem kortlægning viser sig at udgøre de primære arealer for dannelsen af grundvand i indvindingsområderne, skal fremadrettet opfattes som det, de er – nemlig en integreret del af vandværkernes samlede aktivitet – dvs. egentlige produktionsanlæg på linje med et vandbehandlingsanlæg, pumper, rør, højdebeholdere osv. Disse områder har krav på en særlig beskyttelse.

Den eksisterende lovgivning om beskyttelse af grundvand og drikkevandsfremstilling er ude af trit med virkeligheden. Det skræmmende omfang af forurening med kemikalier er ikke af nyere dato. Politisk har der hidtil været modstand mod – over en bred kam – at udvide beskyttelsen af drikkevandsdannelsen til også at omfatte rådhedsindskrænkninger (påbud/forbud) og/eller ekspropriation – i landområder som i byområder. Indtil nu har lovgiver haft tiltro til det godkendelsessystem for kemikalier (ikke mindst pesticider), som de statslige myndigheder administrerer.

Hertil kommer, at de udøvende myndigheder – kommunerne – ikke har haft det tilstrækkelige politiske mod eller de tilstrækkelige ressourcer til at bruge lovgivningens nuværende muligheder for at beskytte grundvand og drikkevand.

Det er med andre ord groft sagt tilladt at forurene, hvis man blot har en tilladelse fra myndighederne. Forsigtighedsprincippet i lovgivningen og hermed hensynet til folkesundheden er således reelt blevet tilsidesat.

Produktionen af drikkevand vedrører folkesundheden, naturen og samfundets økonomi. Fremstillingen af rent drikkevand kan sidestilles med en hvilken som helst anden produktion.

Det er anerkendt, at en industri, et landbrug eller et gartneri sikrer sig (ofte gennem ejerskab over arealer), så man kan fremstille et produkt, der er salgbart og overholder de krav, som myndigheder må stille til renhed, udformning og/eller sikkerhed. Selv om produktionen af rent vand vedrører både vores økonomi, vores sundhed og naturen, er der ikke den samme erkendelse af behovet for at sikre produktionen af drikkevand.

Vandværkernes opgave er at fremstille rent og godt drikkevand, der har befolkningens tillid, og her er de underlagt en række krav, der bl.a. skal sikre, at det fremstillede drikkevand til enhver tid kan overholde de af myndighederne fastlagte kvalitetskrav til vandets renhed – herunder for indhold af kemikalierester.

Men vandværkerne råder ikke over de arealer, hvorfra grundvandet dannes og senere ender som drikkevand hos forbrugerne. Det sætter vandværkerne skakmat, fordi de både skal overholde de myndighedsfastlagte kvalitetskrav til det fremstillede drikkevand og stå med det fulde ansvar for deres produktion uden at råde over de produktionsvilkår, der er helt nødvendige.

Som enhver anden produktion har vandværkerne et indiskutabelt behov for at have styr på fremstillingen af drikkevand, og da den hidtidige regulering af kemikalier ikke har sikret fremstillingen af rent drikkevand, må man som lovgiver tage ved lære af det.

Derfor må det nu sikres, at vandværkerne kan erhverve eller som minimum udvirke de nødvendige rådgivningsindskrænkninger på de arealer i deres indvindingsområder, hvor den væsentlige grundvandsdannelse sker.

Der indvindes også grundvand til drikkevandsformål under byområder. Her er det vigtigt at forhindre forurening fra potentielt forurenende aktiviteter som vejanlæg, forskellige erhvervsaktiviteter, tankanlæg, vertikale borer, pesticidanvendelse i haver og parker mv.

Grundvandsparke vil altså også kunne udgøres af byområder. Her vil en skærpet regulering bestå af såvel en generel stramning af godkendelse og regulering af grundvandstruende stoffer (staten), en målrettet fysisk planlægning (stat/kommuner) som et mere intensivt tilsyn og håndhævelse overfor eksisterende problematiske aktiviteter, jf. det eksisterende regelsæt i miljøbeskyttelseslovgivningen herom.

Når vi taler vandforsyning og grundvandsindvinding, så taler vi langsigtet planlægning for også at tilgodese de kommende generationers ret til rent vand i hanerne. Der er således behov for en permanent beskyttelse af "infiltrationsanlæggene". Men hvad giver den nuværende lovgivning af muligheder for?

Ekspropriation og gældende lovgivning

De målrettede regler for grundvandsbeskyttelse findes fortrinsvis i miljøbeskyttelsesloven og i vandforsyningsloven. Dertil findes ekspropriationsbestemmelser i planloven og jordforureningsloven.

Miljøbeskyttelsesloven (§ 24 og § 26 a) indeholder ikke hjemmel til, at myndighederne kan ekspropriere fast ejendom for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser gennem oprettelse af grundvandsparke. § 24 vedrører kommunalbestyrelsernes mulighed for at bruge forbud eller påbud for at undgå fare for forurening af vandindvindingsanlæg eller indvinding af grundvand fra f.eks. oplag. Hvorvidt der er tale om ekspropriation afgøres af taksationsmyndighederne. (lovens § 63). Lovens § 26 a kan kun anvendes, hvis det er til virkeliggørelse af en indsatsplan, og her betales der fuld erstatning.

Ekspropriation med henblik på langsigtet beskyttelse af drikkevandsdannelsen kræver en udvidelse af bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven. For at kunne afgrænse de relevante områder er det nødvendigt at opstille en teknisk beregningsmodel for de berørte beskyttelsesområder, som man kender det fra vejledningsmateriale fra Miljøstyrelsen i relation til BNBO (Borings Nære Beskyttelses Områder).

Vandforsyningsloven indeholder bestemmelser omkring ekspropriation, jf. lovens § 37. Imidlertid er bestemmelsen formentligt alene tiltænkt egentlige anlæg (vandværker, borer mv.) og ikke de områder, hvorfra grundvand indvindes. At indbefatte disse "grundvandsinfiltrationsanlæg" som en integreret del af drikkevandsfremstillingen i forhold til muligheden for ekspropriation vil kræve en præcisering af lovens § 37 og § 21 (tilladelse og/eller ændring af vandindvindingsanlæg).

Endelig indeholder planlovens § 47 muligheden for at ekspropriere fast ejendom, hvis ekspropriation er nødvendig for virkeliggørelse af en lokalplan. Bestemmelsen er ikke kun forbeholdt offentlige formål, men også tilfælde, hvor ekspropriation sker til fordel for private formål, hvis der er "planlægningsmæssige interesser" i arealafståelsen.

Efter planlovens § 15, stk. 2, nr. 2 kan der vedtages lokalplaner begrundet i områdets anvendelse, herunder om at nærmere angivne arealer forbeholdes til offentlige formål. Helle Tegner Anker skriver i Planloven med kommentarer s. 381: "Offentlige formål kan omfatte såvel statslige, regionale som kommunale offentlige formål som anlæg af mere almen karakter".

De særlige begrænsninger for anvendelsen af lokalplanlægning i områder, der er udlagt til landbrugformål omfatter ikke planlovens § 15, stk. 2, nr. 2. Men argumentationen er, at ekspropriation til grundvandsparker med henblik på at sikre forureningsfri infiltration af grundvand på et kortlagt areal (der må anses for at være et "offentligt formål"), ikke er prøvet ved domstolene.

Konklusionen er, at den nuværende lovgivning ikke er velegnet eller ikke giver den tilstrækkelige sikkerhed for, at vandværkerne kan opnå en permanent beskyttelse af deres "infiltrationsanlæg" eller "kildepladser".

Det skal samtidig nævnes, at der i den seneste revision af drikkevandsdirektivet fra EU fra 2021 opereres med en risikobaseret tilgang til vandsikkerhed, der omfatter hele forsyningskæden fra indvindingsområdet, indvinding, behandling, lagring og distribution til det sted, hvor kravene skal overholdes.

Beskyttelsen af drikkevandsressourcerne forudsættes dermed at indgå i den generelle vandplanlægning, hvor der i overensstemmelse med vandrammedirektivets bestemmelser skal foretages en karakterisering af indvindingsområder og identificering af de farer og farlige hændelser, der kan medføre forringelse af vandkvaliteten.

Dette understreger det fremadrettede behov for at få afgrænset vigtige infiltrationsområder – gennem geografisk kortlægning - og ved en retlig bindende streng beskyttelse, herunder gennem ekspropriation med støtte i en lokalplan vedtaget til varetagelse af dette formål.

Det bemærkes i denne forbindelse, at de aktuelle regelsæt for grundvandskortlægning og regulering har en historie, der kan føres tilbage til starten af 1970'erne (miljøreformen), hvor lovgivningen endnu ikke var præget af krav fra EU.

Hvilke arealer i indvindingsområderne kommer i spil?

Hvis vandværkerne skal sikres bedre mulighed for at beskytte deres "infiltrationsanlæg" gennem ekspropriation eller andre former for rådighedsindskrænkninger (og hvor frivillighed ikke har vist sig muligt), er der behov for at opstille kriterier for, hvordan sådanne arealer kortlægges og afgrænses. Kravet må være, at metoden af hensyn til grundejerens retssikkerhed skal være fagligt baseret, gennemskuelig, valid og reproducerbar.

Jens Christian Refsgaard, professor Emeritus i grundvandsressourcer fra GEUS, har for vandbranchen (DANVA) udarbejdet et notat "Principper for udpegning af grundvandsparker" med tilhørende bilag (vedlægges særskilt). Her opstilles en række kriterier og en fremgangsmåde for, hvordan en sådan udpegning af grundvandsparker kan foregå på basis af et kendskab til de pågældende områders geologi og hydrogeologi i kombination med modellering af forskellige scenarier, herunder hensynet til klimaændringer.

I notatet opereres med en faseopdelt indsatsplan, hvor fokus i første omgang er rettet mod at udpege de områder i det grundvandsdannende opland, hvor der er meget stor sikkerhed for, at den væsentligste dannelse af vandværkernes grundvand sker. Det er netop de områder, som yder det største bidrag til den eksisterende og fremtidige produktion af drikkevand.

Det vil derfor være i disse områder, hvor fokus i første omgang skal være rettet mod at sikre en effektiv fremtidig beskyttelse mod forurening og samtidig give den nødvendige retssikkerhed for de berørte grundejere.

Som det fremgår af notatet, vil udbredelsen af sådanne arealer variere fra lokalitet til lokalitet. Men områderne vil dog kun udgøre en mindre delmængde af det samlede indvindingsopland og en meget begrænset del af landets samlede areal.

Hvad med økonomien og hvad med klimaet?

Det forekommer indlysende at undlade at tilføre kemikalier til drikkevandet - i stedet for først at tilføre kemikalier og derefter skille kemikalier fra drikkevandet igen.

Selv om en væsentlig del af forureningsproblemet stammer fra byudvikling kan problemet med at friholde tilstrækkeligt grundvand fra forurening alene løses gennem erhvervelse af landbrugsjord. Opkøb af jord er en engangsudgift. Rensning af vand er en permanent omkostning. Rensning for at sikre drikkevandsproduktionen må derfor ud fra såvel et samfundsøkonomisk og driftsøkonomisk perspektiv tilstræbes at være en – over en årrække – forbigående foranstaltning, der – i disse tilfælde - gradvis erstattes af den permanente beskyttelse af vandværkernes infiltrationsanlæg, herunder udlægning af nødvendige reservearealer af hensyn til at opretholde forsyningsikkerheden.

Når de nødvendige jordopkøb er tilbagebetalt efter 30 eller 40 år, har vandværkerne en produktionsfaktor, som bare bliver bedre og bedre og som hverken skal afskrives, smøres, repareres eller forsynes med strøm.

Alternativet er at rense drikkevandet, inden det sendes ud til forbrugerne. De simple metoder koster et par kr. pr. kubikmeter vand. De mere avancerede metoder koster mellem 5 og 7 kr. pr. kubikmeter.

Kan et vandværk nøjes med simpel rensning, er de penge, der kunne være brugt til opkøb af jord brugt efter 15 til 20 år. Hvis det er nødvendigt med avancerede metoder til rensning af vand, er prisen langt større, dvs. at de samme penge er brugt efter 3 til 5 år.

Det hører med i sammenligningen, at når jordkøbene er betalt efter 30 eller 40 år, så falder de årlige ydelser væk. Hvis drikkevandet skal renses, vil omkostningen fortsætte, så længe der tilføres kemikalier til grundvandet.

Opkøb af de drikkevandsdannende arealer er ikke en omkostning, det er en investering. Og en af de gode.

I Danmark er det sådan, at al lovgivning økonomivurderes af Finansministeriet. Lovgivning, der går ud på at forbedre vandværkernes muligheder for at undgå forurening af drikkevandet, vil vise et langsigtet positivt økonomisk afkast, ikke alene fordi det er forbrugerne, der selv skal finansiere jordkøbene over taksterne, men også fordi den samlede samfundsmæssige omkostning ganske enkelt bliver mindre.

Eftersom rensning af vand kræver tanke, filtre, strøm og vedligeholdelse er klimabelastningen ved at undlade forurening af grundvandet langt lavere end klimabelastningen ved at rense.

Dertil kommer, at jord der er ude af landbrugsdrift kan gavne både biodiversitet, mulighederne for optagelse af CO₂, nærrekrereative formål og herlighedsværdi i forhold til bosætning.

I Danmark har vi en målsætning om langt mere skovrejsning, der er målsætning om udtagning af lavbunds- jorde, en række fonde og organisationer (herunder statslige) arbejder for at give naturen bedre vilkår og sammenhæng – alt sammen forhold, der lokalt i større eller mindre grad kan spille sammen med udlægning af arealer til beskyttelse af hensyn til sikring af drikkevandsforsyningen.

Grundloven, almenvellet og ekspropriation

Grundlovens § 73, stk. 1 har følgende ordlyd: *”Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan forpligtes til at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov mod fuldstændig erstatning”.*

Hvis sikringen af vandværkernes ”infiltrationsanlæg” ikke kan ske gennem frivillighed eller myndighedsbestemte rådighedsindskrænkninger, der på betryggende vis sikrer en permanent beskyttelse af drikkevandsfremstillingen, må det – under iagttagelse af ovennævnte paragraf i grundloven – ske gennem ekspropriation. Dette kræver naturligvis en tydelig lovgivning.

Ekspropriation er et ofte anvendt værktøj, når det drejer sig om at sikre større anlægsarbejder som motorveje, adgangsforhold for borgere, næringsrettigheder osv. Ekspropriation skal så, jf. grundloven, ske mod fuld erstatning. At en rettighed er beskyttet af grundlovens § 73 betyder imidlertid ikke, at ethvert indgreb i denne rettighed har karakter af ekspropriation (”afståelse”). Lovgivningsmagten kan i vid udstrækning regulere og begrænse borgernes handlefrihed og deres råderet over deres ejendom. Her tales så om erstatningsfri regulering. Som eksempler kan nævnes hele komplekset af regler, der kommer i spil, når man ønsker at bygge et nyt hus.

Det centrale er her, at ekspropriation oplagt kan komme på tale, når der ønskes en indgribende, individuel og permanent rådighedsindskrænkning. Og i sammenhæng med vandforsyning er der netop behov for en permanent, indgribende og konkret beskyttelse af arealer til produktion af drikkevand.

Hvorvidt der er tale om ekspropriation eller erstatningsfri regulering, beror altså på et samlet skøn (efter retspraksis) over indgrebets omfang. Af betydning for dette skøn kan indgå indgrebets formål, om det er konkret eller generelt (rammer det mange eller få?), intensiteten af indgrebet, om det er rettet mod en nuværende eller fremtidig aktivitet, om rettigheden herved fuldstændig forsvinder osv. Samtidig skal ekspropriationen være til gavn for almenvellet.

Men hvad menes så med ”almenvellet”. I Den store danske Encyklopædi er begrebet defineret således: *”Almenvellet, det fælles gode i modsætning til det private gode” I såvel klassisk som moderne samfundstænkning anføres det som en overordnet social målsætning, der under visse omstændigheder kan begrunde en indskrænkning i individets grundlæggende rettigheder. På den måde indgår det som et centralt begreb i den franske erklæring om menneskerettigheder fra 1789 og i den danske grundlov, fx i § 73”.*

Almenvellet kan betragtes som almene samfundshensyn, dvs. skal bero på almene, saglige og samfundsmæssige interesser. Selve vurderingen af, hvilke hensyn eller formål, der er forenelige med almenvellet, beror i sidste ende på et politisk skøn, hvilket bl.a. kan ses af, at domstolene har udvist stor tilbageholdenhed i forhold til en nærmere præcisering af dette skøn.

Domstolene har ikke altid efterprøvet, hvorvidt en ekspropriationslov er forenelig med kravet om hensyn til almenvellet. Rene særinteresser kan dog ikke anses som forenelige med varetagelsen af almene samfundshensyn. Varetagelsen af almene samfundshensyn skal være baseret på nødvendighed, om tidsmæssig aktualitet og krav om proportionalitet.

Et politisk ønske om at gennemføre lovgivning om ekspropriation er således underlagt visse juridiske spilleregler, men ønsket om at sikre drikkevandet nu eller til kommende generationer gennem sikring af arealer til denne produktion må forventes at lyde genklang hos domstolene. Med dette udgangspunkt synes det oplagt, at sikring af befolkningens adgang til rent drikkevand falder ind under begrebet "almenvellet". Her er ikke tale om snævre særinteresser, her er tale om tidsmæssig aktualitet, nødvendighed og afvejning mellem særinteresser og befolkningens ret til drikkevand og hensynet til folkesundheden.

Der er derfor behov for at indføre et nyt redskab – ekspropriation på kortlagte arealer ("infiltrationsanlæg"), der supplerer godkendelsesordningen af kemikalier, erstatningsfri rådighedsindskrænkninger af ejendomme og frivillige aftaler.

For *det første* har det vist sig, at den offentlige indsats for at sikre befolkningen rent drikkevand langt fra har været tilstrækkelig – uanset om vi taler om den konkrete regulering på arealer eller den overordnede regulering af kemikalier gennem godkendelser og forbud.

For *det andet* tilgodeser den nuværende lovgivning ikke, at vandværkernes "infiltrationsanlæg" må og skal være integrerede dele af det samlede produktionsanlæg for at fremstille rent drikkevand. Modsætningsvis anerkender man, at en landmand har råderet over sine marker for at dyrke sine afgrøder.

For *det tredje* er der tidsaspektet i at sikre befolkningen tilstrækkeligt og godt vand. Det kræver en langsigtet strategi, som ikke bare nu, men i princippet for altid skal sikre, at de nødvendige produktionsbetingelser for at drive vandværket er til stede.

Et tidsperspektiv for et vandværk er meget længere end for langt de flere andre producenter, fordi det fremstillede drikkevand er baseret på grundvand, der er dannet for måske 30-40 år siden eller endnu længere tilbage i tiden. Alene derfor må vandværket til stadighed have hals- og håndsret over de arealer, der bidrager med den største del af "råvaren".

For *det fjerde* er der samfundsperspektivet i ren form – vi taler om befolkningens sundhed, og vel at mærke i det lange perspektiv. En ting er at ekspropriere til motorvejsbyggerier eller vindmølleparker, men blot fordi grundvandet er usynligt set fra overfladen, er det – om noget – af samfundsnytte. Kemikaliefrit drikkevand til befolkningen falder klart ind under betegnelsen "almenvellet".

For *det femte* viser det sig, at forebyggelse af forurening "ovenpå" vandværkernes infiltrationsanlæg ved erhvervelse af de nødvendige arealer for en permanent beskyttelse er langt billigere end at lukke vandboringer og vandværker, finde nyt grundvand eller rense sig ud af problemerne – om muligt!

Behovet for et landsplandirektiv

Behovet for at sikre befolkningen rent drikkevand (hensynet til "almenvellet") er et samfundsanliggende, uanset om man ser på folkesundheden, samfundets økonomi eller på forsyningssikkerheden. Anvendelsen af landsplandirektiver er et muligt redskab til et sådant formål.

Et landsplandirektiv er det instrument, hvor miljøministeren på regeringens og Folketingets vegne har mulighed for at fastsætte bindende regler for indholdet af den kommunale planlægning. Et sådant direktiv kan såvel skabe muligheder, påbyde eller forbyde forhold. Landsplandirektiver kendes f.eks. fra udpegning af områder for placering af vindmøller, udlæg af nye sommerhusområder og etablering af motorveje. Et anliggende, der handler om at sikre befolkningen rent drikkevand i fremtiden synes ikke at være mindre vigtigt.

Et landsplandirektiv med det formål – over en årrække – at etablere grundvandsparker skal indeholde tidsfrister for den geografiske udpegning af disse parker, tidsfrister for gennemførelsen af frivillige aftaler i de udpegede områder samt tidsfrister for den kommunale gennemførelse af ekspropriation på de arealer, hvor frivillighed ikke har vist sig muligt.

Den nuværende situation – stadig flere fund af kemikalier i grundvand og drikkevand – tilsiger, at staten må påtage sig denne samfundsopgave med at sikre vandforsyningernes produktionsapparat – nemlig infiltrationsanlæggene. og sikre de nødvendige redskaber i lovgivningen og tilstrækkelige ressourcer i kommunerne.

Kommunerne må og skal have denne bundne opgave udstukket af staten – med en rimelig tidshorisont. Hensynet til befolkningens drikkevandsforsyning, samfunds- og driftsøkonomien i at drive vandforsyninger og folkesundheden må ikke sættes over styr. Det haster med konkrete tiltag

Miljøministeriet
Departementet
Rent drikkevand og sikker kemi

Sendt til:

mim@mim.dk

mheng@mim.dk

DI's bemærkninger til udkast af lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet) j.nr. 2021-814

DI har tirsdag den 12. september 2023 modtaget ovennævnte lovforslag i høring med høringsfrist tirsdag den 10. oktober 2023. Ligeledes har Miljøministeriet afholdt et meget informativt interessentmøde om lovforslaget fredag den 22. september 2023, hvor mange spørgsmål blev afklaret. DI's bemærkninger til lovforslaget fremsendes hermed.

Indledningsvist bemærkes, at lovforslaget i stort omfang er bemyndigelser til ministeren til at udarbejde nærmere regler i form af bekendtgørelser. Det havde naturligvis været en fordel og kvalificeret høringssvarene, om disse havde været sendt i sideløbende høring, om end vi har forståelse for, at implementeringen af drikkevandsdirektivet er stort og komplekst. Dermed er det naturligvis også svært at forholde sig til alle lovforslagets detaljer.

DI konstaterer, at Miljøministeriet lægger op til en meget direktivnær implementering af drikkevandsdirektivet, hvilket DI finder meget positivt og støtter.

DI ser frem til at blive inddraget tæt i det videre arbejde med drikkevandsdirektivet samt høringen af de bekendtgørelser, der bliver det praktiske administrationsgrundlag for vandforsyningsloven.

Med revisionen udvises risikobegrebet, så der nu skal indføres af en risikobaseret tilgang til drikkevandssikkerheden i hele forsyningskæden med en kortlægning af risici for drikkevand fra indvindingen af drikkevand - frem til taphanen. DI finder den foreslåede model for risikohåndteringen fornuftig og ambitiøs samt understreger, at for DI's medlemmer er høj forsyningsikkerhed med rent vand, et vigtigt konkurrence-parameter. Derfor ser DI frem til at se den mere detaljerede udmøntning af den risikobaserede tilgang, herunder særligt reglerne for afsmitning fra materialer i forbindelse med drikkevand.

For materialer i forbindelse med drikkevand og behandlingskemikalier vil DI fremhæve, at det er væsentligt, at der gennemføres ensartede godkendelses- og kontrolprocedurer på tværs af EU landene, så der reelt bliver et indre marked for disse produkter. GDV-ordningen bliver afløst af en EU

ordning. Det støtter DI, og DI vil samtidig påpege, at vi ikke finder, at der bør fastsættes yderligere krav end det, der fremgår af direktivet af hensyn til muligheden for at afsætte varer på tværs af EU.

DI vil påpege, at det ikke kan forventes, at forbrugeren besidder den fornødne viden til at tage vare på risikohåndtering af deres eget fordelingsnet og egen vandkvalitet på professionel vis.

DI står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af dette høringssvar og udarbejdelsen af de nærmere regler og bekendtgørelser.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Jepsen
Fagleder Vand og Klimatilpasning

9. oktober 2023

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet), j. nr. 2021-814

Dansk Miljøteknologi takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med implementeringen af drikkevandsdirektivet i dansk lov. Materialet repræsenterer et stort stykke arbejde fra myndighedernes side, og vi vil først og fremmest kvittere for at gå ambitiøst til opgaven.

Det bærende princip for dansk drikkevandsforsyning bør være at levere rent drikkevand uden forureninger fra pesticider og andre miljøfremmede stoffer. Det er nødvendigt for at opretholde forbrugernes tillid og grundlaget for - via et stærkt hjemmemarked - at styrke eksporten af dansk vandteknologi. Det vil i nogle tilfælde kræve rensning, hvorfor vandforsyningsloven med fordel kunne bringe brugen af teknologi mere i spil. Fortynding og opblanding af det forurenede vand, så grænseværdier overholdes, er uacceptabelt og bør som princip forbydes i dansk drikkevandsforsyning.

Drikkevandsdirektivet er blot et af flere EU direktiver, der står foran implementering i dansk lov, derfor tillader vi os at bruge denne anledning til at opfordre til, at Danmark ikke gennemfører en såkaldt minimumsimplementation. Det er ellers det [Erhvervsstyrelsens fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering](#) dikterer, men den stærke danske vandbranche er dybt afhængig af ambitioner og visioner på vandområder, for fortsat at innovere, eksportere og derved fastholde den danske styrkeposition på de internationale markeder.

Koldt drikkevand og varmt brugsvand

Vi vil også understrege, at det er vigtigt, at de danske myndigheder bibeholder opdelingen i koldt drikkevand og varmt brugsvand, så det fortsat vil være muligt at vandbehandle på det varme vand. Bl.a. for at minimere forekomsten af Legionella. Umiddelbart fastholdes den praksis med udkastet til ændring af vandforsyningsloven, og det er godt, for det er vigtigt, at vi nationalt kan sætte ind overfor de høje incidenstal i Danmark på Legionella-området.

Indførelse af en risikobaseret tilgang til drikkevandssikkerheden

Umiddelbart er Dansk Miljøteknologi positivt stemte overfor en risikobaseret tilgang til drikkevandssikkerheden i hele forsyningskæden, men vi er også meget bevidste om, at begrebet risikovurdering *kan være* elastisk i metermål.

Vi er derfor optagede af, at der opstilles kriterier, der reelt løfter forsyningsikkerheden. Vi anbefaler, at man skeler til systemer, der bygger på HACCP-principperne (Hazard Analysis and Critical Control Points) som for eksempel Dokumenteret DrikkevandsSikkerhed eller tilsvarende. Vi har en klar forventning om, at de konkrete elementer af risikovurderingen og risikostyringen udarbejdes på baggrund af en form for høring eller forudgående interessentinddragelse. Her føder vi meget gerne ind.

Specifikt ift. § 10 a, stk. 2: Ordlyden skal skærpes, så kommunerne sikres en rolle ift. risikovurdering og risikostyring af indvindingsstederne. Selvom det nok vil ske i praksis, så er lovforslaget på nuværende

tidspunkt formuleret, så det er en *mulighed* at inddrage kommunerne. Det er ikke et krav, selvom det er dem, der har det lokale kendskab.

I forlængelse af vores indledende kommentar vedr. minimumsimplementering, opfordrer vi på det kraftigste til at komme i gang med risikovurderingen og risikostyringen af indvindingsoplandene hurtigere end direktivets fastsatte tidsfrist, der angiver 12. juli 2027 som seneste udførelsesdato. I Danmark har vi haft lignende systemer i brug længe, så der bør være masser af erfaringer at trække på i forhold til at udrulle risikovurderingerne som beskrevet i drikkevandsdirektivet.

Risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet

I lovforslaget er der lagt op til, at medlemsstater kan vælge at prioritere indsatsen på de prioriterede ejendomme, hvilket umiddelbart virker som en fornuftig tilgang.

Opgaven med risikovurderingen af fordelingsnettet vil være placeret hos miljøstyrelsen og kommunerne, som skal vejlede relevante bygningsejere. Men når det er sagt, så kunne man med fordel også kigge ind i, om forsyninger (såfremt de har tilladelse fra borgeren) kan få bedre adgangsmuligheder til private ejendomme, når der skal løses et større fælles problem. Vi er meget skeptiske overfor individuelle løsninger, der ofte kan bibringe problemer i det større fælles system.

I forlængelse af vores indledende kommentar vedr. minimumsimplementering, opfordrer vi til at komme i gang med risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet hurtigere end direktivets fastsatte tidsfrist, der angiver 12. januar 2029 som seneste udførelsesdato.

Nye bestemmelser omkring materialer i kontakt med drikkevand

Vi er positivt stemte overfor ensartede regler på tværs af EU. Det gælder også de harmoniserede hygiejnekrav til materialer og produkter i kontakt med drikkevand. Dog skal det fremhæves, at det ikke er ønskværdigt, at det fysiske mærke placeres på selve produktet. Det skal sidde på emballagen, for ikke at påvirke udvikling og design af produkterne.

Derudover vil der være en overgangsperiode, inden den nye EU mærkningsordning træder i kraft, der bliver svær at manøvrere i for producenterne. Gældende regler i denne mellemliggende periode skal kommunikeres klart og tydeligt.

Specifikt ift. §56 c, stk. 3.: Her påpeges det, at " Miljøministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage de bemyndigede organers afgørelser, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages". Det må vi kraftigt opponere i mod. Det her handler om producenters adgang til markedet. Det kan være liv eller død for virksomheder. De skal høres, hvis de er uenige i en afgørelse.

Målinger af vandkvalitet/ overvågningsboringer

Det er vigtigt, at man ved måling af vandkvaliteten benytter non-target målinger, så vi får et åbent blik på eventuelle forureninger af ressourcen. Det er ikke specificeret på nuværende tidspunkt.

Vi er generelt glade for, at der sker en styrkelse af kravene til tilsyn med vandforsyningsanlæggene og indberetning af data om vandkvaliteten, da man hermed skaber rammerne for bedre datadrevne løsninger på grund- og drikkevandsområdet generelt. Dog bør man også inkludere et krav om, at der skal leveres data omkring vandtab og energiforbrug/energiproduktion. De punkter nævnes specifikt i direktivets indledende betragtninger nr. 40 og 41, men de er ikke afspejlet i denne implementering.

§ 25: Tilladelse til indvinding af havvand til brug for drikkevand

Afsaltning af havvand til brug som drikkevand er ikke en udbredt praksis herhjemme, men teknologierne kan gøre en stor forskel ude i verden. Derfor er det positivt, at der med lovforslaget er skabt en hjemmel til den praksis. Dog fremhæver paragraffen, at indvindingen kun skal ske *i særlige tilfælde*.

Det er en afgørende forudsætning for danske virksomheders eksport, at de kan demonstrere deres løsninger herhjemme. Derfor opfordrer vi kraftigt til, at demonstrationsprojekter af nye teknologiske løsninger til afsaltning af havvand til drikkevand tænkes med som et særligt tilfælde, så man holder døren åben for innovation.

§ 62, Stk. 6: Drikkevandskvalitet

Her påpeges det, at kommunalbestyrelsens afgørelse af, om vandet er sundhedsfarligt, eller om der er nærliggende fare for, at vandet kan blive sundhedsfarligt, skal ske efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed. Manglende overholdelse af mikrobiologiske eller kemiske parametre, fastsat i drikkevandsdirektivets bilag I, del A og B, skal betragtes som, at vandet er sundhedsfarligt, eller at der er en nærliggende fare for, at vandet kan blive sundhedsfarligt, *medmindre kommunalbestyrelsen vurderer, at overskridelsen er ubetydelig*.

Vi er uforstående overfor den sidste kursiverede del af teksten. Det er meget ansvar at give til en kommunalbestyrelse, når bilag I i direktivet netop angiver parameterværdier til vurdering af kvaliteten af drikkevandet. Det giver ikke mening, at lade en kommunalbestyrelse afvige herfra ud fra deres egen vurdering. Hvis man fastholder formuleringen bør der som minimum indskrives et krav om, at kommunalbestyrelsen informerer de berørte borgere. En sådan beslutning skal være transparent.

Vi uddyber naturligvis gerne ovenstående pointer, hvis der er et ønske om det.

Igen tak for muligheden for at afgive hørings svar.

Med venlig hilsen

Signe Sonne-Holm

Sekretariatschef

Miljøministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Sendt til: mim@mim.dk og mheng@mim.dk
Att.: j.nr. 2021-814

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

10. oktober 2023

Dok.nr. D-2023-036853

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for klima.

Kumulative eller ikke-kumulative betingelser

Det fremgår af høringsbrevet, at:

"Større ikkealmene vandforsyninger vil omfattes af regler, der gennemfører direktivet

Direktivets artikel 3, stk. 3, litra b, bestemmer, at medlemsstaterne kan undtage drikkevand fra en individuel vandforsyning, der i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ pr. dag, eller som forsyner færre end 50 personer, medmindre vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, fra direktivet. Direktivets artikel 3, stk. 6, bestemmer, at vandforsyninger, der i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ pr. dag, eller som forsyner færre end 50 personer, som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, kun er omfattet af direktivets artikel 1-6 og artikel 13, 14 og 15 samt dets relevante bilag. For at gennemføre disse krav justeres enkelte bestemmelser i vandforsyningsloven f.s.v. hvilke vandforsyninger, der omfattes af bestemmelserne."

De nye regler tilføjes i de foreslåede §§ 55 a, 59 a, stk. 2, 62, stk. 2, 66, stk. 3, til vandforsyningsloven og finder alle anvendelse for "vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikke vand eller mere pr. dag og forsyning 50 personer eller flere".

Det ser således ud til, at direktivet anvender to ikke-kumulative betingelser (mindre end 10 m³ pr. dag eller færre end 50 personer) mens, at man i lovudkastet anvender kumulative betingelser. Det fremgår ikke helt klart af bemærkningerne, om der er tale om en tiltænkt overimplementering af direktivets regler om undtagelse på dette

punkt. Der henvises til udkastet, side 26 og 28, hvor den eksisterende overimplementering for så vidt angår undtagelsesmuligheden i det forudgående direktiv er beskrevet.

Det fremgår endvidere ikke af udkastet eller direktivet, over hvilken periode, gennemsnittet på 10 m³ beregnes. Det kan muligvis følge af en specifik administrativ praksis, men det kunne med fordel uddybes i bemærkningerne.

Krav til processen og myndighedernes sagsbehandling

Den foreslåede § 65 a, stk. 3, til vandforsyningsloven giver miljøministeren beføjelse til at lade en foranstaltning udføre for den ansvarliges regning, hvis et påbud eller forbud ikke er efterkommet inden for den fastsatte frist. En tilsvarende regel findes for kommunalbestyrelsens tilsyn i den eksisterende § 65, stk. 4.

Det fremgår ikke af udkastet til bemærkninger, og så vidt ses ikke af tidligere forarbejder til § 65, stk. 4, om der stilles særlige krav til processen og myndighedernes sagsbehandling for så vidt angår sådanne selvhjælpshandlinger.

Man kunne f.eks. anføre, at kommunen, i det omfang situationen konkret tillader det af hensyn til sundhedsmæssige hensyn mv., skal partshøre den ansvarlige vedrørende de forventede omkostninger som følge af selvhjælpshandlingen. Det kan f.eks. være baseret på, at myndigheden har indhentet tilbud fra eksterne teknikere mv., som man kender det fra øvrige selvhjælpsprocesser i bygge-, plan- og miljølovgivningen. Det kan bidrage til at sikre hensynet til den ansvarlige, der kan udsættes for tvangsmæssig selvhjælp umiddelbart efter udløbet af en påbudsfrist.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
dlo@danskeadvokater.dk

Miljøministeriet
mim@mim.dk
cc. mheng@mim.dk

DANSKE
REGIONER



10-10-2023
EMN-2021-01432
1654745

Høringsvar til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v.

Miljøministeriet har den 12. september 2023 sendt udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet) i høring.

Formålet med drikkevandsdirektivet er at beskytte menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevand ved at sikre, at drikkevandet er sundt og rent, og at forbedre adgangen til drikkevand. Som noget nyt har direktivet i artikel 8 bestemmelser om beskyttelse af drikkevandet hele vejen fra oplandet frem til forbrugernes vandhane. Regionerne har en vigtig opgave med beskyttelse af ressourcen, og derfor fokuserer høringssvaret hovedsageligt på implementeringen af denne i § 10 a. Der tages forbehold for bestyrelsens godkendelse af høringssvaret ved møde den 9. november 2023.

Risikovurdering og risikostyring af indvindingsoplande

I Danmark er der enighed om, at vi skal basere forsyningen af drikkevand på vores rene grundvand. Desværre er forurening med pesticider, PFAS og andre stoffer en voksende udfordring, og derfor har regeringen igangsat en række initiativer, bl.a. Drikkevandsfonden, som skal medvirke til at sikre den fremtidige beskyttelse af det grundvand, vi skal bruge til drikkevand.

Beskyttelse af grundvandet er netop målet for størstedelen af regionernes indsats mod jordforurening. Regionerne bruger hvert år omkring 250 mio. kr. på at kortlægge, undersøge, risikovurdere og afværge punktkildeforureninger fra "fortidens synder", som udgør en risiko for drikkevand.

For at vandforsyningerne kan indvinde rent grundvand er det imidlertid nødvendigt, at alle forureningskilder håndteres, og at der er sammenhæng mellem indsatserne. Ellers er indsatsen spildt. Den sammenhæng er vanskelig at opnå i praksis, som det bl.a. fremgår af Miljøministeriets og Miljøstyrelsens udredninger om beskyttelse af drikkevandet.

Her ser vi muligheder for, at drikkevandsdirektivet kan hjælpe os via den nye artikel 8, Risikovurdering og risikostyring af indvindingsoplandene for indvindingssteder af

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

drikkevand. I direktivets terminologi skal den afhjælpende indsats, som regionerne står for, koordineres med den forebyggende indsats, som kommunerne står for. Denne indsats skal defineres og gennemføres i vandets geografi, dvs. for de områder, hvor grundvandet dannes og løber mod vandværkernes indvindingsboringer.

I Danmark har vi allerede et godt grundlag for risikovurdering og risikostyring af forureningstrusler i oplande til indvinding af drikkevand. Kommunerne udarbejder indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, som beskriver den forebyggende indsats, mens regionerne, som står for den afhjælpende indsats, udarbejder en årlig handleplan. For at få en mere langsigtet prioritering af opgaven udarbejder regionerne desuden strategier for jordforureningsopgaven med et længere tidsperspektiv.

I lovforslagets § 10 a foreslås det, at det er miljøministeren, der foretager risikovurdering og risikostyring af indvindingsoplande. Til brug for dette arbejde foreslås bemyndigelser til at fastsætte bestemmelser om regioners og kommuners bidrag til risikovurdering og risikostyring samt indberetning af disse. Opgaverne forventes delegeret til Miljøstyrelsen.

Da der er tale om opgaver, som allerede løses af regioner og kommuner, vil der efter Danske Regioners opfattelse være tale om en rent administrativ overbygning på de opgaver, vi allerede løser i dag. Dette vil føre til centralisering, øget administration og ikke give en bedre beskyttelse af grundvandet. Samtidig har vi en bekymring for, om en administrativ styrelse vil få beføjelser, som går ud over de decentrale myndigheders politiske handlerum og prioritering.

Vi foreslår, at man i stedet stiller krav til regioner og kommuner om at udarbejde risikovurdering og risikostyring i fællesskab på baggrund af de strategier, handleplaner og indsatsprogrammer, som allerede udarbejdes i dag. Regioner og kommuner samarbejder allerede i dag om grundvandsbeskyttelsen, men grundet forskelle i kadence og rapporteringskrav mv. foreligger der ikke samlede planer for indvindingsoplande. Ved at samle regioners og kommuners indsatser i tilbagevendende 6-årige risikostyringsplaner, som direktivet foreskriver, kan vi få en bedre og mere sammenhængende grundvandsbeskyttelse, uden at det fører til mere administration.

Øvrige bemærkninger

Grundet lovforslagets omfang og tekniske karakter supplerer Danske Regioner med tekniske bemærkninger, som er vedlagt.

Venlig hilsen



Anders Kühnau

Formand



Stephanie Lose

Næstformand

Tekniske bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet) (j.nr. 2021-814)

Danske Regioner har sendt hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet). Ud over hørings svaret har vi en række bemærkninger af mere teknisk karakter, som findes i dette notat. Bemærkningerne knytter sig primært til anvendelsen af begreber og definitioner, særligt:

- Grundvand
- Indvindingsoplande
- Kategorisering af vandforsyninger (almene vfs. mv.)

Grundvand

I lovforslaget er det valgt at fastholde vandforsyningslovens hidtidige definition af grundvand som "Vand, som gennem brønde, borer eller kildevæld indvindes eller kan indvindes fra undergrunden."

Drikkevandsdirektivet anvender også begrebet grundvand, men på baggrund af definitionen i vandrammedirektivet: "alt vand under jordoverfladen i den mættede zone og i direkte kontakt med jorden eller undergrunden".

Vi kan ikke umiddelbart gennemskue konsekvenserne af at fastholde en definition, der ikke er direktivkonform, men opfordrer til at dette overvejes nøje. Tilsvarende gør sig formentlig gældende for overfladevand.

Oversættelse af begrebet "catchment areas"

Beskyttelsen af drikkevandet i ressourcen er fastsat i artikel 8. Når man skal beskytte drikkevandsressourcen, så er det essentielt at fastslå, hvilket område, der skal beskyttes. I direktivet er dette område fastlagt i artikel 8 som indvindingsoplandet (catchment areas for abstraction points). Indvindingsoplandet er en kendt faglig betegnelse for det område, hvorfra vand bevæger sig mod en indvinding.

Miljøministeriet mener, at der er tale om en oversættelsesfejl og ønsker at ændre betegnelsen indvindingsoplande i artikel 8 til den nyopfundne betegnelse "tilstrømningsområder". Denne betegnelse bruges herefter i lovforslaget og i samtlige lovbetragtninger. Begrundelsen er angiveligt, at man ikke kan anvende en definition som eksempelvis grundvandsdannende oplande, på noget som endnu ikke er kortlagt. Desværre medfører den anvendte definition af tilstrømningsområder, at 95 % af Danmarks areal er omfattet. Hensigten er så, må man formode, senere at indsnævre indsatsen.

Ministeriet definerer tilstrømningsområder som de 504 grundvandsforekomster efter vandområdeplanerne, hvor der indvindes drikkevand. Disse dækker 95 % af Danmarks areal. Dermed er der næppe tale om den mere målrettede beskyttelse,

som er direktivets formål relativt til den mere generelle beskyttelse i Vandrammedirektivet, hvor det i udgangspunktet er alt vand der beskyttes.

Det er heller næppe hensigten at udvide regionernes i forvejen omfattende opgave med jordforurening, men det vil være konsekvensen, hvis man tager den risikovurdering alvorligt, som skal gennemføres for indvindingsoplandene efter direktivet. Regionernes indsats over for jordforureninger, der kan true grundvand, er p.t. fokuseret på områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande uden for OSD. Disse områder dækker tilsammen ca. 40 % af Danmarks areal. Det er mere end indvindingsoplande, men væsentlig mindre og derfor mere fokuseret end "tilstrømningsområderne".

Det er Danske Regioners opfattelse, at den lancerede betegnelse "tilstrømningsområder", hverken er formålstjenstlig eller direktivkonform. I stedet bør man holde fast ved den eksisterende betegnelse "indvindingsoplande", og så definere den som det areal, hvor grundvandsdannelsen tilløber til et konkret indvindingspunkt. Ud fra en ordlydsfortolkning, vil det være mere retvisende. Dette "grundvandsdannende opland" er defineret i GEUS' Geo - vejledning 2017, Hydrologisk vejledning. Henriksen et al. (side 5.13.1). Det forhold, at man evt. ikke kender omfanget af samtlige grundvandsdannende oplande, bør ikke føre til, at man anvender en uhensigtsmæssig definition.

Det bemærkes, at begrebet "indvindingsopland" allerede anvendes mange steder i dansk lovgivning for det område, hvor der er behov for indsatser af hensyn til grundvandsbeskyttelsen, hvilket også må antages at være hensigten med udpegningen af indvindingsoplande efter vandforsyningsloven. Indvindingsoplande indgår blandt andet i bekendtgørelse om fastlæggelse af indsatsområder for den offentlige indsats over for forurenede jord.

Definitionen af tilstrømningsområder er heller ikke direktivkonform efter en formålsfortolkning. Formålet med direktivet er "at beskytte menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevand". For at en risikokortlægning og en risikostyring skal bidrage til dette formål, må kortlægningen og indsatsen gå på det vand, der indvindes. En indsats, der ligger uden for det grundvandsdannende opland, bidrager ikke til dette formål. Dette understøttes af den fortolkning, der anvendes i vores nabolande.

Forståelsen af indvindingsoplande i vores EU-nabolande

Sverige

En grundvandsforekomst har ligesom på dansk sit eget ord (grundvattenförekomst) efter Vandrammedirektivet, som er forskelligt fra indvindingsopland (tillrinningsområde) i Drikkevandsdirektivet. I Sverige er et indvindingsopland i konteksten af Drikkevandsdirektivet defineret i "[Betänkande av 2020 års dricksvattenutredning](#)", Stockholm 2021 (vores oversættelse):

"Udtrykket 'indvindingsopland' skal forstås som hele området, hvorfra nedbør eller andet vand kan flyde mod eller afledes til det punkt, hvor drikkevand indvindes. Det er vandmyndighederne, der skal fastlægge indvindingsoplande for punkter, hvor drikkevand trækkes i de respektive vanddistrikter. Eventuelle grænseoverskridende

indvindingsoplande kan behandles via de kontakter, der håndterer andre grænseoverskridende spørgsmål inden for vandforvaltning." (Side 181)

Der anvendes en proportionalitetsvurdering. Det understreges, at der ikke skal udpeges for store områder - eller inkluderes områder, der er ubetydelige:

"Der er store indvindingsoplande i Sverige. Det er blevet påpeget i undersøgelsen, at det ville være ekstremt svært og dyrt at vurdere risiko og risikostyring for sådanne områder. I modsætning hertil kan der også være tale om relativt begrænsede områder, måske endda så små, at det kan være uforholdsmæssigt at udføre en så omfattende risikovurdering, som direktivet kræver for hvert enkelt område." (Side 183)

Der er altså efter svensk fortolkning tale om en omfattende risikovurdering. Det følger heraf, at den risikobaserede tilgang er et understøttende princip i afgrænsningen af indvindingsoplandet. Den svenske stat har indhentet en udtalelse fra Kommissionens Generaldirektorat for Miljø:

"Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Miljø foreslår, at afgrænsningen bør baseres på en individuel vurdering og formålet med risikovurderingen. Undersøgelsen har haft uformel kontakt med DG-funktionærer, og de har angivet, at artikel 8, stk. 2, bør give medlemsstaterne en vis fleksibilitet til at identificere og kortlægge indvindingsoplande for drikkevandsindvindinger. Desuden anføres det, at begrebet selv er uadskilleligt forbundet med den risikobaserede tilgang." (Side 183)

Der er en tæt forbindelse mellem Vandrammedirektivet og Drikkevandsdirektivet, da det sidste sigter mod at genbruge de oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med det første. Denne forbindelse strækker sig dog ikke til definitionen eller afgrænsningen af indvindingsoplande:

"Artikel 8 i Drikkevandsdirektivet for 2020 har skabt et tæt forhold mellem dette direktiv og EU's Vandrammedirektiv med hensyn til indvindingsoplande for drikkevandstrækningspunkter. Hele formålet med tydeligt at henvise til EU's Vandrammedirektiv i Drikkevandsdirektivet for 2020 er, at der skal være en koordination og genanvendelse af vandforvaltningens oplysninger, når risikovurderingen og risikostyringen vedrører indvindingsoplande." (side 184)

Finland

I Finland blev EU's drikkevandsdirektiv implementeret ved ændringer af loven om sundhedsbeskyttelse, vandforsyning og miljøbeskyttelse samt loven om markedsføringstilsyn med visse produkter. Derudover blev direktivet implementeret gennem lovgivning på lavere niveau vedrørende kvaliteten og risikovurderingen af råvand og drikkevand, selvkontrol af drikkevandsforsyningsanlæg, vandforsyningssystemer og information samt vandforsyningssystemer i bygninger.

I [regeringsdekretet \(7/2023, 5.1.2023\)](#) om risikostyring og selvkontrol af drikkevandsproduktionskæden er definitionen af indvindingsoplande et område, hvorfra vand transporteres til grundvandsindvindingsstedet ved en vis mængde pumpeaktivitet eller overfladevand, der påvirker råvandets kvalitet, hvor vand dannes og transporteres til indvindingsstedet.

Holland

I Holland er der udarbejdet definitioner i forbindelse med Drikkevandsdirektivet i et udkast til dokumentet "Protocol Risicobeoordeling en -beheer voor Drinkwaterwinning, Definitiedocument," Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 20. januar 2023.

Det udkast til definition bemærker, at indvindingsopland for indvindingssteder ikke er defineret i Drikkevandsdirektivet, men i den hollandske gennemførelse er det fortolket som (vores oversættelse):

"Et tilstrækkeligt stort område omkring indvindingen, hvor mulige risici for indvindingen identificeres, herunder undergrunden i den udstrækning, denne kan påvirke indvindingen. Dokumentationen af området må mindst omfatte beskyttelsesområdet for grundvandet. Efter myndighedernes opfattelse kan dokumentationen udvides til også at omfatte en større del af indvindingsoplandet for den pågældende indvinding i det omfang, det er nødvendigt og hensigtsmæssigt for den konkrete indvinding og risikovurdering.

Et indvindingsopland er en rumlig enhed af en vis størrelse. For grundvand er denne rumlige enhed mindre end en grundvandsforekomst, for overfladevand er den rumlige enhed ofte større end en WFD-overfladevandsforekomst.

Det skal afgøres nærmere fra sag til sag (i forbindelse med områdedokumentationen), hvor udpegningen går. Det er klart, at dette i hvert fald skal vedrøre det område, der er relevant for vandindvindingskvalitet og de tilstedeværende risici."

Det bemærkes af det hollandske ministerium, at de områder, der overvejes i forbindelse med Drikkevandsdirektivets artikel 8 vedrørende risikovurdering og -styring, er meget mindre end grundvandsforekomsterne, der er udpeget i Vandrammedirektivet. Men der er en forbindelse mellem de to direktiver, fordi en del af foranstaltningerne i Drikkevandsdirektivets artikel 8 bidrager til planlægningscyklussen i henhold til Vandrammedirektivet.

Tyskland

Den nye tyske drikkevandsforordning (Verordnung über Einzugsgebiete von Entnahmestellen für die Trinkwassergewinnung) blev offentliggjort den 23. juni 2023 og trådte i kraft den 24. juni uden overgangsperiode. Det definerer ikke begrebet indvindingsopland (Einzugsgebiet).

Derfor vil det blive ledsaget af en supplerende regulering for oplande til drikkevandsindvinding (Trinkwassereinzugsgebietsverordnung). I den nuværende version af dette dokument er et indvindingsopland (Einzugsgebiet) i §2 er defineret som "et område, hvorfra grundvand eller overfladevand når et eller flere indtogssteder for et drikkevandsproduktionsanlæg".

Det er ansøgerens pligt at etablere udstrækningen af indvindingsoplandet, og det påhviler den ansvarlige myndighed at fastlægge risikostyringsforanstaltninger.

Den ansvarlige myndighed kan dog hjælpe med at gøre oplysningerne tilgængelige. I §§ 4 og 5 er det præciseret, at "Beregningen af et eller flere grundvandsindvindingsoplande omfatter et vandindvindingsanlægs underjordiske opland under hensyntagen til de af vandlovens tilladte indvindingsmængder. Hvis indvindingsoplandet er angivet i tilladelsen, eller bemyndigelsen til indvinding af grundvand, er denne bestemmelse afgørende."

Med andre ord er indvindingsoplandets udstrækning nært forbundet med mængden af indvundet vand. Denne definition diskvalificerer derfor fortolkningen af et indvindingsopland som værende lig med udstrækningen af en samlet grundvandsforekomst (Grundwasserkörper) i vandrammedirektivets forstand, uanset om vandet indvindes fra en sådan enhed.

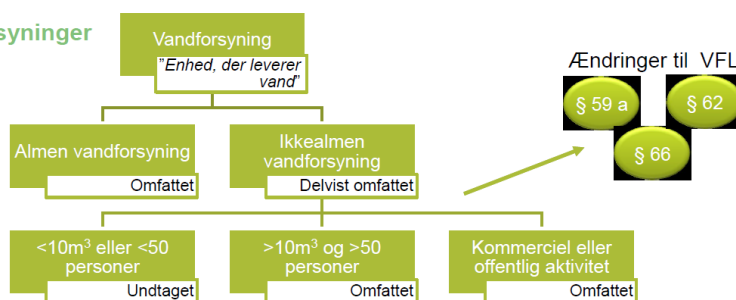
Almene vandforsyninger

Drikkevandsdirektivet giver i artikel 3, 3 (b) mulighed for at undtage forsyninger, der leverer mindre end 10 m³ om dagen eller forsyner færre end 50 personer, medmindre der er tale om en kommerciel eller offentlig aktivitet.

Den danske vandforsyningslov anvender begrebet *almen* vandforsyning for vandforsyningsanlæg, der forsyner mindst 10 ejendomme. Almene vandforsyninger har dels en række pligter, bl.a. forsyningspligt, men også rettigheder i form af grundvandskortlægning og beskyttelse. Grænsen på 10 ejendomme blev fastsat med Vandforsyningsloven af 1978.

Med lovforslaget bevares den nuværende definition af almene vandforsyninger, samtidig med at drikkevandsdirektivets definition indføres. Det medfører en væsentligt øget kompleksitet for de decentrale myndigheder, der skal administrere lovgivningen, som det fremgår af figuren nedenfor (fra Miljøministeriets præsentation ved informationsmøde 22. september 2023).

Små og store vandforsyninger



Det bør overvejes, om der i højere grad kan ske en sammensmeltning af definitionerne og forenkling af reglerne. I den forbindelse bemærkes det, at fastlæggelsen af indvindingsoplande for forsyninger, der indvinder mindre end 3.650 m³ om året vil være usikker, og at større investeringer i grundvandsbeskyttelse for disse, herunder oprensning af forurening, sjældent vil være proportionalt.

Modtager: Miljøministeriet
E-mail: mim@mim.dk
Cc: mheng@mim.dk
J.nr. 2021-814



Dato: 9. oktober 2023

Høringsvar til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Generelle bemærkninger

Danske vandværker finder det overordnet positivt, at der med dette forslag, og kommende tilhørende bekendtgørelser, sker en fuldstændig implementering af drikkevandsdirektivet i dansk lovgivning. Med lovforslaget indføres en række nødvendige hjemler til at udstede regler til gavn for beskyttelsen af drikkevandsressourcen.

Det er for Danske Vandværker væsentligt, at der ved administration, ud fra vandforsyningslovens formål, fastholdes et princip om, at der sker en generel prioritering af indvinding til drikkevand i områder, hvor der ikke er en tilstrækkeligt stor vandressource til at opfylde alle behov (fx vand til industri, landbrug eller energiformål).

Materialer i kontakt med drikkevand

Danske Vandværker hilser det velkommen, at der nu kommer klare regler for materialer i kontakt med drikkevand i hele forsyningskæden fra boring til taphane (§56). Danske Vandværker finder det dog i den forbindelse uhensigtsmæssigt, at der er sket en ressortændring pr. 1 september 2023, som medfører, at regler for tilsyn og kontrol af husinstallationer deles mellem to ministerier. Vi mener eksempelvis, at kontrol for parameteren bly som er koblet til husinstallationer ligesom legionella bør samles under Social og Boligministeriet, hvor Byggeloven og tilhørende bekendtgørelser hører under, herunder at samle kontrol i ét ministerium.

Tilstrømningsområder

At der nu lægges op til at gennemføre en overordnet statslig risikovurdering og – styring af tilstrømningsområder for indvindingssteder (§10a) finder vi yderst positivt. Hermed skabes der grundlag for en mere sammenhængende beskyttelse af grundvandet, som indbefatter etablering af strategisk vigtige grundvandsdannende oplande (ofte benævnt "grundvandsparker"). Det er for os afgørende, at den fremtidige risikostyring tager hensyn til den decentrale vandforsyningsstruktur, og de mange små og mellemstore vandforsyninger, der grundet placeringen ikke vil kunne indvinde vand fra større grundvandsparker.

Det bør desuden tilføjes i lovforslaget, at Miljøministeren kan fastsætte regler for udpegning af grundvandsdannende områder/oplande, som der allerede nu er planer om at medtage i kortgrundlaget. Vi mener, at begrebet "tilstrømningsområder", der som noget nyt introduceres i national lovgivning, bør defineres i selve lovteksten.

Den forbedrede planlægning vil kun være til gavn for grundvandsbeskyttelsen, hvis der samtidig afsættes tilstrækkelige midler på de kommende års finanslove til at gennemføre indsatsen.

Indberetning og offentliggørelse af data

Grundlæggende mener vi, det er vigtigt at sikre opdaterede data, ikke mindst i Jupiter-databasen, da det har stor betydning for den fremtidige forvaltning og beskyttelse af drikkevandsressourcen,

herunder ift. strategiske vigtige indvindingsområder for drikkevand. Vi ser derfor frem til, at arbejdet med en reform af databasen for alvor kommer i gang.

Danske Vandværker noterer, at der med lovforslaget igen vil blive stillet nye krav til de almene vandforsynings offentligheds og indberetning af data (§55a). Vi finder det væsentligt at sikre, at de efterhånden mange indberetningskrav ikke fører til et unødvendigt højt tidsforbrug for de almene vandforsyninger, og at det, hver gang der indføres yderligere krav, overvejes nøje, hvordan det kan ske på den mest hensigtsmæssige og enkle måde. Desuden bør det være tilstrækkeligt med fx angivelse af et link i en mail til de almene vandforsynings hjemmeside, til at forbrugerne kan anses for at have modtaget direkte information.

Nye begreber i loven

Generelt er det en udfordring, at lovforslaget introducerer nye begreber og områdeudpegninger, uden at de træder i stedet for eksisterende, da det er med til at komplicere et i forvejen komplekst område, som ikke mindst kommuner og regioner skal kunne forvalte efter. Der kan derfor med fordel ses på, om det er muligt at rydde op i eksisterende begreber med henblik på en forenkling af det samlede regelsæt. Lovforslagets §3 bør udvides, eller alternativt kan definitioner medtages i et bilag til loven. I punktet nedenfor "*Definitioner som bør uddybes i lovtækst*" findes en række begreber, som bør uddybes i lovtæksten. Det er vigtigt at læser kan forstå lovens omfang, uden at skulle konsultere lovens bemærkninger.

Specifikke bemærkninger

Nedenfor er Danske Vandværkers bemærkninger til de enkelte paragraffer i lovforslaget.

Derudover har vi en række ønsker til ændringer af vandforsyningsloven, som vi finder væsentlige at inkludere i lovforslaget. Disse ønsker findes i punktet "*Øvrige bemærkninger til Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.*"

- §9a.** Danske Vandværker vil gerne opfordre til, at alle de oplysninger som almene vandforsyninger årligt skal indberette, samles i ét og samme indberetningssystem. Det er vigtigt, at indberetningen er nem, hvilket også er med til at sikre, at data bliver indberettet. Konsekvensen af de mange forskellige og komplicerede indberetningssystemer er, at både vandværker og kommuner ikke i tilstrækkelig grad får indberettet data i tilstrækkeligt omfang.
- § 10, Stk. 2, pkt. 1** Drikkevandsforekomster udpeges på baggrund af forekomster, der frembringer 10 m³ om dagen *eller* leverer vand til mere end 50 personer. I den øvrige lovtækst fokuseres der på vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag og forsyner 50 personer eller flere (fx §55a + §62). Er der en særlig begrundelse for denne forskel? Det er u hensigtsmæssigt at introducere denne definition fremfor at fastholde de definitioner, som den nationale lovgivning allerede har defineret.
- § 11 og 11a** Det bør fremgå, at Miljøministeren kortlægger tilstrømningsområder, eller som minimum de delområder, som de nævnte tilstrømningsområder omfatter. Her kan nævnes grundvandsdannede oplande. Dette vil stemme overens med, at det er ministeren der foretager risikovurdering og -styring. Alternativt kan de pågældende delområder indgå i § 11 a, så ministeren kan fastsætte regler, hvorefter de udpeges.

§ 13 b, stk. 6 Det er positivt, at der nu bliver krav om, at »Indsatsplanen sendes til miljøministeren«, fordi man derved kan sikre et centralt overblik over den risikovurdering, der er foretaget i kommunerne, og hvorvidt de indsatser, der lægges op til, er tilstrækkelige. Lovteksten bør suppleres med, at ”den gældende indsatsplan, og tillæg til indsatsplanen” skal indsendes til Miljøministeren. For at lette administrationen kan det overvejes, hvorvidt indsatsplaner og tilhørende tillæg samt vandforsyningsplaner og tilhørende tillæg blot kan indberettes i relevant portal fremfor indsendelse til Miljøministeriet, jf. hvad der også lægges op til i § 9 a.

§16, stk. 3 Det er desuden positivt, at miljøministeren kan fastsætte frister og format for indberetning af indsatsplaner. Vi vil gerne opfordre til, at ministeren gør brug heraf, så det sikres, at kommunerne rent faktisk får dem sendt, og at formatet har en karakter, så der kan sammenlignes på tværs af kommuner.

§ 55 a For de almene vandforsyninger, der ikke er omfattet af Vandsektorloven, bør det tydeligt fremgå, hvilke oplysninger, der skal sendes direkte til forbrugerne, og hvilke oplysninger, der kan fremgå af forsyningens hjemmeside. Da den mest anvendte form til offentliggørelse af informationer til forbrugerne er via hjemmesiden, bør denne mulighed nævnes eksplicit.

Vi opfordrer desuden til en tydeliggørelse af formuleringen ”Almene vandforsyninger samt ikkealmene vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag og forsyner 50 personer eller flere, skal offentliggøre oplysninger om drikkevandskvaliteten”. Det er uklart, om bestemmelsen gælder alle almene vandforsyninger, eller kun almene vandforsyninger, der ligesom de ikkealmene leverer over 10 m³/forsyner flere end 50 personer. Det kan muligvis klares ved, at der indsættes et komma efter ”Almene vandforsyninger”, så sætningen derefter bliver en indskudt sætning. Vi går ud fra, at alle almene vandforsyninger er omfattet af informationspligten.

§55 a stk. 4 Det bør være tilstrækkeligt, at der via faktura henvises til hjemmesiden frem for at medtage alle informationer på faktura/vandregning. Derfor foreslås, at ”og et link til hjemmesiden” ændres til ”som minimum ved et link til hjemmesiden”.

§ 55 a. Stk. 5 Det er forbundet med stor og unødigt administration, hvis en almen vandforsyning skal sende separate oplysninger direkte til den enkelte forbruger. Udover faktura, hvor vandforbrug og pris er oplyst, bør forbrugerne blot orientere sig på den almene vandforsynings hjemmeside.

Kapitel 10 Det bør fremgå, hvordan almene vandforsyninger og producenter skal forholde sig i den nuværende overgangsperiode fsva. materialer i kontakt med drikkevand, indtil EU's harmoniseringsregler træder i kraft. Det kan overvejes at indsætte et afsnit i lovteksten, som vedrører denne overgangsperiode.

§56a pkt. 4) I lovteksten formuleres det, at materialer, som skal bruges i nye installationer eller, i forbindelse med reparationsarbejde eller genopbygning mv. ikke må medføre afsmitning af forurenende stoffer til vandet på niveauer, som er **højere end nødvendigt** i forhold til det tiltænkte formål med materialet.

Det bør fremgå, hvilken instans der afgør, om afsmitning fra et produkt er ”højere end nødvendigt”.

§56 b Et produkt, som kommer i kontakt med drikkevand, **formodes** at opfylde kravene i § 56 a, stk. 1, hvis de materialer, der anvendes i produktet, opfylder de specifikke minimums-krav til hygiejne, som fastsat i retsakter vedtaget i henhold til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om kvaliteten af drikkevand og krav til hygiejne.

Brug af ordet "formodes" er problematisk, fordi en almen vandforsyning ikke kan føle sig tryk ved indkøb af et produkt på baggrund af en formodningsregel. Det bør fremgå, at anvendelse efter en formodningsregel er at betragte som godkendt på gældende tidspunkt.

§56 e Når lovtæksten læses i sammenhæng med forarbejderne, er det uklart hvorvidt §56 e kun omfatter de behandlingskemikalier og filtermedier, der anvendes i forbindelse med videregående vandbehandling, eller om lovtækstens "filtermedier" også omfatter det filtermateriale, der er implementeret i de almene vandforsyningers åbne og lukkede filtre, dvs. filtre der anvendes som en del af den normale simple vandbehandling.

Det bør desuden tydeliggøres hvordan denne paragraf gælder for implementering af nye filtermedier eller om paragraffen også omfatter filtermedier, der allerede er anvendt i vandbehandlingssystemet.

§59, stk. 3 Det bør fremgå, hvem der er kompetent til at vurdere, hvilke stoffer, der må tilsættes vand, herunder i forbindelse med blødgøring, rensning for PFAS mv.

§59b. Danske Vandværker finder det uhensigtsmæssigt, at risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet deles mellem to ministerier. Eksempelvis er parameteren bly ligesom Legionella en installationsbetinget parameter. Kontrol for parameteren bly fra produkter i husinstallationer bør indgå i Sikkerhedsstyrelsens markedsovervågning af produkterne, som er reguleret i Lov om produkter og markedsovervågning.

Desuden bør det tydeliggøres, at kommunernes risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet, herunder kontrol af vandkvaliteten, ikke berører de almene vandforsyninger, og at denne kontrol er kommunens eller ejerens omkostning. Det bør desuden tydeliggøres, at kommunens kontrol ikke har sammenhæng med de almene vandforsyningers kontrolprogram, herunder kontrol ved forbrugers taphane.

§ 62 stk. 6 Formuleringen af denne paragraf er uklar. Dels fremgår det, at dialog skal ske med Styrelsen for Patientsikkerhed, som er den vanlige procedure, men i den efterfølgende formulering fremgår det, at en overskridelse af Drikkevandsdirektivets bilag I, del A og B betragtes som sundhedsfarligt, med mindre at kommunalbestyrelsen vurderer andet. Det kan misforstås, hvem der træffer endelig beslutning, og formuleringen bør genovervejes.

Det bør desuden præciseres, hvilket råderum kommunen har til at vurdere, om en overskridelse er "ubetydelig".

§ 62 stk. 8 Det bør fremgå hvilken part, der skal sørge for at ajourføre rådgivningen af forbrugere, og hvordan det skal ske, når der er tale om overskridelse af vandkvaliteten i henhold til lovens § 62.

Vi finder det positivt, at der nu bliver en pligt for vandforsyningen til at oplyse forbrugerne om, når driften igen er normal efter en utilsigtet hændelse.

- § 64 b stk. 3, Pkt. 3** Det bør tydeliggøres, at det er kommunalbestyrelsens ansvar at afholde etableringsomkostninger, såfremt kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at opstille vandposter i en almen vandforsynings forsyningsområde for at tilgodese sårbare grupper.

Definitioner som bør uddybes i lovteksten, eller i et bilag

- § 3 pkt. 3** *"Drikkebrug"* er en ny term, og det bør overvejes af anvende et andet ord.
"Kildevand" Det er u hensigtsmæssigt at kildevand anvendes i lovteksten, da dette er Fødevarerstyrelsens ressort, og da kildevand, mineralvand og naturligt kildevand er defineret i BEK 1200 26.11.2019.
- § 3 pkt. 4** *"Vandforsyning"* er defineret som en enhed, der leverer vand, herunder drikkevand. Dette er u hensigtsmæssigt, da begrebet "vandforsyning" øvrige steder i lovteksten betragtes som en "almen vandforsyning". Dertil kan det overvejes om "ikke almen vandforsyning", som anvendes i bl.a. § 55 bør defineres i § 3, så det er tydeligt hvad der er tale om.
- § 3** *"Ikke almen vandforsyning"* På interessentmøde den 22. september 2023 blev det i overskuelig oversigt præsenteret, hvordan en almen vandforsyning og en ikke almen vandforsyning skal betragtes. Ikke almene vandforsyninger bør defineres i lovteksten i selve loven, eller i bilag.
- § 10 a** *"Tilstrømningsområder"* er et nyt begreb der introduceres i lovteksten, og det er vigtigt at det i lovteksten uddybes, hvad begrebet tilstrømningsområder omfatter. Fx ved, at begrebet defineres i §3.
- § 11a pkt. 4** *"Følsomme områder"* bør defineres.
- § 55 a stk. 3** *"Præstationsniveau"* Danske Vandværker antager, at begrebet dækker over den "performancebenchmarking", der foretages i medfør af vandsektorloven, og således kun dækker de almene vandforsyninger, som er omfattet af denne lov. Det bør overvejes, for klarhedens skyld, at erstatte "præstationsniveau" med "performancebenchmarking".
- § 56 a.** Det er vigtigt at termen *"drikkevand"* defineres tydeligt, så der er klarhed over hvad der er tale om, når der tales om bl.a. materialer i kontakt med drikkevand. Omfatter drikkevand i denne forbindelse også materialer, der kommer i kontakt med råvand og procesvand i vandbehandlingsanlægget, inden vandet ledes til forbrugerne som drikkevand?
- § 62** *Indikatorparameter* bør defineres.
- § 71a** I lovteksten bør omfanget af *"stoffer og blandinger"* tydeliggøres.

Øvrige bemærkninger til Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

§ 11 stk. 2 + 3 Ordet "vandforsyningsanlæg" bør erstattes af ordet "vandforsyning"

§ 13d stk.3 Det er uhensigtsmæssigt, at kun frivillige aftaler, der er omfattet af en kommunes indsatsplan, er omfattet af denne paragraf. Eksempelvis kan nævnes frivillig aftaler i boringsnære beskyttelsesområder, som mange steder ikke er omfattet af kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse.

§ 22 stk. 3, 4 De udlagte fredningsbælter, som sker i relation til kommunens meddelte indvindingstilladelser, bør indgå i enten stk. 3 eller 4.

§ 24d Med fokus på grundvandsbeskyttelse og den vigtige viden om vores grundvandsmagasin er bør det blive lovpligtigt, at de almene vandforsynings pejlinger skal indberettes til Jupiterdatabasen. De almene vandforsynings pejleresultater er afgørende viden om vores grundvandsressourcer. Det kan overvejes, at de almene vandforsyninger indberetter pejlinger direkte til Jupiterdatabasen, for således at lette administrationsopgaven hos kommunale sagsbehandlere. Hvis de almene vandforsyninger skal indberette pejlinger direkte i Jupiter, kan det ske ifm. øvrig årlig indberetning. Det er i regi heraf vigtigt, at de almene vandforsynings indberetninger gøres enkle, og at al indberetning kan ske i et og samme system.

Det bør blive indberetningspligtigt for de kommunale sagsbehandlere at indberette "aktive almene vandforsynings AnlægsID", da dette er en unik kode for den enkelte vandforsyning, som netop kan anvendes til at foretage mere retvisende udtræk fra Jupiterdatabasen. Det er generelt en udfordring, at oplysninger om de almene vandforsyninger ikke er opdateret i Jupiterdatabasen.

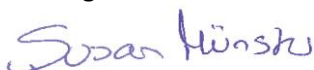
For eksempel hænder det, at en vandforsyning indvinder vand uden de facto at have en indvindingstilladelse, og omvendt at boringer, der ikke er i brug længere, fortsat optræder som aktive i Jupiter.

§ 51 stk. 2 Det bør tydeliggøres, hvilket anlæg der er tale om i formuleringen "mangler ved anlæget".

§57, stk. 2 Danske Vandværker opfordrer til, at der indføres en minimumfrekvens for det kommunale tilsyn, fx krav til tilsyn hvert 3. år, så det sikres, at alle vandforsyninger er underlagt en regelmæssig kontrol, der kan være med til at sikre forbrugernes tillid til drikkevandet.

§64, stk. 1 Der bør ske en konsekvensrettelse af "Sundhedsstyrelsen" til "Styrelsen for Patientsikkerhed".

Venlig hilsen



Susan Münster

Direktør
Danske Vandværker

Miljøministeriets Departement
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Sendt til: mheng@mim.dk
Cc: jm@jm.dk

26. september 2023

J.nr. 2023-11-1062
Dok.nr. 642051
Sagsbehandler
Pernille Ørum Walther

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Ved brev af 12. september 2023 har Miljøministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Datatilsynets forståelse af lovforslaget er, at der i forbindelse med registrering af en husstands vandforbrug og udsendelse af oplysninger til forbrugere om deres hustans vandforbrug samt i forbindelse med registrering af overskridelse af parameterværdier på en bestemt adresse kan ske behandling af personoplysninger.

Datatilsynet har i den forbindelse noteret sig, at Miljøministeriet har vurderet, at behandlingen kan ske indenfor rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5 (principper for behandling af personoplysninger) og 6 (lovlig behandling) samt har identificeret den dataansvarlige for de pågældende behandlingsaktiviteter.

På den baggrund har Datatilsynet ingen konkrete bemærkninger til udkastet, men forudsætter generelt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven iagttages i forbindelse med eventuel behandling af personoplysninger foranlediget af ændringerne til bekendtgørelsen.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling.

Med venlig hilsen

Pernille Walther

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

CVR 11883729

Miljøministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Danmark

DHI A/S
Agern Allé 5
DK-2970 Hørsholm
Danmark

+45 4516 9200 Telefon
CVR-nr.: 36466871

dhi@dhigroup.com
www.dhigroup.com

Vores ref: 11820625
Dato: 4. oktober 2023

Svar på høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, med formålet at implementere drikkevandsdirektivet

DHI har med interesse læst Miljøministeriets udkast til lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, med formålet at implementere drikkevandsdirektivet og afgiver hermed vore kommentarer.

Formålet med lovforslaget er at implementere drikkevandsdirektivet og herunder Minimumskrav til hygiejne for materialer, der kommer i kontakt med drikkevand. I Danmark har Miljøstyrelsen sat krav til materialer i kontakt med drikkevand, herunder minimumskrav til kemiske stoffers afsmitning til drikkevandet. Vurderingen af hvorvidt produkterne i kontakt med drikkevand lever op til Miljøstyrelsens krav blev i 2004 uddelegeret til DHI, som siden har varetaget opgaven i henhold til Miljøstyrelsens krav, inklusive opdateringer. På det grundlag har DHI gennem mange år udført toksikologiske vurderinger af materialer til drikkevand og har årtiers erfaring med vurdering af drikkevandsinstallationerne. Vurderingerne ligger til grund for hhv. VA-godkendelserne (frem til april 2013), GDV-godkendelserne (som erstattede VA-godkendelserne fra april 2013) og DK-VAND certificeringerne.

I Danmark stilles strengere krav til migrationen end i de andre lande, herunder Tyskland. Det har bevirket at hvert tredje produkt med en godkendelse fra Tyskland er blevet afvist i Danmark. Produkterne er dernæst blevet optimeret så migrationen er nedbragt og installationen er derpå accepteret. Produkterne er efterfølgende markedsført i andre EU-lande og har derigennem medvirket til at nedbringe migrationen alle steder, hvor den optimerede version er anvendt.

En væsentlig årsag til forskellen er den tilladte migration. I Danmark vurderes antallet af kilder til migration af det samme stof fra andre materialer end den enkelte drikkevandsinstallation. Eksempelvis tillades maksimalt et bidrag på 5 µg/l formaldehyd per produkt, da mange andre installationer også bidrager med formaldehyd til drikkevandet og kravet ved taphanen på 50 µg/l skal overholdes. I Tyskland (4MSi samarbejdet mellem 4 EU-lande) tillades 750 µg/l formaldehyd (MTC / den maksimale tolerable koncentration) fra det samme produkt, da der indregnes en fortynding.

Som følge af de mere lempelige krav der lægges op til i drikkevandsdirektivet, må koncentrationen af mange stoffer forventes at stige i drikkevandet ved taphanen i Danmark i takt med at direktivet bliver implementeret. For at følge den stigende koncentration af disse stoffer anbefales det at måle koncentrationen i drikkevandet repræsentative steder i Danmark i den nærmeste fremtid og igen nogle år efter der har været fuld effekt af drikkevandsdirektivet.

Her følger mere specifikke kommentarer til enkelte punkter i lovforslaget:

Ad 9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

"Der indføres en ny bemyndigelse....., som er relevant for fx vandhaner og vandvær. Det vurderes, at harmoniseringen af reglerne på sigt vil betyde en bedre beskyttelse af drikkevandet, da det forventes at de harmoniserede regler vil tage hånd om flere kemikalier, end det nationale system gør i dag."

Det er vores vurdering, at drikkevandskvaliteten i Danmark vil blive forringet efter nogle år da direktivet generelt tillader højere bidrag af kemiske stoffer fra materialer i kontakt med drikkevand. For eksempel for formaldehyd, tillader Danmark pt. 5 µg/l, mens forslaget i direktivet er 750 µg/l.

Ad 3.2. Minimumskrav til hygiejne for materialer, der kommer i kontakt med drikkevand, artikel 11, stk. 7

"I henhold til artikel 11, stk. 7, skal medlemsstaterne anse produkter som opfyldende kravene i artikel 11, stk. 1, hvis de er godkendt i overensstemmelse med de specifikke minimumskrav til hygiejne, som er omhandlet i artikel 11, stk. 2. Bestemmelsen pålægger endvidere medlemsstaterne at sikre, at kun sådanne produkter i kontakt med drikkevand, som anvender færdige materialer, der er godkendt i henhold til dette direktiv, kan bringes i omsætning. Dette er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater, navnlig når kvaliteten af specifikt lokalt råvand nødvendiggør det, vedtager strengere beskyttelsesforanstaltninger for anvendelsen af færdige materialer i specifikke eller behørigt begrundede tilfælde."

DHI foreslår, at denne bestemmelse tilrettes så den kan finde anvendelse til at afvise materialer, hvor migrationen af sundhedsskadelige kemiske stoffer fra materialet overskrider det niveau der har været accepteret i Danmark gennem de sidste 30 år. Og dertil har vi i Danmark en sund biofilm i hele drikkevandssystemet der er afhængig af en lav TOC koncentration og som betyder vi ikke behøver at tilsætte klor til drikkevandet. Den balance risikerer at blive forstyrret så vi får patogene bakterier ind, hvis Danmark skal acceptere den højere TOC koncentration direktivet foreslår. I lande som tilsætter klor til drikkevandet slår de både den sunde og patogene biofilm ned og har dermed ikke problemer med et højere TOC bidrag fra materialerne, men i Danmark er der virkelig mange som sætter stor pris på at vores drikkevand ikke smager af klor.

Såfremt Miljøministeriet måtte have spørgsmål til vores svar, står vi naturligvis til rådighed, ligesom vi gerne stiller os til rådighed for et møde med en diskussion af ovenstående.

Med venlig hilsen,

DHI A/S



Dorthe Nørgaard Andersen
Projektchef / Afdelingsleder, Industri
Industri, Miljø og Toksikologi
+45 4516 9088
dna@dhigroup.com



Lise Møller,
Senior Scientist, M.Sc. (Biologi)
Industri, Miljø og Toksikologi
+45 4516 9133
lm@dhigroup.com



Ellen Margrethe Basse
Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Risskov den 9. oktober 2023

Høringssvar vedrørende udkast af 12. september 2023 til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet) – Miljøministeriets j.nr. 2021-814

Med mit høringssvar ønsker jeg på det kraftigste at advare imod, at der foretages en gennemførelse af drikkevandsdirektivet¹ med det foreliggende udkast. I mit høringssvar vil jeg koncentrere mig om den del af udkastet, der efter min vurdering har en særlig central betydning i forhold til at sikre en sammenhæng med den danske gennemførelse af vandrammedirektivet.² Udkastets er bl.a. baseret på en anvendelse af særlige danske begreber og en ny § 10 a, der skal indføres i vandforsyningsloven,³ uden at der sikres en eksplicit sammenhæng med vandplanlægningslovens regler.⁴ Min vurdering vedrører følgende:

- 1) Anvendelsen af særlige nationale begreber i ministeriets udkast til ændring af vandforsyningsloven.
- 2) Ministeriets fortolkning af direktivets artikel 8, stk. 1.
- 3) Den sammenhæng med bl.a. grundvandsdirektivet og vandkvalitetskravdirektivet, der er forudsat i drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2.

Ad 1) Begrebsdefinitioner og begrebsanvendelse i udkastet

Begreberne ”grundvand” og ”overfladevand” er defineres i vandrammedirektivet med konsekvens også i forhold til datterdirektiverne – herunder drikkevandsdirektivet.

Vandrammedirektivets artikel 2, nr. 1 og nr. 2 indeholder følgende definitioner:

- 1) ”Overfladevand”: *indvand bortset fra grundvand: overgangsvand og kystvande, undtagen med hensyn til kemisk tilstand, hvor det også omfatter territorialfarvande.*

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (drikkevandsdirektiv). I udkastet omtales en gennemførelse af ”Drikkevandsdirektiv V”.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektiv).

³ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 om vandplanlægning.



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- 2) *”Grundvand”*: alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner og i direkte kontakt med jordoverfladen eller undergrunden”

De nævnte definitioner gengives i vandplanlægningslovens § 2, nr. 1 og nr. 2. Begreberne skal bidrage til at sikre en ensartet national gennemførelse på tværs af EU's medlemsstater, ligesom de skal bidrage til at sikre den forudsatte sammenhæng mellem de mange vanddirektiver.

I udkastet til ændringen af vandforsyningsloven indgår der et nyt § 3, der definerer ”grundvand” og ”overfladevand” *uden* at respektere de definitioner, der indgår i vandrammedirektivet. De to begreber defineres på følgende måde:

”1) Grundvand: Vand, som gennem brønde, boreriger eller kildevæld indvindes eller kan indvindes fra undergrunden.

2) Overfladevand: Vand i vandløb, herunder søer, damme, kanaler, rørlagte vandløb og drænledninger.”

Det er ikke sikret en EU konform begrebsanvendelse. Det indebærer ikke kun problemer i forhold til EU, men også problemer i forhold til at sikre den forudsatte sammenhæng med reglerne i vandplanlægningsloven. De snævre (og specielle) definitioner er bl.a. problematiske i lyset af de behov, der er for, at der i gennemførelseslovgivningen tages højde for, at drikkevandsressourcerne også kan blive påvirket af forureningsforhold, der ligger uden for det, der er omfattet af de i udkastet nævnte snævre definitioner. Som eksempel kan det nævnes, at de PFAS-forbindelser, der er fundet i råvandet til Skagen Vandværk og i andre kystnære vandværker, menes at være ført fra havet til land under storm.⁵ Kystvande er efter vandrammedirektivet en del af overfladevandet. Med de definitioner, der er foreslået indføjjet i vandforsyningsloven, vil en sådan mulig påvirkning fra overfladevandet falde uden for det, der er relevant at foretage en risikovurdering og styring af efter forslaget til vandforsyningslovens nye § 10 a. I udkastet til ændringen af vandforsyningsloven mangler der i øvrigt de fleste af de definitioner, der indgår i drikkevandsdirektivets artikel 2.

I udkastet anvendes begrebet ”tilstrømningsområder” i stedet for drikkevandsdirektivets betegnelse ”*indvindingsoplandene for indvindingssteder af drikkevand*”.⁶ På side 47 oplyses det:

”Det er Miljøministeriets vurdering, at det anvendte begreb ”indvindingsoplande” i oversættelsen af artikel 8, i den danske sprogversion af drikkevandsdirektiv V bør berigtiges, således at der i stedet anvendes ”tilstrømningsområder”. Miljøministeriet vil søge at få berigtiget den danske sprogversion af di-

⁵ Det fremgår af den leder, der er i Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcers tidsskrift ”Miljø og Ressourcer nr. 4/2022, som har overskriften ”*Sammen om grundvand*”.

⁶ Kravene i direktivets artikel 8 om ”*risikovurdering og risikostyring af indvindingsoplandene for indvindingssteder for drikkevand*”.



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

rektivt på dette punkt. Af samme grund anvendes begrebet "tilstrømningsområder" nedenfor."

Det fremgår af udkastet side 48, at begrebet tilstrømningsområder ikke er defineret i drikkevandsdirektivet – hvilket jo ikke er overraskende, da det er en dansk opfindelse. Ministeriet oplyser, at man derfor har valgt at definere begrebet ud fra vandforsyningslovens § 10 – og ikke med nogen relation til vandplanlægningsloven, som burde være den lovgivning, der var relevant at inddrage, når der skal sikres en sammenhængende beskyttelse og benyttelse af vandressourcerne.

Det understreges i ministeriets udkast på side 48, at der ikke i dag foretages en risikovurdering og risikostyring. Det kunne her være nærliggende at henvises til, at de basisanalyser, der skal foretages efter vandplanlægningslovens regler til gennemførelse af vandrammedirektivets artikel 5, der indeholder elementer af en sådan risikovurdering og risikostyring. Som det fremgår nedenfor under ad 2) forudsættes det i ministeriets udkast, at det *ikke* er relevant at koordinere gennemførelsen af drikkevandsdirektivets artikel 8 med kravene i vandrammedirektivets artikel 5 om basisanalyser. Se dog anderledes nedenfor under ad 3, hvor der henvises til de bemærkninger, der er knyttet til gennemførelsen af artikel 8, stk. 2.

Ad 2) Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1 og forslaget til gennemførelse

Medlemsstaterne skal efter drikkevandsdirektivets artikel 7, jf. artikel 8, sikre, at der i den nationale lovgivning gennemføres risikovurderinger og risikostyring af "*indvindingsoplandene for indvindingssteder af drikkevand*".

Det er med direktivet forudsat, at de nye kategorier af vandoplande skal indgå sammen med de øvrige vandoplande og deloplande, der etableres med gennemførelsen af vandrammedirektivets. Vandplanlægningsloven, der gennemfører vandrammedirektivet, anvender allerede begrebet "vandløbsoplande", jf. lovens § 2, nr. 15, og "deloplande" jf. lovens § 2, nr. 14. Delopland defineres i vandrammedirektivets artikel 2, artikel 14 og i vandplanlægningslovens § 2, nr. 14 som:

"Delopland: landområde, hvorfra al overfladevandafstrømning løber gennem en række mindre og større vandløb og eventuelt søer til et bestemt punkt i et vandløb (normalt en sø eller et vandløbssammenløb)"

Det er i drikkevandsdirektivet forudsat, at "*indvindingsoplandene for indvindingssteder af drikkevand*", skal defineres tilsvarende ud fra en erkendelse af, at vandet bevæger sig, og at det er afgørende til sikring af fremtidens drikkevandsressourcer at have fokus på de vandstrømme, der er bestemmende for, om vandet i deloplandet beskyttes optimalt, så der kan sikres den forudsatte høje vandkvalitet. Beskyttelsen skal være en del af den sammenhængende vandplanlægning, hvor der foretages basisanalyser, klassificeres, opstilles mål og overvåges m.v. Det fastslås i drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1:

"Uden at det berører artikel 4-8 i direktiv 2000/60/EF sikrer medlemsstaterne, at der foretages risikovurdering og risikostyring af indvindingsoplande for indvindingssteder af drikkevand"

Det netop citerede indebærer, at den nationale gennemførelse af drikkevandsdirektivets artikel 8 om risikovurdering og risikostyring skal være baseret på en respekt for vand-



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

rammedirektivets krav, som de er fastlagt med hensyn til opfyldelse af miljømål,⁷ gennemførelse af basisanalyser,⁸ registrering af beskyttede områder (herunder områder der er registreret som oplande til fremstilling af drikkevand),⁹ beskyttelse af vand, der anvendes til indvinding af drikkevand med de højere kvalitetskrav, det indebærer efter drikkevandsdirektivets kvalitetskrav,¹⁰ og overvågning af overfladevandets og grundvandets tilstand samt af beskyttede områder (herunder oplande der anvendes til fremstilling af drikkevand).¹¹

I udkastet til lovbemærkningerne til det nye § 10 a antages det imidlertid, at ordlyden af artikel 8, stk. 1 skal fortolkes stik modsat den ovenfor gengivne forståelse, idet det anføres på side 41 f:

”Det følger af artikel 8, stk. 1, i drikkevandsdirektiv V, at medlemsstaterne skal sikre, at der foretages risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand. Det følger endvidere af artikel 8, stk. 1, at risikovurderingen og risikostyringen skal ske, uden at det berører artikel 4-8 i vandrammedirektivet.

Direktivets krav om, at der skal foretages en risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder er ikke defineret. Efter bestemmelsen skal risikovurderingen og risikostyringen foretages uafhængigt af vandrammedirektivets regler om miljømål i artikel 4, basisanalysen i artikel 5, register over beskyttede områder i artikel 6, udpegning af drikkevandsområder i artikel 7 og overvågning af overfladevandets og grundvandets tilstand i artikel 8.” (min fremhævelse af ordet uafhængigt)

Det er helt uforståeligt, at ministeriet kan forudsætte, at der skal foretages en gennemførelse af et datterdirektiv til vandrammedirektivet, hvor de mest centrale bestemmelser i vandrammedirektivet skal betragtes som ikke relevante.

Jeg vil til underbygning af min påstand om, at ministeriet helt har misforstået drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1 (ud over at henvise til ordlyden af direktivets artikel 8, stk. 2 nedenfor) henvise til det, der fremgår af generaladvokatens forslag af 2. marts 2023 til afgørelse i sag C-723/21 *Stadt Frankfurt (Oder)*. Generaladvokaten tager i forslaget til afgørelsen bl.a. stilling til det præjudicielle spørgsmål:

“2) Indeholder vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3, også for vandforekomster uden for beskyttelseszoner som omhandlet i vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3, andet punktum, ud over mere langsigtede planlægningsforpligtelser i forvaltningsplaner og indsatsprogrammer i lighed med vandrammedirektivets artikel 4 en forpligtelse til at nægte at godkende konkrete projekter

⁷ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1, jf. vandrammedirektivets artikel 4.

⁸ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1, jf. vandrammedirektivets artikel 5.

⁹ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1, jf. vandrammedirektivets artikel 7.

¹⁰ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1, jf. vandrammedirektivets artikel 7.

¹¹ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 1, jf. vandrammedirektivets artikel 8.



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

på grund af en tilsidesættelse af forbuddet mod forringelse (jf. [dommen i sagen Land Nordrhein-Westfalen, præmis 75])?”

Generaladvokatens forslag illustrerer den helt centrale sammenhæng, der er mellem vandrammedirektivet og drikkevandsdirektivet. Med henvisning til det tidligere drikkevandsdirektiv, som skulle lægges til grund i den konkrete sag, fastslår Generaladvokaten bl.a. i betragtningerne vedrørende fortolkningen af vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3, hvor der henvises til EU-Domstolens sag C-535/18 *Land Nordrhein-Westfalen*, og til sag C-461/13 *Weser* (der omtales som Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland), at drikkevandsdirektivet skal fortolkes i overensstemmelse med vandrammedirektivets regler. Det fremgår bl.a. af betragtningerne 51-56 i forslaget til afgørelse, at beskyttelsen af grundvandet er en integreret del af drikkevandsdirektivets regler, der fastlægger en pligt til at undgå en forringelse af grundvandets kvalitet med henblik på at reducere omfanget af rensning i det tidligere drikkevandsdirektivs præambel betragtning 17, artikel 4, stk. 2 og artikel 8, stk. 3, litra c. I betragtningerne 60, 61, 73-77 og 85 fremhæves den sammenhæng, der er mellem vandrammedirektivet og drikkevandsdirektivet med udgangspunkt i den systematiske opfattelse af vandrammedirektivet som et rammedirektiv, der koordinerer beskyttelsen af samtlige vandforekomster, herunder de vandforekomster, der anvendes til fremstilling af drikkevand.

I lyset af de problemer, der aktuelt præger spildevandsområdet, efter at miljøministeren den 6. marts 2023 måtte suspendere dele af Miljøstyrelsens vejledninger som konsekvens af, at Miljø- og Fødevareklagenævnet den 23. februar 2023 fastslog, at Miljøstyrelsen ikke havde fortolket vandrammedirektivets artikel 4 korrekt,¹² er der i høj grad grund til at advare imod, at der skabes nye tilsvarende problemer på drikkevandsområdet. I nævnets afgørelse henvises der til de EU-domme, som nævnes i Generaladvokatens ovenfor omtalte forslag til afgørelse.

Ad 3) Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2 forudsætter en helhedsløsning

I drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2 understreges den forudsatte helhedstænkning og sammenhæng med den generelle vandplanlægning, som er helt central i forbindelse med den nationale gennemførelse af direktivets regler om risikovurderingen og risikostyring.

Risikovurderingen skal efter artikel 8, stk. 2 omfatte *en karakterisering af ”indvindingsoplande for indvindingssteder”*, herunder:¹³

- i) identifikation og kortlægning af indvindingssteder
- ii) kortlægning af beskyttelseszoner, hvis sådanne er etableret som led i den generelle vandplanlægning¹⁴
- iii) georeferencer for alle indvindingssteder i indvindingsoplandet, idet sådanne sårbare områder er potentielt følsomme og skal derfor beskyttes, og den foretagne stedbestemmelse skal kun videreformidles til relevante myndigheder og vandforsyninger¹⁵ og

¹² Miljø- og Fødevareklagenævnet den 23. februar 2023, sagsnummer 22/02461, der ophævede og hjemviste til fornyet behandling af Horsens Kommunes § 25-tilladelse til etablering af en omfartsvej.

¹³ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, litra a), nr. i).

¹⁴ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, litra a), nr. ii), jf. vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3.

¹⁵ Drikkevandsdirektivets artikel 8 stk. 2 litra a) nr. iii).



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- iv) beskrivelse af arealanvendelse, afstrømning og grundvandsdannelse i indvindingsoplandet for indvindingssteder.

Den nationale risikovurdering skal efter artikel 8, stk. 2 omfatte en identifikation af *farer og farlige hændelser* i indvindingsoplandet for indvindingssteder og en vurdering af den risiko, som farer og farlige hændelser udgør for drikkevandskvaliteten. De potentielle risici, som kan forringe vandkvaliteten i et sådant omfang, at det kan indebære en fare for menneskers sundhed, skal vurderes.¹⁶ Her er den fare, som PFAS i havskum kan udgøre for kystnære vandindvindingsområder, også relevant.

Der skal i risikovurderingen indgå en *passende kontrol* af ”overfladevand” eller ”grundvand” – eller begge dele – i ”*indvindingsoplande for indvindingssteder*” eller af råvand for relevante parametre, stoffer eller forurenende stoffer.¹⁷ Artikel 8, stk. 2 understreger samspillet med de øvrige vanddirektiver i opregningen af de minimumskvalitetskrav, der skal stilles til ”overfladevand” og ”grundvand”, der skal indgå i kontrollen. Bestemmelsen henviser til:

- i) de kvalitetskrav, som medlemsstaterne fastsætter for parametrene i drikkevandsdirektivets bilag I, der gælder for drikkevand, der både vedrører EU’s minimumskvalitetskrav og de supplerende nationale krav på linje med de tidligere direktivregler
- ii) de kvalitetskrav, der er fastlagt ift. grundvandsforurenende stoffer, der er opregnet i bilag I til grundvandsdirektivet¹⁸ og forurenende stoffer og forureningsindikatorer, for hvilke medlemsstaterne har fastsat tærskelværdier i overensstemmelse med bilag II til nævnte direktiv
- iii) de kvalitetskrav, der er fastlagt ift. prioriterede stoffer og visse andre stoffer i bilag I til vandkvalitetskravdirektivet¹⁹
- iv) de kvalitetskrav, der er fastlagt ift. forurenende stoffer, der er specifikke for vandløbsoplande, som medlemsstaterne fastsætter i overensstemmelse med vandrammedirektivet
- v) de kvalitetskrav, der er fastlagt ift. andre forurenende stoffer, der er relevante for drikkevand, som medlemsstaterne fastsætter på grundlag af oplysninger, der indsamlet i forbindelse med identifikation af farer og farlige hændelser under risikovurderingen
- vi) kvalitetskrav ift. naturligt forekommende stoffer, der kan udgøre en fare for menneskers sundhed ved brug af drikkevand

¹⁶ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, litra b).

¹⁷ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, litra c).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse.

¹⁹ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, litra c, punkt iii) sammenholdt med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/105/EF af 16. december 2008 om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken, som ændret ved direktiv 2013/39/EU. Ændringsdirektivet indeholder en opdateret liste af de prioriterede stoffer og visse andre forurenende stoffer, der indgår i direktivets bilag I, del A.



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

vii) kvalitetskrav ift. stoffer og forbindelser på observationslisten, som er fastsat af Kommissionen i overensstemmelse med direktivets artikel 13, stk. 8.

Observationslisten, der henvises til i drikkevandsdirektivets artikel 13, stk. 8, er udarbejdet af Kommissionen.²⁰ Kontrollen af ”overfladevand” og ”grundvand” – hvor begreberne naturligtvis skal være defineret i overensstemmelse med de definitioner, der er fastlagt i vandrammedirektivet – kan efter drikkevandsdirektivet foretages som led i den almindelige vandplanlægning og administration, som den er foreskrevet ved vandrammedirektivet og dets datterdirektiver.²¹

På grundlag af resultatet af den gennemførte risikovurdering skal medlemsstaterne sikre, at der, når det er relevant, træffes en række i drikkevandsdirektivet definerede foranstaltninger, der indgår i risikostyringen, for at forebygge eller kontrollere de identificerede risici.²² Det fastslås, at der skal:

- defineres og gennemføres forebyggende og afhjælpende foranstaltninger i indvindingsoplandene, der skal supplere – og hvis det er relevant – skal indgå som en del af de foranstaltninger, som fastlægges i den generelle vandplanlægning og -administration.²³ Det vil i en dansk sammenhæng være de foranstaltninger, der er foreskrevet i indsatsprogrambekendtgørelsen,²⁴ der er udstedt med hjemmel i vandplanlægningsloven
- sikres en passende kontrol i indvindingsoplande for indvindingssteder, eller i råvand, som ikke allerede er taget i betragtning i forbindelse med beskyttelsen af de særlige regler for beskyttelse af drikkevandsindvindingsområder ved vandrammedirektivet²⁵
- vurdering af behovet for at oprette eller tilpasse beskyttelseszoner for ”grundvand” og ”overfladevand” i overensstemmelse med vandrammedirektivets regler for beskyttelse af indvindingsoplande for indvindingssteder og andre relevante zoner.²⁶

I udkastet til lovbemærkningerne til det nye § 10 a, henvises der på side 42 ff. til vandrammedirektivets bestemmelser, som ellers i bemærkningerne til bestemmelsen er fastslået ikke at være relevante, jf. herom ovenfor under ad 2). Det nævnes bl.a. på side 42 ff., at de parametre, stoffer og forbindelser, der nævnes i vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet og vandkvalitetsdirektivet er relevante ved udøvelsen af en passende kontrol med overfladevand og grundvand. Det er nærliggende at spørge, hvordan det kan være forudsat

²⁰ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/679 af 19. januar 2022 om oprettelse af en observationsliste for stoffer og forbindelser, der anses for problematiske i forhold til drikkevand.

²¹ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2.

²² Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 4.

²³ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 4, litra c, jf. vandrammedirektivets artikler 7-8.

²⁴ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. Se også bemærkningerne til det udkast, Miljøministeriet har udsendt side 56.

²⁵ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 4, litra a og litra b, jf. vandrammedirektivets artikel 7.

²⁶ Drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 4, litra a og litra c, jf. vandrammedirektivets artikel 7, stk. 3.



Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

i bemærkningerne til § 10 a f.s.v.a. forståelsen af artikel 8, stk. 1, at vandrammedirektivets artikler 4-8 ikke er relevante, når det anføres noget ganske andet på side 42 ff. vedrørende forståelsen af artikel 8, stk. 2? Samtidig er det nærliggende at spørge, hvordan ministeriet kan forudsætte, at centrale begreber som “overfladevand” og “grundvand” kan defineres mere snævert i vandforsyningsloven end i vandplanlægningsloven, når det i bemærkningerne til vandplanlægningsloven fremtidige ordlyd forudsættes, at den kontrol og overvågning, der foretages efter vandplanlægningsloven skal kunne anvendes som led i beskyttelsen af drikkevandet?

I ministeriets opregning af relevante direktivet i noten til udkastet til ændringen af vandforsyningsloven, som skal inddrages i gennemførelsen af drikkevandsdirektivet, mangler både grundvandsdirektivet og vandkvalitetskravdirektivet. De krav, der følger af de nævnte direktiver – er som nævnt ovenfor – efter drikkevandsdirektivets artikel 8, stk. 2, forudsat at skulle indgå i den risikostyring og risikovurdering, der skal foretages.

Konklusion

Det, der i høj grad bekymrer mig ved det foreliggende udkast til lovændringen, er – som det fremgår af mit hørings svar – at Miljøministeriet med udkastet bidrager til en uklarhed i dansk lovgivning. En gennemførelse af udkastet i den foreliggende form sikrer ikke EU-konformitet. De foreslåede lovændringer mangler en klar sammenhæng med vandplanlægningslovens regler. Det vil kunne reducere beskyttelsen af drikkevandsressourcerne. Udkastet indebærer efter min vurdering endvidere en risiko for, at der opstår nye problemer for kommunerne, vandselskaberne og berørte erhverv.

Det skal afslutningsvis nævnes, er der er nye initiativer på vej fra EU, hvor det bliver centralt, at der er sikret en EU-konform gennemførelse af drikkevandsdirektivet – herunder i forhold til begrebsanvendelsen – hvis ikke der skal opstå nye retlige uklarheder. Kommissionens udkast af 22. juni 2022 til en ny forordning om bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, COM(2022) 305 final, indeholder i artikel 3, nr. 16, litra f) en definition af begrebet “et økologisk følsomme område”, hvor der ift. de ved vandrammedirektivet beskyttede områder, jf. direktivets artikel 6 med bilag IV, forudsættes at kunne blive tale om ændringer ved den nationale gennemførelse af drikkevandsdirektivets bestemmelser om risikovurdering for drikkevandsudvindingsområder.

Ellen Margrethe Basse



GEUS

Miljøstyrelsen

mim@mim.dk

MIM-J.nr.: 2021-814

J.nr. GEUS 021-0001

Ref. CLKJ

København den 10. oktober
2023

Hørings svar til høring over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Vi har ved GEUS læst høringsversionen af udkast til ny bekendtgørelse om lov om vandforsyning m.v. med stor interesse. Vi har følgende kommentarer til udkastet til den nye bekendtgørelse:

Kapitel 1, §3:

Det vil være en fordel at anvende almindeligt anerkendte definitioner på grundvand, jf. fx Artikel 2 stk. 3 fra Vandrammedirektivet, hvor grundvand defineres som ”alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner og i direkte kontakt med jordoverfladen eller undergrunden”. Dvs. alle former for vand under grundvandsspejlet, som ikke er rørført.

Kapitel 3, §10a:

Der introduceres et nyt begreb ”tilstrømningsområder”, som ikke er nærmere defineret. Ideelt set ville det i forhold til indvinding af grundvand til drikkevandsformål være mere hensigtsmæssigt at anvende samme begreb som længere nede i bekendtgørelsen (fx §11 stk. 2) ”indvindingsopland”. Et indvindingsopland er typisk defineret som det areal på jordoverfladen, der udgøres af vandets strømningsveje fra grundvandsspejl til indvindingsboring. Alternativt kunne anvendes begrebet ”grundvandsdannende opland”, typisk defineret som den del af indvindingsoplandet hvor grundvandsdannelsen af det vand, som strømmer videre til en indvindingsboring, pågår. Både ”indvindingsopland” og ”grundvandsdannende opland” er almindeligt accepterede definitioner,

GEUS
De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland
Øster Voldgade 10
1350 København K
Tlf. 38 14 20 00
CVR-nr. 55 14 50 16
EAN-nr. 5798000866003
geus@geus.dk
www.geus.dk

GEUS er en forsknings- og rådgivningsinstitution i Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

mens der ikke er en almindeligt accepteret definition på ”tilstrømningsområder”. Det nye begreb ”tilstrømningsområder” synes at stamme fra Drikkevandsdirektivet, hvorfor det formentlig også er nødvendigt at introducere og anvende det i den danske implementering. Hvis dette er tilfældet, bør begrebet defineres og relateres til ovenfor nævnte almindeligt kendte begreber, ligesom det også vil være relevant at definere det nye begreb for overfladevand.

Kapitel 8-11, §55, §59a, §62, §66:

Kapitel 1 indeholder en definition på henholdsvis en vandforsyning og en almen vandforsyning, hvor den væsentligste forskel på disse to er antallet af husstande, der leveres vand til. Fra og med Kapitel 8 indføres begrebet ”ikkealmene vandforsyninger”, hvilket må forstås som den delmængde af vandforsyninger, som ikke kan defineres som almene, altså vandforsyninger, der leverer vand til mindre end 10 husstande. Det foreslås, at der i Kapitel 1 introduceres en definition på ”ikkealmene vandforsyninger”.

Overordnet foreslås det, at det overvejes at præcisere definitionen af almene vandforsyninger i Kapitel 1 til ”Forsyninger der leverer drikkevand til 10 eller flere husstande” (altså ikke bare vand), hvilket, vi mener, er den almindelige opfattelse af begrebet ”almene vandforsyninger”, og i den forstand begrebet umiddelbart også synes at blive anvendt i bekendtgørelsen.

Det bemærkes, at der konsekvent anvendes formuleringen ”... ikkealmene vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag, og som forsyner 50 personer eller flere...”. Vi formoder, at der menes ”... ikkealmene vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag, eller som forsyner 50 personer eller flere...”, som angivet i høringsbrevet.

Det bemærkes, at introduktionen af den nye gruppe af ikkealmene vandforsyninger ”ikkealmene vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag, eller som forsyner 50 personer eller flere” i visse tilfælde kan betyde, at der skal ændres i definitioner i Jupiterdatabasen og udtræk herfra. Sådanne ændringer er aldrig ukomplicerede.

Kapitel 10, §56a:

Det angives, at materialer, som kommer i kontakt med drikkevand, ikke må: "...4) medføre afsmitning af forurenende stoffer til vandet på niveauer, der er højere end nødvendig i forhold til det tiltænkte formål med materialet." Det beskrives ikke nærmere i bekendtgørelsen, hvordan man i praksis afgør hvilke niveauer, der er nødvendige i forhold til det tiltænkte formål og dermed acceptable. Der henvises heller ikke til andre bekendtgørelser eller lignende, der kan bidrage til en afklaring af dette.

En sådan beskrivelse eller henvisning vil være hensigtsmæssig.

Med venlig hilsen

Claus Kjøller
Statsgeolog, GEUS
Afdeling for Geokemi

Til: Mathilde Engell Havreland (mheng@mim.dk)
Fra: Tina Rømer (Tina.Romer@glostrup.dk)
Titel: SV: Frist 10. oktober: Høring af Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning
Sendt: 15-09-2023 12:59

Hej søde Mathilde

Glostrup har ingen bemærkninger til høringen – ud over at det ser ud til at være et grundigt (og omfattende arbejde), du har fået lavet og jeg er glad for at du knokler for at vi forsat har godt drikkevand i Danmark (der lever op til alle kravene i EU's direktiver) – det er jo lidt kompliceret!

Håber du forsat har det godt og så ses vil vel pludseligt en dag 😊

Jeg skulle også hilse fra de andre!!!

Med venlig hilsen

Tina Rømer
Akademiingeniør



Center for Miljø og Teknik
Tlf. 4323 6100
Direkte 4323 6365,
Rådhusparken 2, 2600 Glostrup

www.glostrup.dk

Fra: Mathilde Halberg Engell <mheng@mim.dk>
Sendt: 12. september 2023 14:11
Emne: Frist 10. oktober: Høring af Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning

Til høringsparterne

Hermed fremsendes udkast til lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, med formålet at implementere drikkevandsdirektivet.

Indholdet i lovforslaget fremgår i vedlagte høringsbrev. Derudover vedlægges lovbekendtgørelse om vandforsyning med lovforslagsændringer og høringsliste.

Lovforslaget og tilhørende dokumenter findes desuden på høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/67847>

Hørings svar til lovforslaget sendes elektronisk til mim@mim.dk med cc. til mheng@mim.dk med angivelse af j.nr. 2021-814 i emnefeltet, **senest tirsdag den 10. oktober 2023 kl. 12.00.**

Høringssvar fra ikke-ministerielle høringssparter offentliggøres på <http://www.hoeringsportalen.dk> efter høringsfristens udløb. Ved angivelse af høringssvar samtykker høringssparten i, at vedkommendes høringssvar, e-mailadresse og navn offentliggøres på høringssportalen efter end høring.

Spørgsmål til kan rettes til Mathilde Halberg Engell på mheng@mim.dk.

Venlig hilsen

Mathilde Halberg Engell

Fuldmægtig | Rent drikkevand og sikker kemi
mheng@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til miljøministeriet

Hørings svar fra HOFOR over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Tak for muligheden for at afgive høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet), som ministeriet sendte i offentlig høring den 12. september 2023.

Vi står meget gerne til rådighed for en yderligere uddybning og håber, at høringssvaret vil bidrage til den videre proces og behandling af lovforslaget og at det kan indgå i ministeriets videre arbejde med den konkrete udmøntning ved bekendtgørelser mv.

Implementeringen af drikkevandsdirektivet har været længe under vejs, og der er tale om et meget omfattende og grundigt arbejde, som HOFOR kvitterer for. Med et så omfangsrigt materiale, hvor alene udkast til forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning mv., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning er på over 400 sider, havde det dog været rimeligt med en længere høringsfrist, da høringsperioden på blot fire uger vanskeliggør en fuldstændig gennemgang af det omfattende materiale og reelt kun understøtter at høringsberettigede laver nedslag i materialet.

1. Generelt

Europa-parlamentets og Rådets direktiv af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (Drikkevandsdirektiv V) har som formål at sætte den retlige ramme for at beskytte menneskers sundhed mod skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevand ved at sikre, at drikkevandet er sundt og rent, samt at forbedre adgangen til drikkevand. I Danmark er vi stolte af, at vi primært kan basere vores drikkevandsforsyning på grundvand, der kun har gennemgået en simpel vandbehandling, før det kan sendes ud til forbrugeren. Men kvaliteten af grundvandsressourcen, der benyttes til drikkevand, er – særligt på Sjælland - under pres, og forventningen er, at presset kun vil blive større i fremtiden. Dette skyldes i høj grad flere fund af miljøfarlige forurenende stoffer i grundvandet, hvilket bl.a. bevirker at kildepladser med forurening neddrøles så kvalitetskravet kan overholdes afgang vandværk, hvorved den mulige indvindingsmængde reduceres.

Nærværende høringssvar forholder sig derfor primært til den danske implementering af direktivets forøgede fokus på forebyggende sikkerhedsplanlægning, der skal imødegå risici for fremtidige forringelser af drikkevandets kvalitet samt sikring og kontrol med afsmitning fra materialer i kontakt med drikkevandet.

Af præambel 17 til direktivet fremgår at risikovurderingen og risikostyringen bør følge en helhedsorienteret tilgang. HOFOR hilser dette velkomment og finder det vigtigt, at der sikres

sammenhæng mellem implementering af drikkevandsdirektivet og andre initiativer på området, herunder initiativer under Drikkevandsfonden og BNBO samt i forhold til de kommunale indsatsplaner, så de grundvandsdannende områder til vandforsyningernes borer skal indgå i risikostyringen. Der er et presserende og kritisk behov for en koordineret helhedsorienteret indsats med klar prioritering og rammesætning, der kan beskytte ressourcen og kvaliteten af vores drikkevand. Almen vandforsyning bør betragtes som en samfundsvigtig sektor, og muligheder for at beskytte vandressourcen og vedligeholde/udbygge indvindingsanlæg og kritiske forsyningsledninger bør behandles som sådan. Dette understøttes af en ny strategi for forsyningsikkerhed udarbejdet af Styrelsen for Forsyningsikkerhed under Justitsministeriet. Der er derfor behov for at de kompetente myndigheder i samarbejde udarbejder en koordineret 'vandressourceplan' eller lignende til effektiv beskyttelse af de samlede grundvandsdannende områder samt kildepladser og vitale ledninger. Dette skal indarbejdes på et overordnet planniveau fx landsplandirektiv (eller tilsvarende § 15 i gældende Vandforsyningslov), hvor vandforsyningerne inddrages i arbejdet, og ikke først ifm. konkret gennemførelse af beskyttelsesindsatser.

HOFOR opfordrer derfor til en mere detaljeret beskrivelse i lovforslagets bemærkninger om, hvordan implementeringen af drikkevandsdirektivet bidrager til en sammenhængende og helhedsorienteret vandressourceforvaltning for at sikre drikkevandskvaliteten i Danmark, nu og i fremtiden. Se endvidere pkt. 3.1.

2. Lovens formål og definitioner

Den nye § 1 b, der er indsat i udkast til lovforslaget, som muliggør at Miljøministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten inden for lovens område, er en vidtgående bestemmelse. HOFOR noterer, at det af bemærkninger til lovforslaget fremgår at den foreslåede bemyndigelse forventes anvendt ved mindre ændringer eller justeringer af drikkevandsdirektivet eller andre EU-retsakter inden for lovens område, der er af overvejende teknisk karakter, eller hvor det viser sig, at der er behov for yderligere regler for at gennemføre eksisterende retsakter mv. Endvidere fremgik det på interessentmøde den 22. september 2023, at der specifikt tænkes på EU's retsakter under artikel 11, som ikke foreligger endnu, samt at en bemyndigelse som ovenstående er et lovteknisk krav ved implementering af direktiver. Dette bør fremgå tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget, således at der ikke senere kan opstå tvivl om udstrækningen af den nye bemyndigelse.

Alle termer og begreber der er afgrænsende for lovens virke, bør defineres i loven. Det gælder ikke mindst nye begreber, der introduceres i lovudkastet, herunder indikatorparametre og tilstrømningsområder for indvindingssteder. Det er helt afgørende med klare og velafgrænsede definitioner, for at undgå tvivl og usikkerhed om rækkevidden af reguleringen. Det foreslås at alle definitioner, der er afgrænsende for lovens virke samles under § 3, der i forvejen indeholder en række væsentlige definitioner. HOFOR finder det derfor positivt, at § 3 foreslås udvidet med en definition af drikkevand og vandforsyning, men mener at bestemmelsen med fordel kan suppleres, særligt med definition af indikatorparametre og tilstrømningsområder.

Fsva. angår definitionen af drikkevand i § 3 er der tale om en tekstnær implementering af den danske sprogversion af direktivet, hvor drikkevand defineres som "alle former for vand, der enten ubehandlet eller efter behandling og uanset vandets oprindelse er beregnet til drikkebrug" mv. HOFOR er naturligvis helt enig i, at det er essentielt at definitionen af drikkevand, som angiver gyldighedsområdet for loven, er i overensstemmelse med direktivet. Det er dog et opmærksomhedspunkt, at det kan blive ganske vanskeligt for forsyningerne at kommunikere dette, idet den gængse opfattelse og kommunikation omkring drikkevand, hidtil har omfattet det vand, der forlader vandværket (afgang værk). HOFOR anbefaler derfor, at definitionen af drikkevand, som den fremgår af § 3, forklares nærmere i lovbemærkningerne, så det tydeliggøres, at definitionen i denne sammenhæng også rummer råvand og vandet inde på vandværket. Dette er også vigtigt for at skabe den nødvendige forståelse for sammenhængen til den udvidede risikovurdering, der som noget nyt omfatter hele vandforsyningskæden fra indvinding til taphane. Det er også nødvendigt ift. forståelsen af artikel 11 i direktivet og § 56 a i lovudkastet, der udspecificerer, at hygiejnekrav til materialer i kontakt med drikkevand omfatter "materialer til indvinding, behandling, lagring eller distribution af drikkevand", hvilket også flugter med artikel 12, som må forstås som materialer inde på værket. Se endvidere pkt. 5 nedenfor.

3. Risikobaseret tilgang til drikkevandssikkerhed

Drikkevandsdirektiv V stiller som noget nyt krav om en fuldt ud risikobaseret tilgang til vandsikkerhed. Artikel 2 stk. 9 definerer "risiko", som en kombination af sandsynligheden for en farlig hændelse og alvoren af konsekvenserne, hvis faren og den farlige hændelse indtræffer i drikkevandsforsyningssystemer. Som udgangspunkt er det nemmere at vurdere konsekvenser fremfor sandsynligheder, og det kan derfor med fordel nævnes i bemærkninger til lovforslaget, hvorvidt dette forhold vil blive nærmere belyst i forbindelse med udmøntning på bekendtgørelsesniveau eller i vejledningsmateriale.

Af bemærkninger til lovforslaget bør det også i højere grad angives hvordan det fastsættes, hvad der er en (u)acceptabel risiko. Når der tales om risiko, vil det sædvanligvis ikke være nok, at der kan ske en forurening af drikkevandet, for at det er uacceptabelt. Sandsynligheden skal også være tilpas stor. Det står heller ikke klart hvad der måles op i mod mht. en risiko. Er det ift. hvorvidt drikkevandet kan betragtes som sundt (undgå at forbrugeren bliver syg) eller er det alene, om vandet bliver forurennet eller ej?

3.1. Risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder

Artikel 8 i direktivet omhandler risikovurdering og risikostyring ift. drikkevandsressourcen og foreslås implementeret med en ny § 10 a i lovudkastet. Af bemærkninger til lovforslaget fremgår, at Miljøministeriet vurderer, at det hidtidige anvendte begreb "indvindingsoplande" i oversættelsen af artikel 8, i den danske sprogversion bør berigtiges, således at der i stedet anvendes begrebet "tilstrømningsområder".

Det er dog ikke tydeligt hvad konsekvensen vil være af at introducere det nye begreb, da der ikke foreligger en klar og afgrænset definition af dette i lovudkastet jf. ovenfor. Af bemærkninger til lovforslaget ses det, at tilstrømningsområder for indvindingssteder skal forstås som de områder på landjorden, som ligger over de udpegede drikkevandsforekomster mv., som der indvindes drikkevand fra, og på interessentmøde den 22. september blev det yderlige uddybet, at tilstrømningsområder skal forstås som grundvandsdannende områder i henhold til definitionen, som den fremgår af bemærkninger til lov om vandplanlægning samt afstrømning af overfladevand. Dette medfører at tilstrømningsområder omfatter de 504 grundvandsforekomster efter vandområdeplanerne, hvor der indvindes drikkevand, hvilket også fremgår af lovbemærkningerne. Disse dækker 95 % af Danmarks areal, hvilket gør "tilstrømningsområder" vanskelige at bruge som aktivt forvaltningsredskab. HOFOR opfordrer derfor til, at det i forbindelse med en definitionsbestemmelse af "tilstrømningsområder" til lovteksten endvidere tilføjes i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan "tilstrømningsområder" tænkes anvendt ift. den målrettede risikovurdering og risikostyring, som artikel 8 i direktivet lægger op til. HOFOR imødeser udfaldet af dette og indgår gerne i videre dialog herom.

Endvidere bemærkes, at det er uklart om begrebet "tilstrømningsområder" skal benyttes i alle henseender og i andre sammenhænge til erstatning for det hidtidige anvendte begreb "indvindingsoplande", da dette begreb fortsat fremgår af resten af loven, f.eks. i § 11. Det er helt afgørende, at det står fuldstændig klart, hvor og hvornår begrebet "tilstrømningsområde" skal anvendes. Ellers kan der nemt opstå misforståelser og forskellige tolkninger, der medfører unødigt uklar sagsbehandling hos myndighederne og usikkerhed hos forsyningerne.

I dag foretages der ikke en samlet risikovurdering og risikostyring af drikkevandsressourcen, da det er fordelt på forskellig lovgivning og forskellige myndigheder, hvilket også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Det medfører en risiko for, at de forskellige elementer af beskyttelsen, herunder forebyggelse og den afhjælpende indsats ikke er tilstrækkelig, da det ikke samtænkes på tværs af myndigheder. HOFOR er derfor enig i det hensigtsmæssige i, at den samlede og helhedsorienterede risikovurdering og risikostyring bedst varetages på nationalt niveau og at regioner og kommuner kan få tildelt et ansvar herfor jf. § 10 a, stk. 1 og stk. 2. Dette forudsætter dog, at det ved udmøntning sikres, at den samlede beskyttelsesindsats er koordineret i praksis, så det undgås at der blot bliver tale om en administrativ overbygning på de opgaver, der allerede udføres i dag. Det må forventes at blive en omfangsrig opgave, men kan f.eks. ske ved indførelse af et planlægningsorgan eller lignende, som har til opgave at fastlægge den overordnede beskyttelsesramme og prioritering af vandressourcen regionalt både kvalitativt og kvantitativt.

I forlængelse heraf finder HOFOR det væsentligt, at den samlede risikovurdering og -styring i forhold til de grundvandsdannende områder, forholder sig til den manglende implementering af grund- og drikkevandsbeskyttelsen i de kommunale indsatsplaner, som det er dokumenteret i den af ministeriet, bestilte rapport: "*Den målrettede drikkevandsbeskyttelse i Danmark, Pluss Leadership og Oxford Research, 2023.*". Undersøgelsen viser, at blot 0,09 pct. af Danmarks samlede areal i dag er dækket af arealrestriktioner og at forholdsvis få kommuner anvender forbud som virkemiddel i indsatsplanerne. Uden virksomme indsatsplaner er vandselskabernes muligheder for at sikre drikkevandsressourcen i

de grundvandsdannende områder begrænset til at indgå frivillige aftaler eller købe jord på frivillig basis.

HOFOR mener desuden, at det af bemærkningerne til loven skal uddybes, at forsyningerne bør inddrages ifm. den risikovurdering og risikostyring, der skal foretages. Dette foreslås, med henblik på, at den viden og ekspertise som forsyningerne sidder inde med, 'huskes' ifm. udmøntning af bestemmelsen på bekendtgørelsesniveau, så denne viden kan komme i spil tidligt i processen og ikke først når de afhjælpende foranstaltninger skal gennemføres.

Konkret ift. formulering af § 10 a, stk. 2 i lovudkastet foreslås det præciseres, hvad "foranstaltninger" betyder, så det er tydeligt af selve lovteksten. Med henblik herpå kunne ordlyden f.eks. tilføjes det med kursiv angivne: " Miljøministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet skal foretage risikovurdering og risikostyring til brug for den i stk. 1 nævnte risikovurdering og risikostyring, og indberette til ministeren om resultatet af vurderingen og om hvilke foranstaltninger *til imødegåelse af risici*, der er planlagt eller iværksat."

Fsva. § 10 a, stk. 3 vil HOFOR allerede nu gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at det format der tales om, defineres meget tydeligt i forbindelse med udmøntning på bekendtgørelsesniveau. Det skyldes, at den umiddelbare konsekvens af forslaget betyder, at oplysninger skal indsamles fra mange kilder bl.a. regionernes udpegning af forurenede lokaliteter (V2 og måske også V1), kommunernes tilsyn og viden om bl.a. forureningskilder på aktive virksomheder samt nye forureningsundersøgelser udført i privat regi m.m., samt de statslige overvågningsprogrammer (NOVANA/GRUMO).

Endvidere er det afgørende at få tydeligt defineret, hvad der kan ses som en kilde (er det eksempelvis baseret på faktiske målinger) og hvorfor kilden kan defineres som en risiko (stofegenskaber, koncentrationsniveauer m.m.)

Denne opsamling af data, er væsentlig for, at det kan lykkes at tage aktion og dermed sikre den ressource som vores grundvand er. At kunne skabe et overblik for hver af de enkelte indvindingssteder i tilstrømningsområdet, hvor der er en risiko, der skal håndteres.

HOFOR anbefaler derfor, at der skabes et effektivt og åbent system, så ny viden om nye kilder af kendte eller nye stoffer kan formidles så effektivt som muligt, så de enkelte parter har mulighed for at få det rette overblik og tage aktion. Denne formidling vil kræve nye arbejdsgange og det bør sikres, at sagshåndteringen bliver ensartet for hele Danmark, så alle har samme forståelse af de risici, der skal afhjælpes.

På indholdssiden skal risikovurderingen i henhold til direktivet omfatte alle stoffer som kan udgøre en risiko for kvaliteten af drikkevandsressourcen, herunder lægemidler. Det er meget bredt og det kan medføre store økonomiske byrder i forbindelse med et opdateret prøvetagningsprogram for forsyningerne, hvilket bør uddybes af bemærkningerne til loven jf. punkt 9 nedenfor. Det bør bl.a. sammenholdes med, at Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål ikke har lægemidler med i prøvetagningsprogrammet for anvendelsen, hvorfor der kan være store fladekilder, som følge af den manglende overvågning inden udspreddning.

I lyset af den helhedsorienterede risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder og af tilføjelsen af § 10 a i lovudkastet kan det overvejes, om § 26 i loven med fordel kan revideres ved samme lejlighed, da den med den nuværende formulering udelukkende forholder sig til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder eller andre midlertidige aktiviteter og ikke permanente dræn under f.eks. bygninger, eller større infrastrukturelle anlæg. Permanente bortledninger påvirker grundvandskvantiteten negativt, og potentielt kvalitativt pga. ændrede strømningmønstre.

Dette afstedkommer, at den risikovurdering der skal udføres (herunder ift. punkt 2.3-2.5 i vandrammedirektivets bilag II) potentielt ikke kan leve op til artikel 8, idet permanente bortledninger som udgangspunkt ikke bliver vurderet og registreret, da der ikke skal ansøges herom og derfor kan udføres uden videre.

3.2. Risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet og foranstaltninger til imødegåelse af risici

Det følger af artikel 10 i Drikkevandsdirektiv V, at der skal foretages en risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet, og at der træffes foranstaltninger for at fjerne eller mindske risici for menneskers sundhed, hvor disse konstateres. Som det fremgår af lovbemærkningerne, er forbrugernes fordelingsnet i dansk ret den del af vandforsyningskæden, som er placeret inden for ejendoms skel og består af rør, fittings og anordninger, der ikke er vandforsyningens ansvar. Det fremgår dog ikke tydeligt om f.eks. vandmålere opsat af forsyningen inden for forbrugernes fordelingsnet vil skulle vurderes, hvorfor det med fordel kan præciseres i bemærkningerne til lovforslaget eller som minimum i forbindelse med udmøntning ved bekendtgørelse.

Med henblik på at sikre hjemmel til implementering af artikel 10, er tilføjet en ny § 59 b hvoraf det fremgår at "Miljøministeren foretager risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet og tilhørende produkter og materialer og dissers påvirkning af vandkvaliteten på det sted, hvor det tappes fra vandhaner, der sædvanligvis anvendes til drikkevand." HOFOR savner i den sammenhæng, at det af bemærkningerne til loven angives hvorledes *Legionella* indgår, så der kan blive taget højde for det i forbindelse med udmøntning af reglerne ved bekendtgørelse. Det skyldes, at såfremt prøverne udtages på haner til drikkevand, vil *Legionella* i nogle tilfælde kunne registreres i en køkkenhane pga. daglig iblanding med varmt vand, men det er sandsynligt, at det ikke påvises ved denne type prøvetagning. Prøvetagningen bør derfor målrettes de udpegede højrisiko-installationer som fx prøver fra bruseslanger og varmtvandsystemer og ikke udtages som drikkevandsprøver. HOFOR mener, at *Legionella* i forbrugeres installationer bør adskilles fra drikkevandskontrollen da vækst af *Legionella* forekommer i varmtvandsinstallationer.

Dette muliggøres af direktivet som beskrevet i lovbemærkningerne: "Det er desuden medlemsstaterne selv, der fastlægger, hvordan den regelmæssige kontrol skal foregå, herunder hvem, der foretager den, jf. artikel 13, stk. 1 og præambelbetragtning nr. 29. Direktivet stiller således ikke krav om, at kontrollen af f.eks. parametrene i bilag I, del D (pt. bly og *Legionella*) nødvendigvis udføres af vandforsyninger."

3.3. Risikovurdering og risikostyring af forsyningssystemet

Den risikobaserede tilgang i Drikkevandsdirektiv V består overordnet set af tre dele. I udkast til lovforslaget er der et naturligt fokus på de dele af risikovurderingen og -styringen, som der ikke er bemyndigelse til i dag, og hvor der skal tilvejebringes en ny hjemmel for at kunne implementere direktivet i dansk ret. Det drejer sig om artikel 8 og artikel 10 jf. ovenfor.

Artikel 9 som omhandler risikovurdering og risikostyring af forsyningssystemet giver mulighed for vandforsyningen at tilpasse kontrollen til de største risici og for at træffe de nødvendige foranstaltninger til at håndtere de identificerede risici i forsyningskæden fra indvinding, behandling, lagring og distribution af vand jf. præambelbetragtning nr. 15. Af bemærkningerne til loven fremgår at artikel 9 kan implementeres i dansk ret ved udnyttelse af eksisterende bemyndigelse til miljøministeren i vandforsyningsloven til at fastsætte regler ved bekendtgørelse.

Det står dog ikke klart hvilken bemyndigelse der henvises til og det er tillige uklart om implementering rent faktisk vil ske i form af en bekendtgørelse, da det blot angives som en forventning. Desforuden er det ikke præciseret hvad ministeriet anser som værende "behørig hensyntagen" i forhold til tid og ressourcer. HOFOR mener derfor, at det af bemærkningerne til loven i højere grad bør uddybes, hvordan artikel 9 tænkes implementeret i dansk ret, herunder i forhold til resourceforbrug, da det ikke er tydeligt om de økonomiske konsekvenser af implementeringen af Drikkevandsdirektiv V for forsyningerne indbefatter risikovurdering af forsyningsnettet. Af bemærkningerne til loven bør det klart fremgå at vandselskabernes forøgede omkostninger ifm. implementering af artikel 9 per definition er §11-omkostninger og berettiger til tillæg til rammerne. Se også punkt 9 nedenfor.

4. Materialer i kontakt med drikkevand

For så vidt angår den del af artikel 11, som omhandler regler om minimumskrav til hygiejne for materialer i kontakt med drikkevand fremgår det, at de enkelte medlemsstater, navnlig når kvaliteten af specifikt lokalt råvand nødvendiggør det, "kan fastsætte strengere beskyttelsesforanstaltninger for anvendelse af færdige materialer i specifikke eller behørigt begrundede tilfælde", i tillæg til Kommissionens positivlister, der skal indeholde de specifikke minimumskrav til materialer i kontakt med drikkevand.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det ikke aktuelt er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 56 a til dette, men at der på sigt kan opstå behov herfor. HOFOR efterlyser derfor, at det af bemærkningerne fremgår, hvorvidt der i den forbindelse vil kunne meddeles dispensation af ministeren i de tilfælde, at en forsyning som følge af at skulle opretholde forsyningssikkerheden kun kan installere komponenter der er godkendt efter den foreslåede 1+ ordning som fremadrettet vil regulere materialer der kommer i kontakt med drikkevand.

I forbindelse med implementeringen af artikel 11 i §56 a, fremgår det, at materialer ikke må "påvirke vandets farve, lugt eller smag negativt". HOFOR ønsker i den forbindelse at rejse et

opmærksomhedspunkt i forhold til udmøntning af bestemmelsen. I det standarderne i EU typisk er baseret på klorret drikkevand, vil det kunne medføre, at de referenceværdier, der udgør forudsætninger for acceptkriterier, vil medføre, at det danske drikkevand vil få en forringet smag og lugt. Som det er beskrevet for nuværende, vil en afsmitningstest i DVGW være godkendt så længe $TFN/TON \leq 2$, i Danmark er krav til TFN/TON typisk ≤ 1 (fx DK Vand certificering). Da Danmark leverer uklorret vand baseret på grundvand, og dermed med meget lavt indhold af organisk materiale, kan en påvirkning af smag og lugt fra materialer registreres lettere end i vand med klor og/eller højt indhold af organisk materiale. Et nedsat krav til lugt/smag vil derfor kunne medføre, at der sker en forringelse af drikkevandet ved anvendelse af materialer, der er godkendt iht. den harmoniserede ordning. Dette vil betyde, at forsyningsselskaberne risikerer at levere vand med en forringelse af smag/lugt, selvom det er godkendte materialer, der er installeret. Dette vil specielt kunne gøre sig gældende for vandværker. HOFOR opfordrer derfor til, at ministeriet er meget tydelige om, at der bør findes en bedste fælles reference ved godkendelsesordningernes indførelse jf. retsakter, således at vi kan sikre en overholdelse af direktivets krav om ikke at påvirke vandets lugt eller smag negativt. En bedste fælles reference kan fx inkludere krav om testvand uden klor, med lavt indhold af organisk kulstof samt lav ledningsevne.

I fald det ikke bliver muligt at tilgodese danske forhold bør det gøres tydeligt at skærpede krav til materialers afgivelse af smag og lugt som minimum rummes indenfor "behørigt begrundede tilfælde". Det medfører, at fx rør til dansk drikkevand vil skulle indkøbes med tillægskrav til lugt/smag."

HOFOR finder det desuden uklart hvordan den nye § 56 b hænger sammen med § 56 e jf. nedenfor, for de materialer der kommer i kontakt med behandlingskemikalier f.eks. i forbindelse med blødgøring. Skal de kunne overholde andre kriterier end for almindeligt drikkevand? Og vil det i forbindelse med udmøntning af § 56 b blive vurderet om råvand, der er af reducerende eller korrosiv karakter, vil skulle vurderes anderledes henset til den kemiske forskel på lige fod med f.eks. anvendelse af NaOH i forbindelse med blødgøring jf. ovenstående. HOFOR opfordrer til, at dette aspekt tydeliggøres i lovbemærkningerne, så det står klart i forbindelse med udmøntning ved bekendtgørelse.

5. Behandlingskemikalier og filtermedier i kontakt med drikkevand

I forbindelse med implementering af artikel 12 i dansk ret, foreslås en ny § 56 e indført, der bl.a. bemyndiger ministeren til at fastsætter regler om anvendelse og krav til behandlingskemikalier og filtermedier. I bemærkningerne til lovforslaget foreslås det, at vandforsyningerne bliver ansvarlige for at det anvendte behandlingskemikalie eller filtermedie overholder gældende europæiske standarder, herunder i form af egenkontrol. Samtidig angives at ministeriet vurderer at en større del af de europæiske standarder, som vandforsyningerne vil skulle kvalitetssikre og renhedsvurdere efter ikke findes på dansk, men dog almindeligvis på engelsk, hvorfor ministeriet i §71 a foreslår et nyt stk. 2, der undtager internationale vedtagelser og tekniske specifikationer skal foreligge på dansk, når de ikke indføres i Lovtidende efter stk. 1.

Idet vandforsyningerne pålægges et væsentligt ansvar, er det afgørende at få entydigt defineret, hvordan filtermedier og behandlingskemikalier skal forstås, gerne i lovbemærkningerne eller som minimum i forbindelse med udmøntning af bemyndigelsen ved bekendtgørelse eller på anden vis. Skal filtermedier forstås bredt, således at membranfiltrering, osmose etc. også bliver rummet af lovens definition? Og bliver der i den forbindelse stillet vilkår om restprodukternes håndtering? Og indbefatter behandlingskemikalier også produkter der anvendes til etablering og udbedring af boringer, f.eks. nøddeskaller, saltsyre, bearbejdede bentonitprodukter? Det bør i den forbindelse sikres, at sammenhængen med § 19 i miljøbeskyttelsesloven og boringsbekendtgørelsen også kommenteres.

Endvidere bør konsekvensen af den nye 56 e ift. eksisterende regulering tydeliggøres. Med den nuværende praksis skal det f.eks. ved regenerering af boringer vurderes om et givent produkt eller materiale kan afstedkomme forurening af jord, grundvand og undergrund. Vil en certificeringsordning medføre at forsyningerne, entreprenører etc. ikke længere skal ansøge herom hos de kommunale myndigheder? Og vil den nye paragraf betyde, at der ikke længere skal stilles vilkår i tilladelser til vandværker om renhed, dokumentation etc. for de anvendte behandlingskemikalier? Og hvordan hænger dette sammen med § 56 a og b? De materialer der er godkendt til kontakt med drikkevand, er de også godkendt til kontakt med behandlingskemikalier, eller skal de vurderes særskilt? HOFOR finder generelt, at der mangler et vurderingsorgan eller lignende, der kan sikre, at standarderne kvalitetssikres af andre end producenterne ift. afsmitningskrav, da der implicit indføres en "formodningsregel" om, at produkterne overholder de udstedte standarder.

Fsva. § 71 a finder HOFOR at formuleringen i stk. 2 skal præciseres således at internationale vedtagelser og tekniske specifikationer skal foreligge på engelsk (og evt. et begrænset øvrigt antal sprog), hvis de ikke forefindes på dansk, for at undgå usikkerhed om korrekt oversættelse fra diverse fremmedsprog.

6. Udbedrende foranstaltninger mv.

I forbindelse med overholdelse af artikel 14 i direktivet, som i vidt omfang viderefører tidligere bestemmelser, er det vigtigt, af hensyn til en ensartet styring og kontrol hos landets forsyninger og myndigheder, at de parametre, der i direktivet før og nu har heddet "ingen unormal ændring", fortsat har en parameterværdi ifm. udmøntning i bekendtgørelse (kimaltal 22, TOC/NVOC og turbiditet). Det bemærkes endvidere, at der er tale om mindstekrav, hvorfor der ikke bør lempes på bekendtgørelsens nuværende krav (fx natriumindhold).

HOFOR mener desuden, at det af bemærkninger til loven tydeligt skal fremgå, at overskridelse af indikatorparameterværdier i bilag C, også skal medføre påbud om hvilke foranstaltninger, der skal træffes. Kriteriet i § 62 i lovforslaget om "Sundhedsfare eller nærliggende sundhedsfare" negligerer, at overskridelse af indikatorparametre på sigt kan føre til forringet og sundhedsskadelig vandkvalitet, hvis indholdet ikke nedbringes. Eksempelvis vil TOC/NVOC over 4 mg/liter over tid kunne føre til for meget

”bakteriemad” i drikkevandssystemet og deraf forøget vækst af biofilm samt overlevelse og vækst af bakterier (inklusiv opportunistiske patogener) og dyr i drikkevandet.

7. Oplysninger til offentligheden om drikkevandet

Direktivets artikel 17 bestemmer, at forbrugerne skal have adgang til en række oplysninger om drikkevandskvaliteten, og at forbrugerne årligt skal modtage oplysninger direkte om drikkevandskvalitet, prisen på drikkevand og husstandens forbrug. I lovforslagets nye § 55 a vil vandforsyningerne skulle stå for at offentliggøre oplysninger om drikkevandskvalitet og Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om hvilke oplysninger, på hvilken måde og hvor ofte dette skal ske. Ud over kontrolresultater, kvalitetskrav mv. skal der som noget nyt bl.a. informeres om potentielle farer for folkesundheden, risikovurdering af forsyningsystemet og forbrugerråd om vandbesparelse mv. Hvad angår pris og forbrug samt oplysninger om bl.a. præstationsniveau og omkostningsstruktur vil det være Klima-, energi- og forsyningsministeren der fastsætter de nærmere regler.

Dette skift fra, at interesserede forbrugere kan finde oplysninger via vandforsyningernes hjemmesider til at den enkelte forbruger/boligselskab nu skal have direkte besked om indikator parametre samt link til hjemmeside med info om drikkevandskvaliteten er omfattende og vil kræve et større set-up. Forsyningsstrukturen er i nogle dele af landet således, at det for mange adresser ikke er muligt at give præcise oplysninger om hvilket vandværk de får vand fra, fordi det kan være en blanding fra flere vandværker. Det betyder også at vandkvaliteten kan variere HOFOR opfordrer derfor til, at det ved udmøntning af § 55 a holdes som en generel orientering, hvor det er kvaliteten af drikkevandet på de vandværker, der bidrager til drikkevandet hos forbrugeren, der afrapporteres. Det bemærkes endvidere, at vandprøver udtaget hos den enkelte forbruger kan være påvirket af lokale forhold hos denne forbruger. Dette bør også adresseres ifm. udmøntning af oplysningsforpligtelsen.

Ud over information om drikkevandskvaliteten bliver vandforsyningerne med den foreslåede implementering nu også ansvarlig for at informere og rådgive om farer for folkesundheden jf. lovbemærkningerne. Vandforsyninger laver ikke sundhedsvurderinger, og det er derfor helt afgørende, at det af bemærkningerne til lovforslaget specifikt uddybes, hvad der tænkes på i denne forbindelse, så der er en klar og hensigtsmæssig afgrænsning af begrebet ”folkesundhed” i denne sammenhæng. Af lovbemærkningerne fremgår desuden, at det forventes at oplysningerne også skal indeholde et sammendrag og statistik over forbrugerklager. Hvordan afgrænses klager i forhold til forsyningsselskaberne? Det bør defineres klart i bemærkningerne til lovforslaget, således at en evt. benchmarking ikke er afhængig af det enkelte selskabs egen vurdering af, hvad en klage er.

8. Øvrige opmærksomhedspunkter

8.1. Indvinding af havvand

I forbindelse med implementering Art. 2, stk. 1 i § 25 om indvinding af havvand til drikkevand er det uklart om bestemmelsen skal forstås således, at det vil være vanskeligere at opnå tilladelse til anvendelse af havvand end overfladevand til produktion af drikkevand? HOFOR vurderer at bestemmelsen potentiel kan blive vigtig fremadrettet, særligt i lyset af presset på grundvandsressourcen. Det bør overvejes om havvand og overfladevand skal sidestilles, således at de behandles af samme myndighed, da begge vandtyper kræver videregående behandling og potentielt indeholder andre antropogene stoffer end grundvand.

Af § 25, stk. 5 fremgår at levering af grundvand og overfladevand til udlandet og levering af drikkevand fra udlandet ikke må ske uden tilladelse fra ministeren. I forbindelse med udmøntning af reglerne ved bekendtgørelse, bør det defineres hvilke krav der kan stilles til kvalitet og kontrol til vand leveret fra udlandet, hvis dette ikke allerede er defineret i forbindelse med den eksisterende § 25. På det danske ledningsnet forventes det at være de danske krav, men mht. kontrol af indvinding og vandbehandling er det uklart om Danmark kan sætte krav til udenlandske forsyninger.

8.2. Opretholdelse og forbedring af adgang til drikkevand og fremme af brug af drikkevand fra vandhanen

HOFOR støtter generelt op om en forbedret adgang til drikkevand og fremme af brugen af drikkevand fra vandhanen. HOFOR noterer sig, at Art. 16 implementeres ved ”kan” bestemmelser i ny § 64 b og c. HOFOR forventer fuld omkostningsdækning afhængig af ’tappede’ fx hvis vandforsyninger skal etablere ’vandposter’ eller lignende.

9. Økonomiske konsekvenser for vandforsyningerne

HOFOR finder at de økonomiske konsekvenser for vandforsyningerne af dette lovforslag ikke kan fastsættes, da det indholdsmæssige først udmøntes senere ved bekendtgørelser mv. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår dog, at de nye opgaver for vandforsyningerne, som lovforslaget lægger op til, vil medføre både administrative og økonomiske konsekvenser for vandforsyningerne, men at vandforsyningerne forventes at overvælte omkostninger på forbrugerne gennem øgede vandtakster. HOFOR vil her pointere, at der ikke er en umiddelbar hjemmel til at overvælte forøgede driftsomkostninger i de økonomiske rammer. Dette vil kun kunne lade sig gøre, såfremt omkostninger kan godkendes som tillæg efter § 11 stk. 1 i Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen). Det bør fremgå af lovudkastet, at vandselskabernes forøgede omkostninger per definition er §11-omkostninger og berettiger til tillæg til rammerne, samt at de forøgede omkostninger både omfatter interne og eksterne omkostninger. Se også punkt 3.1, 3.3 og 8.2 ovenfor.

Med venlig hilsen

Anne Scherfig
Områdechef, HOFOR

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt pr. mail til mim@mim.dk
CC, mheng@mim.dk

Miljøministeriets j.nr. 2021-814

Hørings svar til udkast til forslag om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Miljøministeriet sendte d. 12. september 2023 udkast til forslag om Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning ("**høringsudkastet**") i høring.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (omarbejdning) (drikkevandsdirektivet), som Miljøministeriet forventer at have fuldstændig gennemført (ikrafttrædelse af lovforslaget og dertilhørende bekendtgørelser) i første halvår 2024.

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til forslag om ændring af vandforsyningsloven.

Som en ansvarlig og engageret aktør i vandsektoren, støtter Kalundborg Forsyning fuldt ud målet om at sikre rent drikkevand til alle borgere, institutioner, foreninger og virksomheder. Vi mener, at gennemførelsen af drikkevandsdirektivet er et vigtigt skridt i denne retning.

Kalundborg Forsyning har derfor, som del af, og i samarbejde med Kalundborg Symbiose indgivet et høringssvar. I tillæg til det fælles høringssvar ønsker Kalundborg Forsyning at bidrage med følgende bemærkninger som selvstændigt høringssvar:

Kalundborg Forsyning står over for en større udbygning af vandforsyningen for at imødekomme væksten i området. Ifølge de seneste prognoser skal Forsyningens drikkevandsproduktion, baseret på grundvand, stige fra 3,6 mio. m³ drikkevand årligt, til ca. 8 mio. m³. Hertil kommer en vandforsyning baseret på overfladevand fra Tissø på 4 mio. m³, fordelt på en leverance af ca. 1,6 mio. m³ rensset vand og resten er urensset. Denne produktion fra overfladevand anvendes udelukkende til industrielle processer. Tilladelsen til denne overfladevandsindvinding er imidlertid udfordret, og der kan derfor blive behov for åbne op for, at der i højere grad kan anvendes vand fra andre oprindelser.

På baggrund af Kalundborg Forsynings udfordringer med at finde tilstrækkeligt vand, er det derfor glædeligt at se, at der (i § 3) åbnes op for at anvende vand uanset oprindelsen.

Denne åbning giver os mulighed for at opnå øget bæredygtighed i benyttelsen af vores fælles vandressourcer. Vand fra klimasikringsprojekter eller håndtering af overfladevand hvor det er uønsket, vil blive mulig at nyttiggøre, hvormed et træk på grundvandsressourcen samtidig mindskes, endda med mulighed for at imødegå klimasikring på samme tid.

I dag ligger fokus ofte på at fjerne vand, i fremtiden vil vi kunne nyttiggøre dette vand og dermed lukke vandkredsløbet og få mulighed for også at se dette vand som en ressource i stedet for et problem.

Ved åbning af muligheden for at anvende vand fra flere oprindelser, vil vi i vandforsyningsbranchen desuden få mulighed for at opnå større redundans og dermed større forsyningsikkerhed, gennem en bredere vifte af forsyningskilder, i tilfælde af at vandet eksempelvis rammes af miljøfremmede stoffer, vandknaphed, eller giver anledning til for stor miljøpåvirkning.

Denne nye tilgang til ressourcen kan desuden sikre, at vi i fremtiden får satset på teknologisk udvikling som vi muligvis kan eksportere.

Med de krav der kommer til fremtidens spildevandsrensning, blandt andet via Byspildevandsdirektivet, vil det, i vores øjne, være naturligt også at inkludere rensning af spildevandet som en fremtidig ressource (evt. blot til industrielle processer). Herved opnås nyttiggørelse af vand på endnu højere niveau.

Det skal for en god ordens skyld nævnes at Kalundborg Forsyning ikke ønsker at producere drikkevand til borgerne baseret på afsaltet havvand, overfladevand eller spildevand.

Anvendelsen af en LCA-tilgang kunne være et godt redskab til at undersøge, hvilken vandkilde der er den samfundsmæssige mest fordelagtige, hvor rette vandforsyning ikke besluttet ud fra kilden, men ud fra bæredygtighedsvurderinger i forhold til miljø, økonomi, kvalitet og eventuelle andre parametre der vurderes relevante.

Vi bifalder desuden § 56, som et rigtigt skridt i den rigtige retning for at øge fokus på drikkevandskvalitet og vil sikre forsyningsikkerhed, hvilket hele branchen arbejder med dagligt gennem DDS, og vi i tillæg hertil, arbejder med gennem ISO 22000 standarden.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere information eller drøftelser.

Med venlig hilsen,

Hans-Martin Friis Møller
Direktør (CEO)

Kalundborg Forsyning



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt pr. mail til mim@mim.dk
CC, mheng@mim.dk

Miljøministeriets j.nr. 2021-814

Kalundborg Symbiosens høringssvar til høring over udkast til forslag om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet).

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

Miljøministeriet sendte d. 12. september 2023 udkast til forslag om Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., bygge-loven og lov om produkter og markedsovervågning ("**høringsudkastet**") i høring.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (omarbejdning) (drikkevandsdirektivet), som Miljøministeriet forventer at have fuldstændig gennemført (ikrafttrædelse af lovforslaget og dertilhørende bekendtgørelser) i første halvår 2024.

Kalundborg Symbiose anerkender indledningsvist muligheden for at producere drikkevand baseret på grundvand og overfladevand ud fra en risikobaseret tilgang.

Kalundborg Symbiose har fundet anledning til at afgive høringssvar. Kalundborg Symbiosens høringssvar fokuserer på den del af høringssudkastet, der vedrører *anden indvinding* og muligheden for at producere drikkevand baseret på afsaltet havvand.

Kalundborg Symbiose er et partnerskab mellem sytten offentlige og private virksomheder¹ i Kalundborg. Sammen har partnerskabet siden 1972 udviklet verdens første og førende industrisymbiose med en cirkulær tilgang til produktion.

Ifølge vandforsyningslovens formålsparagraf i § 1, har vandforsyningsloven blandt andet til formål at sikre, at udnyttelsen og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering af de hensyn, der er angivet i § 2. Det angives i vandforsyningslovens § 2, stk. 1, at der ved administration af loven skal lægges vægt på "*(...) vandforekomsternes omfang, på befolkningens og erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning, på miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder bevarelse af omgivelsernes kvalitet, og på anvendelse af råstofforekomster.*" (Vores fremhævning).

Kalundborg er en by med en industri i stor vækst med, for Danmark, vigtige virksomheder. Eksisterende virksomheder udvider betragteligt, og der udlægges nye områder til ny industri. Kalundborg, Kalundborg Symbiosen og den

¹ APM Terminals, Argo, Avista Green, Boehringer Ingelheim, Chr. Hansen, COMET, Gyproc, Intertek, Kalundborg Bioenergi, Kalundborg Forsyning, Kalundborg Kommune, Kalundborg Refinery, Meliora Bio, Novo Nordisk, Novozymes, Unibio og Ørsted.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

eksisterende industri tiltrækker særligt nye industrier inden for biotek og pharma, som erfaringsmæssigt kan have et forsyningsbehov for vand på flere mio. m³/år.

Samlet leverer Kalundborg Forsyning i dag 3,6 mio. m³ drikkevand årligt.

Fremover forventer Kalundborg Forsyning p.ba. eksisterende virksomheder, at behovet for drikkevand vil stige frem mod 2030 til 8 mio. m³ årligt. Her er ikke medtaget behov fra nyetablerede virksomheder.

Kalundborg Symbiose ønsker en forsyning, der ikke udfordrer naturen eller biodiversiteten. Derfor er det vigtigt, at der findes andre kilder til produktion af det nødvendige drikkevand til industrien, og derigennem at sikre, at der ikke sker unødigt belastning af naturen med deraf følgende påvirkning af biodiversiteten. For at kunne udnytte de tilgængelige vandforekomster rationelt, er det derfor nødvendigt at kunne forsyne industrien med drikkevand af forskellige oprindelser, herunder drikkevand produceret på afsaltet havvand.

Af denne grund er Kalundborg Symbiosens hørings svar koncentreret omkring den del af høringsudkastet, der vedrører muligheden for at producere drikkevand baseret på afsaltet havvand.

Det skal for en god ordens skyld nævnes at Kalundborg Forsyning ikke ønsker at producere drikkevand baseret på afsaltet havvand til borgerne.

Kalundborg Symbiosens bemærkninger til høringsudkastet er inddelt i følgende afsnit:

- **Afsnit 2**, der indeholder generelle betragtninger,
- **Afsnit 3**, der indeholder bemærkninger til høringsudkastets § 25, og
- **Afsnit 4**, der vedrører afskæring af klageadgangen til Miljø-og Fødevarerklagenævnet.

2. GENERELLE BETRAGTNINGER

Kalundborg Forsyning står over for et stadig stigende behov for drikkevand fra især de industrivirksomheder, som er beliggende i Kalundborg Forsynings forsyningsområde. For at kunne møde den stigende efterspørgsel, og dermed opfylde sin forsyningspligt, er Kalundborg Forsyning nødt til at kunne producere større mængder drikkevand. Dette vil have sin naturlige begrænsning, set i forhold til indvinding af grundvand, hvor der i forvejen indvindes kraftigt i Kalundborgområdet og på Sjælland. Endelig ligger flere af Kalundborg Forsynings kildepladser i områder udlagt til råstofindvinding, hvilket på sigt kan udfordre kildepladsernes eksistens.

Kalundborg Forsyning ser derfor blandt andet på mulighederne for produktion af drikkevand ved afsaltning af havvand. Det vil efter forsyningens vurdering blive nødvendigt for at kunne forsyne industrivirksomhederne i forsyningsområdet med de efterspurgte mængder drikkevand i fremtiden.

Det er på den baggrund helt centralt, at mulighederne for at producere drikkevand baseret på afsaltning af havvand *ikke* begrænses.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

I høringsudkastet fremgår det imidlertid af de almindelige bemærkninger, at:

*"Miljøministeriet vurderer, at det vil være **hensigtsmæssigt**, at indvinding af afsaltet havvand til drikkevand **alene bør ske undtagelsesvist**. Dette vil følge gældende praksis, hvor der i dag indvindes drikkevand næsten udelukkende fra grundvand."*² (Vores fremhævelse)

Høringsforslaget indeholder i overensstemmelse hermed et forslag til ny formulering af vandforsyningslovens § 25.

Efter høringsudkastets § 25, stk. 1, 1. pkt., kan miljøministeren *i særlige tilfælde* meddele tilladelse til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand på nærmere angivne vilkår. Som noget nyt foreslås det således tilføjet, at indvinding af havvand til drikkevandsforsyning kan tillades *"i særlige tilfælde"*.

Efter den gældende ordlyd af § 25, er det *ikke* en forudsætning for meddelelse af tilladelse til indvinding af drikkevand fra havvand ved afsaltnings, at der er tale om et *"særligt tilfælde"*. Den foreslåede ændring i høringsudkastet må derfor forstås sådan, at Miljøministeriet vil indskrænke adgangen til at opnå tilladelse til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand sammenlignet med den nugældende regulering.

Baggrunden for at indskrænke adgangen til at indvinde havvand til drikkevand er ikke nærmere begrundet i høringsudkastet. Det er heller ikke i øvrigt beskrevet, hvorfor det er *"hensigtsmæssigt"* at indvinding af havvand til drikkevand kun sker *"undtagelsesvist"*. Miljøministeriet henviser til, at drikkevand i dag næsten udelukkende indvindes fra grundvand³, men anviser ikke en miljømæssig, sundhedsmæssig eller teknisk begrundelse for indskrænkningen.

Kalundborg Symbiosen ser ikke et behov for en indskrænkning i adgangen til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand. Det fremhæves i den forbindelse, at bestemmelsen ifølge høringsudkastet ikke tidligere har været anvendt.⁴ Kalundborg Symbiosen opfordrer derfor til, at Miljøministeriet i lovforslaget begrunder indskrænkningerne i vandforsyningslovens § 25.

Hvis Miljøministeriet fastholder den foreslåede formulering af § 25, er det centralt for fortolkningen af vandforsyningslovens § 25, at Miljøministeriet begrunder, hvorfor det er *"hensigtsmæssigt"*, at indvinding af havvand til drikkevand kun sker *"undtagelsesvist"*, og hvorfor der er behov for at indskrænke adgangen til at indvinde havvand til drikkevand til *"særlige tilfælde"*.

² Høringsudkastet, side 167.

³ Høringsudkastet, side 167.

⁴ Høringsudkastet, side 165.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

3. HØRINGSUDKASTETS § 25

3.1 "Særlige tilfælde"

Der er behov for en klar regulering af muligheden for at indvinde havvand til produktion af vand af drikkevandskvalitet ved afsaltning.

Som § 25, stk. 1, 1. pkt., er formuleret i høringsudkastet, overlader bestemmelsen imidlertid miljøministeren et bredt skøn i forhold til, om der foreligger et "særligt tilfælde", der kan begrunde en tilladelse til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand.

Bestemmelsens udprægede skønsmæssige karakter gør det vanskeligt at forudse, om det er muligt at opnå tilladelse efter vandforsyningslovens § 25, stk. 1 (og i givet fald på hvilke vilkår, jf. afsnit 3.2 nedenfor). Da der ikke er klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for afgørelser efter vandforsyningslovens § 25, vil det desuden ikke være muligt at få Miljø- og Fødevarerklagenævnet til at prøve sagligheden af et eventuelt afslag på tilladelse, jf. også afsnit 4. I konsekvens heraf vil der heller ikke fremadrettet foreligge praksis, der kan bidrage til at afklare fortolkningstvivl på området.

Begrebet "særlige tilfælde" er dog nærmere beskrevet i de specielle bemærkninger i høringsudkastet:

"Ved "særlige tilfælde" forstås eksempelvis tilfælde, hvor det vil være umuligt eller uforholdsmæssigt ressourcekrævende at etablere indvinding af grundvand til drikkevand, eller områder, hvor der er mangel på grundvand og det vil være uforholdsmæssigt ressourcekrævende at etablere indvinding af drikkevand fra en eksisterende vandforsyning f.eks. pga. afstanden."⁵ (vores fremhævning)

Kalundborg Symbiosen ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på, at høringsudkastets beskrivelse af "særlige tilfælde" indeholder en række uhensigtsmæssigheder.

Først og fremmest vil høringsudkastet betyde, at det kun "undtagelsesvist" vil være muligt at opnå tilladelse efter vandforsyningslovens § 25, idet det er en forudsætning, at det er "umuligt eller uforholdsmæssigt ressourcekrævende" at etablere indvinding af grundvand til drikkevand eller etablere indvinding fra en eksisterende vandforsyning. Dette indebærer en betydelig begrænsning i adgangen til at indvinde vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, jf. også afsnit 2.

Kalundborg Symbiosen opfordrer til, at Miljøministeriet genovervejer, om det er nødvendigt at begrænse adgangen til at indvinde drikkevand fra havvand ved afsaltning i så betydeligt omfang, som det foreslås i høringsudkastet. Kalundborg Symbiosen indstiller i den forbindelse til, at Miljøministeriet overvejer, om adgangen kan begrænses til de tilfælde, hvor ansøger kan påvise et konkret forsyningsmæssigt behov for at indvinde drikkevand fra havvand ved afsaltning.

⁵ Høringsudkastet, side 236. Tilsvarende fremgår af de almindelige bemærkninger i høringsudkastet, side 168.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

Derudover fremgår det ikke tydeligt af høringsudkastet, om det er på ansøgningstidspunktet eller blot på sigt, at det skal være "umuligt eller uforholdsmæssigt ressourcetrækvende" at etablere indvinding af grundvand til drikkevand eller etablere indvinding fra en eksisterende vandforsyning.

Kalundborg Symbiosen opfordrer derfor til, at det præciseres i bemærkningerne, at der foreligger et "særligt tilfælde", når det på sigt vil være et forsyningsmæssigt behov for at indvinde drikkevand fra havvand ved afsaltning.

3.2 Vilårsfastsættelse

I høringsudkastet er det i § 25, stk. 1, udtrykkeligt angivet, at tilladelse meddeles "på nærmere angivne vilkår". Dette er i overensstemmelse med den gældende regulering, hvorefter der i en tilladelse efter vandforsyningslovens § 25, stk. 1, fastsættes de vilkår, der er knyttet til udnyttelse af tilladelsen.

Vilårsfastsættelsen er kort beskrevet i høringsudkastet, der indeholder en overordnet angivelse af eksempler på vilkår, der kan fastsættes i en tilladelse efter § 25. Det fremgår bl.a. af høringsudkastet, at:

*"Miljøministeren vil med den foreslåede nyaffattelse af § 25, stk. 1, ligesom med den gældende § 25, stk. 1, kunne fastsætte vilkår i tilladelsen som vandforsyningen skal sikre bliver overholdt. Dette kan være vilkår såsom krav til drikkevandskvaliteten, krav om kontrol af drikkevandskvaliteten, herunder kontrolprogrammer og krav om udbedrende foranstaltninger m.v. Det kan også være vilkår såsom krav til mængden af vand, der må indvindes eller krav til etablering af vandindvindingsanlægget i form af eksempelvis krav til indvindingsstedets beliggenhed, krav om, at vandforsyningen selv skal foretage en løbende eller periodisk driftskontrol af anlægget og indberetning heraf, eller krav om underretning ved væsentlige ændringer af vandindvindingsanlægget."*⁶ (Vores fremhævning)

Kalundborg Symbiosen anser det for positivt, at det vil fremgå udtrykkeligt af lovtæksten, at der i en tilladelse efter vandforsyningslovens § 25 fastsættes vilkår. Kalundborg Symbiosen opfordrer i den forbindelse til, at Miljøministeriet i bemærkningerne udtrykkeligt nævner vilkår om håndtering af brinen.

Høringsudkastet indeholder desuden en ny § 25, stk. 2, hvorefter miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår, der kan meddeles tilladelse efter § 25, stk. 1.

Om den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 25, stk. 2, fremgår det af høringsudkastet, at:

*"Det følger af det foreslåede stk. 2, at miljøministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår, der kan meddeles tilladelse efter stk. 1."*⁷

"Miljøministeriet vurderer, at miljøministeren dels skal kunne fastsætte nærmere regler om i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår, der kan meddeles tilladelse til efter den foreslåede bestemmelse, og dels skal kunne fastsætte regler

⁶ Høringsudkastet, side 238.

⁷ Høringsudkastet, side 239.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

om indholdet af ansøgninger om disse tilladelser. Derfor foreslås en ny § 65 a, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 35. Ministeren vil efter forslaget bl.a. kunne fastsætte regler om, at indgivelse af ansøgninger og efterfølgende kommunikation om tilladelsen skal ske i et bestemt format, herunder at dette skal kunne ske ved anvendelse af bestemte it-systemer eller ved anden digital selvbetjening.”⁸

Det er ikke i høringsudkastet nærmere beskrevet, om og i givet fald hvordan bemyndigelsen forventes udnyttet.

Til sammenligning indeholder høringsudkastet en omfattende redegørelse for bemyndigelsesbestemmelse i § 64 a, om miljøministerens adgang til at fastsætte regler om drikkevand til passagerer på visse søgående skibe.⁹ Bemærkningerne knytter sig til drikkevand på danske søgående skibe, der afsalter vand. Det er derfor Kalundborg Symbiosens forståelse, at bemærkningerne ikke kan overføres på landbaserede afsaltningsanlæg.

Den forventede udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen i § 25, stk. 2, er således ikke nærmere beskrevet. For at sikre forudsigelighed i rets anvendelsen, opfordrer Kalundborg Symbiosen til, at det i lovforslaget præciseres, om og i givet fald hvordan bemyndigelsesbestemmelsen forventes udnyttet.

4. AFSKÆRING AF KLAGEADGANGEN TIL MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Det fremgår af høringsudkastet om klageadgang, at:

*”Der er i dag ikke klageadgang til Miljø- og Fødevareklagenævnet over miljøministerens afgørelser efter § 25. Det er på den baggrund miljøministeriets vurdering, at **det vil være hensigtsmæssigt, at Miljøstyrelsens afgørelser om tilladelser efter det foreslåede § 25, stk. 1 og stk. 5, og om påbud og forbud meddelt i forbindelse med tilsynet efter de foreslåede § 65 a og b, ikke vil kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det forventes således, at der i medfør af den gældende § 5, stk. 2, i vandforsyningsloven, vil blive fastsat regler om, at afgørelser efter § 25, stk. 1 og 4, og § 65 a og b ikke vil kunne påklages til eksempelvis Miljø- og Fødevareklagenævnet. Den almindelige administrative rekurs vil bestå.”**¹⁰ (Vores fremhævning)*

Høringsudkastet indebærer, at afgørelser efter vandforsyningslovens § 25 heller ikke fremadrettet vil kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ifølge høringsudkastet forventes det, at miljøministeren i henhold til vandforsyningslovens § 5, stk. 1, vil bemyndige Miljøstyrelsen til at meddele tilladelser til indvinding og afsaltning af havvand til drikkevand efter det foreslåede § 25, stk. 1.¹¹ Det vil således alene være muligt at indbringe Miljøstyrelsens afgørelser efter vandforsyningslovens § 25 for

⁸ Høringsudkastet, side 170.

⁹ Høringsudkastet, side 290 ff.

¹⁰ Høringsudkastet, side 173.

¹¹ Høringsudkastet, side 173.



Kalundborg
SYMBIOSIS

Kalundborg Symbiosis
Campus Kalundborg 3
4400 Kalundborg

symbiosis.dk

ministeren efter de almindelige regler om administrativ rekurs. Derudover vil ansøgers eneste mulighed for at få prøvet et afslag eller vilkår i en tilladelse være at indbringe spørgsmålet for domstolene.

Det er i høringsudkastet anført, at det "*vil være hensigtsmæssigt*" af afskære klageadgangen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Hvorfor, det er hensigtsmæssigt, er ikke uddybet nærmere i høringsudkastet.

Til sammenligning fremgår det af vandforsyningslovens § 75, at kommunalbestyrelsens afgørelser og visse af miljøministerens afgørelser efter loven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der er således hjemmel til at påklage kommunalbestyrelsens afgørelser om tilladelse til vandindvinding efter vandforsyningslovens § 20 til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Afskæring af klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet vil betyde, at det ikke er muligt at få Miljø- og Fødevarerklagenævnet til at prøve et eventuelt afslag på tilladelse efter § 25 eller lovligheden af eventuelle vilkår fastsat i en tilladelse efter § 25. Dette er efter Kalundborg Symbiosens opfattelse problematisk.

Kalundborg Symbiosen opfordrer derfor til, at Miljøministeriet genovervejer, om det er hensigtsmæssigt at afskære klageadgangen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet – særligt henset til, at der er klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for kommunalbestyrelsens afgørelser om tilladelse til vandindvinding efter vandforsyningslovens § 20 og anden lovgivning på miljøområdet¹².

Vi står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål.

10. oktober 2023

Med venlig hilsen

På vegne af formanden

Michael Hallgren

Formand for Kalundborg Symbiose


sekretariatschef Kalundborg
Symbiose

¹² Se blandt andet miljøbeskyttelseslovens § 91 og råstoflovens § 26.



KL's hørings svar på ændring af lov om vandforsyning m.v.

Hermed fremsender KL hørings svar til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet).

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af hørings svaret inden for hørings fristen. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af hørings svaret.

KL har bemærkninger til hørings brev og lovforslag samt specifikke kommentarer til de enkelte paragrafer i lovtæksten. Sidstnævnte er vedlagt i bilag 1. Hørings materialet er stort og omfangs rigt. KL's hovedfokus har været på kommunale opgaver og konsekvenser for kommunerne af lovændringerne. Konsekvens for kommunerne vil stå mere klart, når ministeriet får udarbejdet nye bekendtgørelser som følge af ændringer i loven om vandforsyning m.v.

KL kvitterer for, at Miljøministeriet afholdt et interessentmøde under hørings ringen af lovforslaget, hvor mange vigtige ændringer blev gennemgået og spørgsmål drøftet. KL bidrager gerne til den videre proces med tilpasning af gældende bekendtgørelser og udarbejdelse af nye bekendtgørelser.

KL anerkender det grundige og store arbejde, som ministeriet har lagt i at implementere drikkevandsdirektivet i dansk lovgivning. KL påskønner ministeriets grundige gennemgang og formidling af ændringerne samt inddragelse af KL i processen med udarbejdelse af lovforslaget.

Implementering af EU's drikkevandsdirektiv gennem det nye lovforslag medfører mange nye opgaver og krav til kommunerne. Det gælder både myndighedsopgaver samt etablering- og driftsopgaver.

Nye krav om dokumentation og indberetning af data fra kommunerne til statens afrapportering overfor EU giver mere bureaukrati og arbejde for kommunerne. Helt nye opgaver, som fx adgang til drikkevand i det offentlige rum påfører kommunerne ikke uvæsentlige udgifter til etablering og drift af udstyr samt formidling af adgangen til drikkevand. Det samme gælder den nye kommunale opgave med kortlægning, undersøgelse og kontrol af de prioriterede ejendomme i forhold til bly og Legionella.

De mange nye krav til kontrol, dokumentation og indrapportering afslører, hvor meget vi mangler digitalisering af drikkevandsområdet. En digitalisering af drikkevandskontrol, fornyelse af Jupiter databasen samt udvikling

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 10

af gode systemer til indberetning af data er afgørende for, at kommunerne kan løfte de nye opgaver.

Nedenfor er oversigt over emner i høringsvaret.

Indhold

KL's hørings svar på ændring af lov om vandforsyning m.v.	1
Indhold	2
Generelle bemærkninger	2
Jupiterreformation og digitalt værktøj	2
Opdeling af anlæg og behov for vejledning	3
Bemærkninger til høringsbrev	3
Ejendomme (Bly og Legionella)	3
Efter hvilken lovgivning administreres artikel 14?	4
Adgang til drikkevand – artikel 16	4
Bemærkninger til Bemærkninger til lovforslaget	4
Specifikke bemærkninger til lovforslag	5
Definitioner	5
Økonomiske konsekvenser	5
Økonomi	6
Bilag 1	7

Generelle bemærkninger

Der optræder mange nye begreber i lovtæksten, som ikke er defineret. Der bør medtages flere definitioner af begreber i loven samt, hvor ansvar for de forskellige opgaver placeres.

For eksempel er definition af drikkevand udvidet i forhold til gældende vandforsyningslov. Det bør af lovbemærkningerne fremgå, at ansvar for tilsyn med de forskellige typer ikke forventes ændret. Det vil sige, at tilsyn med flaskevand og tanke på skibe forsat ligger hos andre styrelser og kommunerne ikke pålægges ekstra tilsynsopgave ved den udvidet definition af drikkevand.

Jupiterreformation og digitalt værktøj

KL påskønner, at der nu sættes gang i den længe ventede udvikling af en ny version af den nationale boringsdatabase Jupiter. KL er enig med ministeriet i, at en reformation er nødvendig for at leve op til krav i drikkevandsdirektivet. Samtidig er det vigtigt at der er tid til at udvikle nye gode systemer til indberetning af ny data i samarbejde med Danmarks Miljøportal og kommunerne.

KL mener ikke, at den nationale Jupiter er egnet til at håndtere data om og formidling af offentlig tilgængelige drikkevandshaner i det offentlige

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 10

rum. KL opfordrer til, at der i fællesskab udvikles et nyt IT- system under Danmarks Miljøportal.

KL har i tidligere høringsvar til ændringer i drikkevandsbekendtgørelsen gjort opmærksom på, at den praktiske implementering af direktivet er dybt afhængig af en modernisering og i særdeleshed af et nationalt digitalt værktøj til at styre og kontrollere drikkevandskontrol.

Digitalisering en forudsætning for kommunernes administration af lovgivningen. KL mener, at kommunerne skal have et digitalt værktøj og en moderne database inden direktivets nye krav kan implementeres i praksis. KL forventer, at de på finansloven afsatte midler til reformation af Jupiter og udvikling af digital drikkevandskontrol også finansiere kommunernes omkostninger til deltagelse i arbejdet.

Opdeling af anlæg og behov for vejledning

De ikke-almene vandforsyninger, der indvinder mere end 10 m³/dag og forsyner mere end 50 personer, pålægges flere opgaver/forpligtelser.

KL mener, at der er behov for, at der hurtigt kommer en vejledning til kommunerne. En vejledning i, hvordan kommunerne skal forholde sig til denne opdeling af anlæg. Kommunerne har ikke kendskab til antal forbrugere og ikke alle anlæggene har pt. krav om at indberette vandforbrug eller vandforbruget indberettes samlet, hvor en del ikke er drikkevand. For eksempel hvis en del af vandet bruges til landbrug eller industriproduktion uden krav om drikkevandskvalitet. Det vil være svært at opnå ens sagsbehandling i kommunerne uden tydelig vejledning.

Bemærkninger til høringsbrev

Der nævnes, at forslag til lovforslag er gennemførsel af dele af drikkevandsdirektivet. Vil det sige, at der er artikler i drikkevandsdirektivet, som ikke bliver medtaget i udkastet til lovforslag til vandforsyningsloven eller betyder det blot, at de resterende artikler skal implementeres i anden lovgivning?

Det nævnes, at der vil være en fuldstændig gennemførsel af direktivet i første halvdel af 2024. Gælder dette kun ift. vandforsyningsloven eller generelt for alle de love, der skal ændres for at implementere drikkevandsdirektivet?

Det nævnes, at der skal ske en skærpelse af kvalitetskrav samt medtages nye stoffer. KL ønsker en uddybelse af, hvad det omhandler.

Ejendomme (Bly og Legionella)

Det bør afklares, hvor omfattende den kommunale opgave bliver med kortlægning, undersøgelse og kontrol af de prioriterede ejendomme i forhold til bly (under vandforsyningsloven) og Legionella (under byggeloven). Der kan være stor forskel på, hvor mange prioriterede ejendomme en kommune har. Der opfordres til, at der er klare snitflader mellem de to lovgivninger (vandforsyningsloven og byggeloven). Det vil sige kontrol, dokumentation og håndhævelse, da dette ofte sker i forskellige afdelinger i kommunen.

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 10

I forhold til risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet skal kommunerne foretage kontrol af afsmitning af bly og andre stoffer til drikkevandet. KL spurgte til dette på interessentmødet og forstod på ministeriet, at kommunerne gerne må lade vandforsyningernes vandanalyser indgå, som en del af kontrol med bly i prioriterede ejendomme. Trods formålet er sikre, at der ikke optræder bly i installationerne hos forbrugerne. Det vil sige vandforsyningernes kontrol af bly, der indgår som en B-parameter i vandforsyningernes kontrolprogrammer.

Efter hvilken lovgivning administreres artikel 14?

I forhold til udbedrende foranstaltninger og underretning af forbrugere anviser kommunerne normalt ikke en bestemt teknisk metode. I høringsbrevet lægges der op til, at kommunerne skal fastlægge, hvilke foranstaltninger, der skal til for at kunne overholde parameterværdierne for bly og Legionella. Er det en opgave som reguleres under byggeloven eller vandforsyningsloven? Eller begge regelsæt? Hvis det sidste er tilfældet, så opfordrer KL til meget klare snitflader mellem de to lovgivninger.

Adgang til drikkevand – artikel 16

Kommunerne skal bl.a. informere om mulighed for tilslutning til forsyningsnettet eller andet. KL gør opmærksom på, at nogle landkommuner ikke nødvendigvis har almen vandforsyning i alle dele af kommunen.

Forsyning af de sårbare og marginaliserede grupper med drikkevand behøver ikke at være med vandværksvand, men kan også ske med flaskevand. Den mulighed har også en omkostning for kommunerne og kolliderer med §64c om fremme af brugen af drikkevand fra vandhanen.

Kommunen skal jf. side 5 i høringsbrevet etablere og opretholde udstyr i det offentlige rum, hvis teknisk muligt. Det bør præciseres, hvor stort et omfang denne opgave har.

Bemærkninger til Bemærkninger til lovforslaget

Der er en uoverensstemmelse mellem Bemærkninger til lovforslaget og drikkevandsbekendtgørelsen (BEK nr. 1023 af 29/06/2023).

Side 37 i Bemærkninger til lovforslaget : *Ikke-almene vandforsyninger, som er ansvarlige for vandforsyningsanlæg, som i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag til mere end én husstand, og som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, er ikke omfattet af den regelmæssige kontrol, men er i stedet omfattet af en forenklet kontrol, jf. drikkevandsbekendtgørelsens § 6, stk. 1. Samme gælder for ikke almene vandforsyninger, som forsyner 50 personer eller flere og som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, jf. § 6, stk. 2.*

I bekendtgørelsen står der:---"forsyner færre end 50 personer"...

Det fremgår af side 180, at ministeriet forventer en mindre besparelse for kommunerne. KL er ikke enig. Tilsynsforpligtelsen er ikke ændret selvom der kommer mærkning af vandbehandlingskemikalier og filtermedier. Der er derfor ingen besparelse for kommunerne.

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453

Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk

Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 10

Side 180: 5.3.3.: ... *Minimumskrav til behandlingskemikalier og filtermedier, der kommer i kontakt med drikkevand*
Gennemførelsen af drikkevandsdirektiv V's artikel 12 kan medføre implementeringskonsekvenser for kommunerne i form af mindre besparelser, da der med gennemførelsen af bestemmelsen indføres egenkontrol for vandforsyningernes brug af vandbehandlingskemikalier og filtermedier, frem for gældende praksis, hvor kommunerne involveres og dermed har udgifter forbundet med sagsbehandling hertil. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.

Specifikke bemærkninger til lovforslag

Definitioner

KL noterede på interessentmøde om drikkevandsdirektivet i miljøministeriet den 22. september 2023, at kommunerne ikke har til opgave at finde/opspore vandforsyninger, der forsyner færre end 50 personer. I stedet vil der i den forventede vejledning til loven fremgå omregningstal fra 50 personer til m³ vand.

Kommunerne vil dog stadig have en stor opgave med at vurdere, hvilken kategori en forsyning hører under og de deraf følgende krav til drikkevand.

I relation til nye og forskelligartede krav til vandforsyningerne om offentliggørelse af drikkevandskvaliteten, så er det vigtigt med en entydig definition af anlægstype, fx V01, V03, V95 mv., samt almen og ikke-almen vandforsyning. Særligt i forbindelse med reform af Jupiterdatabasen.

Der mangler en klar definition af tilstrømningsområder.

"Tankskib" og "kildevand" bør defineres i forhold til indhold af § 3 stk.1, 3.

Derudover bør der 'ryddes op' i begreberne 'over/under 10 m³', 50 personer, ikke-almene, almene, ejendomme og husstande, da det er uhenigtsmæssigt, at der anvendes så mange forskellige begreber, når drikkevandsdirektivet primært medtager 'over/under 10 m³ og 50 personer'.

Begrebet offentlig og kommerciel aktivitet bør simplificeres, da det i praksis er meget svært at administrere efter. Ministeriet bør overveje, om begrebet kan simplificeres ved evt. at medtage bagatelgrænser.

Økonomiske konsekvenser

Da de konkrete opgaver vil fremgå af bekendtgørelserne og ikke direkte af loven er det ikke muligt at vurdere de økonomiske konsekvenser.

KL forventer dog, at kommunerne vil få nye eller større opgaver i forhold til nedenstående paragraffer:

- §9 a
- §10 a stk. 2 og stk. 3

- §13 b stk. 6 - § 16 stk. 3
- § 55 (specielt i forhold til ikke -almene vandforsyninger er opgaven ny)
- § 59b stk.2 og stk. 3 (stk. 4)
- §64 b omfattende ny opgave
- §64 c omfattende ny opgave
- §66, stk. 3

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 10

Risikovurderingen og risikostyringen efter artikel 8 forventes at betyde et øget ressourceforbrug i kommunerne, herunder til indberetning af indsatsplaner til beskyttelse af drikkevandsområder, og evt. tilpasning af vandforsyningernes kontrolprogrammer.

Der forventes en økonomisk udgift for kommunerne i forhold til kortlægning, undersøgelse og kontrol i forbindelse med risikoanalyse og kontrol for afsmitning af bly i de prioriterede ejendomme.

Opgaven med adgang til drikkevand i det offentlige rum kan medføre økonomiske omkostninger for kommunen. For eksempel forventer KL at § 64c stk. 1 og stk. 2 medfører en meromkostning for kommunerne til anskaffelse, etablering og vedligeholdelse af udstyr.

§ 66 stk. 3. forventes at medføre mere opfølgende arbejde for kommunerne, da specielt kategorien 'offentlig eller kommerciel aktivitet' omfatter en stor gruppe af vandforsyninger, som er svære at kortlægge og håndtere, da fx udlejning kan variere over året.

Kommunens tilsynsforpligtigelse med, at vandforsyningerne stiller deres oplysninger om vandkvalitet, vandforsyning mv. til rådighed for deres brugere direkte og på vandforsyningens hjemmeside jf. § 55a øges.

Indberetningsopgaven i relation til drikkevandsdirektivets artikel 18 om oplysninger om overvågning forventes at medføre et øget ressourceforbrug for kommunerne. For eksempel til indberetning af drikkevandsrelaterede hændelser. Endvidere forventes det, at der skal anvendes ressourcer i forbindelse med udvikling og indberetning af data til et nyt IT-system og reformering af Jupiterdatabasen.

Økonomi

KL ønsker at få lovforslaget i økonomisk høring.

Med venlig hilsen

Janne Sommer Nielsen
Konsulent

Bilag 1

KL's kommentarer til konkrete paragrafer fremgår nedenfor.

§1 stk. 1 nr 4)

I paragraffen står der”*Drikkevandet skal være sundt og rent....*”.

KL ønsker det begreb defineret. Enten i loven eller i efterfølgende bekendtgørelse på, hvornår drikkevandet er sundt og rent.

Det bør præciseres, hvorvidt naturligt forekommende 'forurening' er omfattet af udtrykket "enhver forurening" i lovforslagets § 1 stk. 1 nr. 4). For eksempel, hvis der i grundvandet er et naturligt højt indhold af nikkel, bor eller naturligt forekommende pesticider.

§3 stk 1 nr. 3)

Definition af drikkevand er udvidet i udkast til vandforsyningsloven i henhold til EU-direktivet. Det bør af lovbemærkningerne fremgå, at ansvar for tilsyn med de forskellige typer ikke forventes ændret. Det vil sige at tilsyn med flaskevand og tanke på skibe forsat ligger hos andre styrelser. Det vil sige, at kommunerne ikke pålægges ekstra tilsynsopgave ved den udvidet definition af drikkevand.

Som følge af, at direktivets definition af drikkevand medtages i loven, så bør det tydeliggøres, at flaskevand og vand på skibe fortsat hører under andre styrelser. Samt at der ikke sker en ændring af tilsynsmyndighed pga., at definitionen på drikkevand nu kommer med i loven.

Det bør være tydeligt, at flaskevand og drikkevand i tanke ombord på skibe ikke er omfattet af tilsyn under Miljøministeriets ressortområde, med undtagelse af de skibe, som afsalter havvand til drikkevand.

§9 a

Jævnfør den nye paragraf fastsætter miljøministeren regler om, *at andre offentlige myndigheder, vandforsyninger, og laboratorier skal indberette oplysninger Samt regler om hvilke oplysninger, tidsfrister mm.*

KL ønsker, at udvikling af gode indberetningssystemer sker i god dialog og samarbejde med Danmarks Miljøportal og kommunerne.

Det er vigtigt, at de digitale systemer til indberetning af nye data er færdigudviklet og testprøvet inden nye krav om indberetning træder i kraft. KL forventer, at kommunerne får tid og ressourcer til at tilpasse data inden nye krav træder i kraft, da nuværende data langt fra altid passer til indberetningssystemer.

Når krav om indberetning af nye dataområder fastsættes, så skal det sikres, at der tid til at udvikle systemer både i nationale databaser og 3. partssystemer (kommunernes fagsystemer). Samtidig skal der være så få indberetningssystemer som muligt, både i forhold til kommuner og specielt i forhold til vandforsyninger. Der skal tages højde for, at vandforsyninger indberetter mange andre data end krævet via vandforsyningsloven.

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 10

Kommunernes opgave med tilsyn med data skal digitaliseres i videst muligt omfang. Det skal være tydeligt, hvem der er ansvarlig for tilsyn i forhold til indberetningerne. Erfaringer viser, at hvis der ikke er ansvar for tilsyn med indberetningen og indberetningssystem ikke nemt tilgængeligt, så bliver indberetning af data ikke pålidelige. Et eksempel herpå er vandforsyningernes indberetning af oplysninger om boringer.

§10 a)

I drikkevandsdirektivets artikel 8 om risikovurdering og risikostyring bliver der i forbindelse med Miljøministeriets implementering af artiklen i vandforsyningsloven i § 10a introduceret et helt nyt begreb 'tilstrømningsområder for indvindingssteder'.

Der bør være en klar definering af begrebet 'tilstrømningsområder', og af begrebet 'indvindingsopland', da begge begreber anvendes i vandforsyningsloven. Indvindingsoplande anvendes bl.a. i §§ 11-11a og indirekte ifm. indsatsplanlægningen til drikkevandsbeskyttelse i §§ 13 og 13a. De to begreber er forskellige.

I forbindelse med §10a) stk. 2 bør det præciseres i hvilket omfang kommunen/regionerne skal bidrage til risikovurderingen og risikostyringen, herunder i hvilket omfang de skal levere oplysninger mv. i forbindelse med opgaven.

§ 25

Miljøministeriet lægger op til, at Miljøstyrelsen kan give tilladelse til indvinding til grundvand og overfladevand, der samtidigt iblandes havvand. Hvilket også omfatter tilladelse til etablering af anlæg. KL ønsker, at miljøstyrelsen i § 25 forpligtes til at inddrage og høre relevante kommunerne i disse sager.

§ 24d

KL foreslår, at ministeriet også på vandforsyningslovens § 24d i forbindelse med den store revision af loven. Ministeriet bør overveje, hvad de data, som fremgår af paragraffen skal bruges til. Speciel i forhold til fx CPR- nr. på grund af GDPR-hensyn.

§ 26

KL mener, at der mangler en afklaring af rækkevidden af vandforsyningslovens § 26. Herunder hvorvidt den kan anvendes i forhold til permanente grundvandssænkninger. Det kan være u hensigtsmæssigt, at disse ikke kræver en tilladelse, eftersom der kan være tale om store vandmængder, som fjernes. I modsætning hertil forudsætter midlertidige grundvandssænkninger en tilladelse. Der er med de manglende tilladelser til permanente grundvandssænkninger ikke et overblik i kommunen over vandbalancen, da de oppumpede vandmængder ikke skal indberettes.

§ 53 og § 55

"Hjemmeside" er slettet i lovforslaget. Det bør klart fremgå, om det er et lovkrav, at en vandforsyning har en hjemmeside.

§ 55a

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 10

Det er uklart for KL, hvilken kontrol kommunen skal føre med de oplysninger, som vandforsyningerne skal formidle til deres forbrugere på deres hjemmeside og direkte til forbrugeren. KL opfatter opgaven, som større end tidligere.

§ 56b

I relation til produkter i kontakt med drikkevand, kan der kan være en udfordring med stoffer på kandidatlisten (REACH-ordningen), der indgår med under 0,1 %, ikke behøver deklarering, fx PFAS.

§ 56e

Vandforsyningerne skal udføre egenkontrol med behandlingskemikalier og filtermedier. KL vil gerne have præciseret, om og hvordan kommunerne skal føre kontrol med, at vandforsyningerne foretager egenkontrol.

§ 59a, stk 2

KL mener, at den nye paragraf medfører en ny opgave for kommunerne.

§ 62 stk 3

KL finder at hele bestemmelsens formulering er uklar. Bør indikatorparametre ikke medtages i denne paragraf?

§ 62 stk 6

Kommunen er tilsynsmyndighed, men det bør præciseres, at det er Styrelsen for Patientsikkerhed, der vurderer, om vandet er sundhedsfarligt. Det bør også være Styrelsen for Patientsikkerhed, som vurderer om en overskridelse er ubetydelig ift. at være sundhedsfarlig. Indikatorparametre (fx coliforme bakterier og kim ved 22°C) bør være omfattet af bestemmelsen, da der er fastlagt "koge grænser" for disse parametre i kogevejledningen.

Kan der i § 62 stk. 6 henvises til dansk lovgivning (bilagene i drikkevandsbekendtgørelsen) i stedet for til bilag I, del A og B i direktivet?

§ 62 stk. 8

Kommunerne rådgiver ikke, men har efter forvaltningsloven en forpligtelse til at vejlede. Det fremgår af § 62 stk. 8, at kommunen skal sikre, at der "rådgives". Det kan være en udfordring ift. kommunens vejledningsforpligtelse. Ordret "normal tjeneste" bør ligeledes ændres til "almindelig drift".

§ 64b + c

KL mener, at det nye vilkår vil medføre en betydelig omkostning for kommunerne. Både i forhold til etablering og drift af vandposter samt information om, hvor de er i kommunen.

Hvis en kommune ikke har et tilstrækkeligt antal vandposter eller afstand mellem dem er for stor til, at udsatte grupper kan benytte sig af dem, vil kommunen så blive pålagt at skulle etablere vandposter? Det vil være en ekstra udgift for kommunerne.

Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 10



§ 66 stk. 3

KL mener, at tilføjelse af paragraffen øger kommunernes arbejde med opfølgning på ulovlige forhold.

§ 71a stk.2

KL mener, at gældende internationale vedtagelser og tekniske specifikationer bør foreligge på dansk.

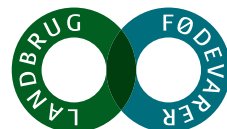
Dato: 10. oktober 2023

Sags ID: SAG-2021-02453
Dok. ID: 3375259

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 10



Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
mim@mim.dk
CC: mheng@mim.dk

Landbrug & Fødevarers høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., bygge-loven og lov om produkter og markedsovervågning, J. nr. 2021-814.

Miljøministeriet har den 12. september 2023 udsendt forslag til Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., bygge-loven og lov om produkter og markedsovervågning i høring med høringsfrist den 10. oktober 2023 kl. 12:00.

Landbrug & Fødevarer bakker op om de ændringer som medfører, at der stilles krav til kontaktmaterialer, ligesom det er positivt, at der via en risikobaseret tilgang fokuseres på at minimere risikoen for kontaminering.

Landbrug & Fødevarer skal dog anmode om, at der i implementeringen undgås overlap mellem kravene til "godkendt til drikkevand" og kravene til fødevarekontaktmaterialer, så det undgås, at fx vandbehandlingsanlæg, tanke, rør mv. reguleres af begge regelsæt.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

D 33 39 46 56
M 51 67 15 49
E hbk@lf.dk

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevare- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Att.: j.nr. 2021-814

Dato: 9. oktober 2023

Sags ID: 950760

Lolland Kommune
Teknik- og Miljømyndighed
Fruegade 7
4970 Rødby

Tlf.: 54 67 67 67
www.lolland.dk

Kontaktperson
Vicki Wellendorph Winsløv
Natur og Miljø

Hørings svar til Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., bygge loven og lov om produkter og markedsovervågning

Lolland Kommune, Natur og Miljø, fremsender hermed høringssvar til udkastet til lovforslaget til lov om vandforsyning m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Til:

§1, stk.1, nr. 4 citat... at drikkevandet er sundt og rent med henblik på beskyttelse af menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevandet...

Teksten bør ændres til *drikkevandet sikrest ved fastsættelse af kvalitetskrav til beskyttelse af menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevandet.*

Formålet er at beskytte menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af enhver forurening af drikkevand ved at sikre, at drikkevandet er sundt og rent.

Lovforslaget §1, stk.1 nr. 4 kan tolkes som en lempelse i forhold til tidligere, hvor især drikkevand skal overholde nationale og internationale kvalitetskrav, herunder de nye skærpede kvalitetskrav for en række stoffer. Kvalitetskrav/grænseværdierne for de mikrobiologiske og kemiske parametre, benyttes netop til at vurdere kvaliteten af drikkevand, og er valgt for at sikre, at drikkevand kan forbruges uden risiko hele livet igennem. Hvorimod indikatorparametre adskiller sig fra mikrobiologiske parametre, kemiske parametre og parametre af relevans for risikovurderingen af forbrugerens fordelingsnet ved at være en parameter i forhold til kvaliteten af drikkevand, men ikke en parameter i forhold til, om drikkevand kan betragtes som sundt og rent.

Eller giver Lovforslaget §1, stk. 1, nr. 4 nu mulighed for, at mistanke om drikkevand med indhold af miljøfremmede stoffer som ikke overskrider kvalitetskrav fastsat i loven og regler udstedt i medfør af loven, også kan reguleres fx med pålæg om omprøver til verificering af det første resultat?

Giver begrebet "sundt og rent drikkevand" mulighed for, at kommunen kan regulere med påbud efter § 62 (*stk. 1, 1. pkt. og stk. 2, 1. pkt.* "kvalitetskrav eller indikatorparametre") hvis drikkevandskvalitetskriterierne (Bilag B i drikkevandsvejledningen) og vejledende værdier overskrides på lige vilkår som drikkevandskvalitetskrav?

§3, nr. 3, b) Hvad med vask af bær, rodfrugter (fx sukkerfabrikker) og grønsager til kommerciel anvendelse?

§3, nr. 4 - Ændringsforslag

Vandforsyning: Betegnelse for den fysiske eller juridiske person/enhed, der ejer et eller flere vandforsyningsanlæg, og som en ejendoms ejer afregner ejendommens vandforbrug med. Vandforsyninger opdeles i almene og ikke-almene vandforsyninger. Vandforsyning benyttes ofte som synonym for vandværk eller vandforsyningsanlæg. (ændringen svarer til definitionen i regulativer, Miljøstyrelsens drikkevandsvejledning feb. 2022 m.fl.)

§3, nr. 5 - Ændringsforslag

Almene vandforsyningsanlæg: Anlæg som forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme. Som synonym anvendes ofte begrebet "almen vandforsyning". (ændringen svarer til definitionen i regulativer, Miljøstyrelsens drikkevandsvejledning feb. 2022 m.fl.)

Der mangler definition af **ikke almen vandforsyning og dennes undergrupper** (med tanke på udkast til ny drikkevandsvejledning). Fx er **enkeltindvinder** nævnt i Vejl. Om kommunernes tekniske tilsyn med vandforsyningsanlæg: Enkeltindvinding: En brønd eller boring som kun har til formål at forsyne 1-2 ejendomme med op til 4 husstande. I princippet bør begrebet enkeltindivider betragtes som en vandforsyning der leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag til en enkelt husstand. Således får man præciseret forskellen på krav til en ikke almen vandforsyning, der

- forsyner en enkelt husstand
- som led i en offentlig eller kommerciel aktivitet i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ eller forsyner færre end 50 personer.
- leverer mindre end 10 m³ pr. dag til mere end én husstand (2-9 husstande) og samtidig forsyner færre end 50 personer.
- leverer mere end 10 m³ pr. dag til mere end én husstand (2-9 husstande) og forsyner flere end 50 personer.

§ 10 – kunne man præcisere begrebet "*tilstrømningsområder*" for *indvindingssteder af drikkevand*", til "**terrænnære** *tilstrømningsområder*" for *indvindingssteder af drikkevand*".

§ 13 b. citat... *Indsatsplanen sendes til miljøministeren.*

Taksten bør ændres til...

Kommunalbestyrelsen skal desuden indsende kopi af den endelige indsatsplan til miljøministeren.

Er det muligt at lave en henvisning til § 16, stk. 3.

§ 55a. Her giver begrebet "Ikke almene vandforsyninger" først god mening, hvis begrebet var defineret i § 3

Stk. 4 og 5 Ved krav om, vandforsyningen skal sende information til vandforsyningens forbrugere, fx digitalt via opkrævningsblanketter, e-Boks eller sms viser erfaring, at vigtig og akut information, uanset om der benyttes e-Boks, hjemmeside eller sms-ordning eller andet medie, ikke når ud til alle forbrugere fx lejer i udlejningsfritidshus, gæster på hotel, camping, entreprenører som arbejder i forsyningsområdet, dagspatienter m.fl. – hvilke muligheder får vandforsyningen for at kunne opfylde kravet?

Kapitel 10 – Termer og de tilhørende fagbegreber bør sikre konsistens og præcision i brugen. Overskriften *Vandindvindingsanlæg, forsyningsledninger og vandforsyningsanlæg er en sammenblanding af fagbegreber* og bør tilrettes Fx er vandforsyningsanlægget en del af indvindingsanlægget:

Indvindingsanlæg hedder Vandindvindingsanlæg og omfatter boringer, brønde og andre anlæg til indvinding af vand, samt vandbehandlingsanlæg og anlæg til udpumpning fra behandlingsanlæg, herunder eventuelle rentvandsbeholdere.

Forsyningsledninger er bare en lille del af det samlede ledningsnet, det er tilknyttet en vandforsyning. Der er traditionelt fem kategorier af ledninger

- 1 – Råvandsledning: Ledning, der fører det ubehandlede vand fra boringerne og frem til vandbehandlingsanlægget.
- 2 – Hovedledning: Ledning, der transporterer færdigbehandlet vand fra et vandbehandlingsanlæg, eventuelt via trykforøgeranlæg og beholderanlæg mv., frem til en forsyningsledning.
- 3 – Forsyningsledning: Ledning, der transporterer drikkevand fra en hovedledning frem til en stikledning.
- 4 – Stikledning: Ledning, der forbinder en forsyningsledning med en jordledning. Som udgangspunkt slutter en stikledning i en målerbrønd ved skel. En stikledning vil dog efter aftale med grundejer kunne afsluttes i en målerbrønd, der kan ligge inden for skel. I nogle tilfælde har vandforsyninger valgt at føre stikledning helt frem til en bygning.
- 5 – Jordledning: En ledning, ejet af forbrugeren, der forbinder vandforsyningens stikledning med ejendommen. Er omfattet af begrebet vandinstallation.

Vandforsyningsanlæg: Består af vandindvindingsanlægget, hoved-, forsynings- og stikledninger og eventuelle pumper og beholdere på ledningsnettet. Et vandforsyningsanlæg kan bestå af flere vandindvindingsanlæg, der leverer vand til samme ledningsnet. Vandforsyningsanlægget vil normalt stoppe ved forbrugers skel.

§ 59 b. Fordelingsnet er et nyt begreb som ikke er defineret andre steder i regulering af vandsyninger og vejledninger. I høringsbrevet fra Miljøministeriet forstås forbrugernes fordelingsnet ved *den del af vandforsyningskæden, som er placeret inden for ejendoms skel og løber gennem rør mv. frem til vandhanen i en bygning.*

Men i definitionerne står der:

*»forbrugernes fordelingsnet«: rør, fittings og anordninger, som er installeret **mellem** vandhaner, der sædvanligvis anvendes til drikkevand i både offentlige og private ejendomme, og distributionsnettet, men kun hvis de i henhold til gældende national ret ikke er vandforsyningens ansvar i dettes egenskab af vandforsyning.*

I hvilken af de to definitioner indgår jordledningen og vandinstallationerne, herunder taphaner, brushoveder, blandingsbatterier?

Vandhaner? – ifølge drikkevandsbekendtgørelsen er der tale om en taphane og ikke vandhaner.

En øget temperatur kan give øget vækst af mikrobiologi. Kan overskridelse af vejledende værdier som fx temperatur udløse krav om udbedrende foranstaltninger, når der i kontrol med forbrugers fordelingsnet er fundet manglende overholdelse af de parameterværdier, der har relevans for risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet, for nuværende bly og Legionella?

Kapitel 10b – Krav til drikkevand på visse søgående skibe

Hvis private organisationer skal udføre dele af tilsynet, hvem er så myndighed ved håndhævelse af kvaliteten på drikkevand på fx en færge mellem Tyskland og Danmark eller fragtskibe som kun gæster en havn i få timer?

Kapitel 10c – Adgang til drikkevand for sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper m.v. samt fremme af brug af drikkevand fra vandhane (taphane)

Skal det forstås således, at kunder i restauranter og kantiner m.fl. skal tilbydes gratis vand? Og betyder det, der lægges op til takst differentiering til bestemte typer virksomheder herunder restauranter og kantiner m.fl. jf. § 64c. ?

Der mangler en hjemmel i VFL som giver mulighed for at pålægge en vandforsyning at levere drikkevand i kortere perioder til et andet forsyningsområde fx ved svigtende vandforsyning på de små øer. Det vil være i tråd med adgang til drikkevand for alle.

Med venlig hilsen

Vicki Wellendorph Winsløv
Miljøsagsbehandler



Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
J.nr. 2021-814
Att Mathilde Halberg Engell
mheng@mim.dk

Begäran om yttrande - Samråd med lagen om ändring av vattenförsörjningslagen m.m., bygglagen och produkt- och marknadskontrollagen.

Länsstyrelsen Skåne tackar för möjligheten att svara på remiss angående implementeringen av EU:s dricksvattendirektiv i dansk lagstiftning J.nr. 2021-814. Länsstyrelsen Skåne har inget att erinra mot förslaget.

Vänligen,

Magnus Eckeskog

Magnus Eckeskog
Chef vattenstrategiska enheten
Avdelningen för natur och vatten
010 – 22 42 202
Sms: 076-14 58 122

9. oktober 2023

Projekt Udenfors hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v.

Projekt Udenfor takker Miljøministeriet for invitationen til at afgive hørings svar til lovforslaget, der foreslår ændringer og tilføjelser til vandforsyningsloven mv. Formålet med lovforslaget er at gennemføre Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (drikkevandsdirektivet).

Projekt Udenfor arbejder med mennesker i gadehjemløshed og har derfor interesse i gennemførelse af krav om adgang til drikkevand for alle jf. artikel 16 i drikkevandsdirektivet, herunder det særlige fokus på sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper.

Dette hørings svar fokuserer således på lovforslagets §1 nr. 33 og mere præcist kapitel 10 c *Adgang til drikkevand for sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper m.v. samt fremme af brug af drikkevand fra vandhanen* (§64b og §64c) samt tilhørende bemærkninger. Hørings svaret indeholder først nogle overordnede betragtninger og herefter specifikke, tematiserede kommentarer.

Overordnede betragtninger

Projekt Udenfor glæder sig over, at udkastet til lovforslaget omfatter personer blandt sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper, der ikke har en bopæl eller fast opholdssted, hvorfor deres adgang til drikkevand ikke er dækket af gældende ret.

Ifølge VIVE's kortlægning af hjemløsheden i Danmark fra 2022 overnatter 535 mennesker på gaden. Andre hjemløshedssituationer, såsom at overnatte på natvarmestue (248) eller midlertidigt hos familie og venner (1.152), kan også indebære mange timers ophold på gaden, hvor adgangen til drikkevand er betinget af offentlige og tilgængelige vandposter. Endelig har gruppen af de 322 optalte hjemløse migranter uden fast ophold i Danmark samme udfordring, da størstedelen overnatter på gaden (115) eller på natvarmestuer (171). Det er desuden værd at påpege, at antallet af hjemløse migranter stiger i sommermånederne.

Opmærksomheden på denne sammensatte gruppe af personer i hjemløshed, der opholder sig mange eller samtlige af døgnets timer på gaden, og deres adgang til drikkevand, er derfor afgørende. Det er i den forbindelse fornuftigt at kortlægge gruppen, som der ligeledes lægges op til, og dette bør ske kontinuerligt med passende interval og eksplorativt (mere herom i de specifikke bemærkninger).

Lovforslaget vil sikre adgang til drikkevand for sårbare og marginaliserede grupper (§ 64 b, stk. 3) samt fremme brug af drikkevand fra hanen ved at forpligte kommunerne på etablering og opretholdelse af udstyr i det offentlige rum (§64 c). I den forbindelse ser vi med tilfredshed, at Miljøministeriet i bemærkningerne foreslår, at der i kommunernes vurdering af, om der er tilstrækkelig med udstyr, kan indgå overvejelser om tilgængelighed, altså reel adgang til dette udstyr. Dette er fx ikke tilfældet, hvis der skal fremvises sundhedskort, kræves betaling, eller hvis udstyret er lukket på særlige tidspunkter af døgnnet eller året

Projekt Udenfor foreslår, at kommunerne forpligtes til at gøre disse vurderinger vedrørende udstyr offentligt tilgængelige fx på deres hjemmeside.

Mens Projekt Udenfor således hilser opmærksomheden på sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper velkommen, herunder at sikre viden om gruppen, deres kendskab til og adgang til drikkevand, ærgrer vi os

over at Miljøministeriet planlægger gennemførelsen af væsentlige dele af drikkevandsdirektivets artikel 16 som en nålestiksoperation. Det fremgår, at man alene vil sikre adgang til vand til *udvalgte*, udsatte befolkningsgrupper, der er blevet identificeret i en kortlægning. Vi er her bekymrede for, at det kan resultere i kortsigtede enkeltindsatser i kommunerne for at kunne udarbejde tilfredsstillende indberetninger til Miljøministeren, fremfor at der i kommunerne skabes langsigtede strategier, der tager afsæt i ambitioner om at ville fremme *alles* adgang til drikkevand, og som fx er gearede til forandringer i befolkningssammensætningen.

Specifikke kommentarer og forslag

Lovens formål

Projekt Udenfor bifalder, at der i lovforslagets §1 nr. 3 om lovens formål tilføjes som nyt punkt '*forbedret adgang til drikkevand*', da det fastslår betydningen af 'adgang' i myndigheders administration af vand, som lovgivningen også bør sikre. Miljøministeriet kunne tilføje 'for alle' til sidst i sætningen, for at betone den lige ret i overensstemmelse med drikkevandsdirektivets mål om at sikre forbedret adgang til drikkevand "for alle i Unionen".

Definition af målgruppe

Med henvisning til Drikkevandsdirektivets præambel nr. 35, fremgår det i bemærkningerne til lovforslagets §1, nr. 33, at medlemsstaterne selv definerer kategorien '*sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper*', men at den som minimum indbefatter flygtninge, nomadesamfund, mennesker i hjemløshed og mindretalskulturer såsom romaer og rejsende, hvad end de er fastboende eller ej. Projekt Udenfor anser denne ikke-udtømmende beskrivelse som væsentlig og anbefaler, at den fortsat fremgår tydeligt i bemærkningerne, ligesom det bør fremgå, at opholdsgrundlag ikke skal afgøre en persons adgang til drikkevand.

Kortlægning

I bemærkningerne til lovforslagets §1, nr. 33 fremgår det, at Miljøministeriet forventer, at det primært vil være mennesker i gadehjemløshed og personer, der overnatter på natvarmestuer, som vil blive identificeret i kortlægningen af personer og befolkningsgrupper, som er uden eller med begrænset adgang til drikkevand. Projekt Udenfor opfordrer til, at det ikke på forhånd fastlægges, hvilke grupper, der vil blive undersøgt, men at Miljøstyrelsen, som forventes at varetage kortlægningen, forholder sig eksplorativt til opgaven. Som nævnt tilbringer flere personer, der overnatter midlertidigt hos familie og venner, også adskillige timer på gaden i dagtimerne, ligesom der er udsatte befolkningsgrupper, der ikke nødvendigvis er hjemløse, men på grund af fx stofbrug eller sociale fællesskaber opholder sig mange af døgnets timer på gaden. Disse grupper kan være relevante at inkludere i kortlægningen. Derudover kunne kortlægningen også forholde sig til, hvordan adgang til drikkevand på herberger er sikret (er der fx rindende vand på værelserne?) og vurdere, om det udgør et værdigt niveau.

Sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper, som lever eller opholder sig mange timer på gaden/i det offentlige rum, er ikke en statisk størrelse og hænger sammen med nationale og internationale strukturelle og systemiske faktorer samt geopolitiske udviklinger. Projekt Uden anbefaler derfor, at opfølgende kortlægninger foretages jævnlige og med 2-3 års mellemrum.

Opretholdelse af adgang til drikkevand

Projekt Udenfor anbefaler, at kommunerne forpligtes til at udarbejde en (nød)strategi for uddeling af drikkevand i tilfælde af, at samtlige eller store dele af det udstyr – eller andre foranstaltninger – der skal sikre adgang til drikkevand, i en periode ikke er funktionsdygtigt. Erfaringer fra corona, hvor Københavns Kommune så sig nødsaget til at lukke samtlige drikkeposter i byen grundet risiko for smittespredning, og i

en periode ikke tilbød alternativer til fx. mennesker i gadehjemløshed, understreger vigtigheden af sådan en strategi.

Indberetninger til Miljøministeren

Der lægges op til, at kommunerne på baggrund af Miljøstyrelsens kortlægning af personer og befolkningsgrupper uden eller med begrænset adgang til drikkevand vurderer muligheden for at forbedre denne adgang og siden træffer de nødvendige foranstaltninger. Herefter skal kommunerne indberette til Miljøministeren herom. Projekt Udenfor foreslår, at disse indberetninger gøres offentlige, så andre aktører på området i de pågældende kommuner, har mulighed for at læse dem. Projekt Udenfor anbefaler også, at kommunernes arbejde med at sikre og indberette om adgangen til drikkevand for sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper følger kortlægningerne, så indberetningerne også skal falde hver 2-3. år. Endelig hæfter vi os ved, at der i bemærkningerne står, at første indberetning fra kommunerne forventes senest i 2028. Projekt Udenfor beder Miljøministeriet overveje, hvorvidt den tidsfrist kan fremrykkes.

Kontrolordning

I udkast til § 64 b, stk. 4 fremgår det, at Miljøministeriet vil fastsætte nærmere regler om foranstaltninger efter § 64, stk. 3 nr. 3. Projekt Udenfor anbefaler, at ministeriet etablerer en effektiv kontrolordning, så det sikres, at kommunerne rent faktisk lever op til forpligtelsen til at sikre sårbare og marginaliserede befolkningsgruppers adgang til drikkevand.

Med venlig hilsen

Bo Heide Jochimsen
Direktør i Projekt Udenfor

Miljøministeriet

Pr. mail til mim@mim.dk og cc. mheng@mim.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 10. oktober 2023

Side 1/2

Journalnummer 2021-814

TEKNIQ Arbejdsgivernes hørings svar over udkast om lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v.

Miljøministeriet har med høringsbrev dateret 12. september 2023 fremsendt høring over udkast til ændring af udkast om lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning med formålet at implementere EU's drikkevandsdirektiv og anmodet om at modtage hørings svar senest den 10. oktober 2023.

Lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning berører vigtige arbejdsområder for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemsvirksomheder, og vi indgår derfor gerne i det fortsatte samarbejde på området.

Vi har nedenstående kommentarer til udkast til ændring af udkast om lovforslag om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, herefter kaldet udkastet.

Definition af ejendom og vandindlæg

Udkastet anvender betegnelsen "ejendom" flere steder. Begrebet er ikke entydigt defineret. Dette er imidlertid vigtigt, da lovgivningen også omfatter bestemmelser, der implementeres via Bygningsreglementet. Konkret drejer det sig om at "ejendom" skal kunne anvendes i forhold til begreberne "matrikel" og "bygning" i Bygningsreglementet. Vi foreslår derfor, at der etableres en forklaringsnøgle i udkastet under definitioner, §3.

Dette er også gældende for betegnelsen "vandindlæg", der på samme måde skal kædes sammen med Bygningsreglementets begreber i kapitlet om Vand (21), så der ikke opstår tvivl om betydning og omfang.

Vi bidrager gerne med supplerende bemærkninger vedrørende ovenstående.

Leveret vandkvalitet

Der findes i dag ikke oplysninger om den leverede vandkvalitet til den enkelte ejendom, og i mange vandforsyningsområder blandes vand fra flere boringer eller forsyninger til ejendommene. Den forventede vandkvalitet er imidlertid vigtig information ved planlægning af installationen, herunder valg af materialer og dimensionering og ved vurdering af eksisterende installationer før renovering.

Oplysninger om vandkvalitet og andre væsentlige parametre som fx vandtryk, jf. §55a er derfor værdifulde for vvs'ere og bygningsejer og skal kunne tilgås direkte. Vi er opmærksomme på, at forbrugeroplysningen i dag sker i vist omfang via en hjemmeside. Vi foreslår, at det også skal være muligt at hente disse relevante oplysninger via et standardiseret digitalt format fx API. Derved vil oplysningerne kunne indgå direkte i digitale værktøjer til vandforsyningsselskaber, rådgivere og udførende.

Blikkenslager udskiftes med vvs'er

I udkastet anvendes betegnelsen "Blikkenslager". Vi mener, at der er tale om en oversættelsesfejl og foreslår derfor i stedet at betegnelsen vvs'er anvendes i både udkastets bemærkninger (3.1.2.2) og i den officielle oversættelse af direktivet (art. 10, 3 d), så det kan genfindes i anden lovgivning om uddannelse og autorisation.

Vi gør opmærksom på, at blikkenslager er et speciale på vvs- og energiuddannelsen, og at hovedarbejdet for en blikkenslager er blik og fx foregår på tag og facader.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Birger Tannebæk Christiansen

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 10. oktober 2023

Side 2/2



Kommentarer til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Hermed sender vi Teknologisk Instituts kommentarer vedr. høringsbrev, j.nr. 2021-814 af 12. september 2023.

Kommentarer til §56 b

- Det bør tydeliggøres, at der skal foretages tests iht. kravene i bilag V i det nye drikkevandsdirektiv 2020/2184. For produkter, der er fremstillet af organiske materialer, skal der foretages test af de færdige produkter og komponenter jf. bilag V iht. relevante prøvningsstandarder. Det er derfor ikke nok kun at stille krav til materialerne.
- De nuværende danske hygiejnekrav kan ikke umiddelbart formodes overholdt ved opfyldelse af kravene i tabel 1 i bilag V. For eksempel kan legeringstyper, som er angivet på listen "4MS list Part B – Positive list of compositions for metallic materials", give afsmitning af højere koncentrationer af bly og nikkel end tilladt iht. BEK1007. Derfor bør den nordiske korttidstest efter NKB-metoden fastholdes.
- GCMS-metoden i tabel 1 for analysering af uforudsete stoffer er ikke tilstrækkelig specifik til analysering af alle uforudsete stoffer. Angivelse af metode bør undtages i den danske lovgivning, så laboratoriet kan vælge den bedst egnede metode.
- Overskriften "Organoleptiske prøvninger" i tabel 1 er misvisende, da den ifølge tabellen også omfatter farve og turbiditet, som bestemmes vha. definerede analysemetoder. Ordet "aroma" skal erstattes af ordet "smag".
- Bruseslanger og tilhørende produkter bør være omfattet af tests iht. bilag V, tabel 1 med særligt fokus på bakteriel vækst.



Kommentar til §56 d

For at opnå en ensartet vurdering og tolkning - og dermed sikring af certifikaternes troværdighed - bør der foreligge en europæisk instruktion, som skal sikre, at de notificerede og bemyndige organer har de nødvendige kompetencer og ressourcer.

Med venlig hilsen

Carsten Holm Nielsen

Konsulent, Installation og Kalibrering

M: +45 72 20 2180

E: cahn@teknologisk.dk

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Cc: Mathilde Halberg Engell (mheng@mim.dk)
Fra: Claudia Skjønnemand (cws@toender.dk)
Titel: j.nr. 2021-814
Sendt: 19-09-2023 10:26

Tønder Kommune har ingen bemærkninger ift. spildevand.

Venlig hilsen

Claudia Skjønnemand

Miljømedarbejder
Myndighed - Teknik & Miljø
Teknik & Miljø

Tønder Kommune

Wegners Plads 2 - 6270 Tønder

Tlf. +45 74 92 92 37 - Mobil +45 20 34 96 77 - E-mail cws@toender.dk



[Læs mere om hvad Myndighed - Teknik & Miljø bruger dine personoplysninger til](#)

Miljøministeriet

Dato: 03-10-2023
Sagsnr.: 2023-1197
Dok. nr.: 2023-1197-982669
Telefon:
Initialer: PSJ

Hørings svar til Vandforsyningsloven

Hørings svaret er opdelt så der først kommer kommentarer vedrørende behovet for handlig, kommentarer til hhv. grundvandsbeskyttelse samt helhedsplaner efterfulgt af øvrige kommentarer til lovforslaget.

Handling:

Det nærværende udkast til bekendtgørelse af lov om lovændring har bl.a. til hensigt at implementere drikkevandsdirektiv V. I nedenstående høringssvar henvises til eksisterende lovgivninger, der allerede dækker 2 af disse "ny-implementeringer" (Risikovurdering og -styring samt helhedsplaner), men som blot ikke er blevet håndhævet.

Det giver anledning til at indlede med at efterlyse viljen til at håndhæve vandforsyningsloven?

Som nævnt eksisterer flere af de "nye" tiltag allerede, om end i anden lovgivning. Erfaringen viser, at de ikke har været til strækkelige. Derfor efterlyses i stedet handling. Det gælder også inden for risikovurdering og – styring, samt kommunal planlægning, men primært efterlyses **handling** til at benytte de eksisterende muligheder i Vandforsyningsloven:

§ 15: Skal benyttes til at udarbejde et landsplandirektiv, så vandforsyningernes aktuelle produktionsapparat, defineret af 100 års partikel transport, bliver beskyttet.

§ 22, stk. 2: Det skal pointeres, at Vandforsyningernes produktionsapparat, defineret af 100 års partikel transport, skal prioriteres over al anden planlægning og hensyn, i stedet for det nuværende hensyn til øvrige samfundsmæssige hensyn jf. § 22, stk. 2:

Hvilke samfundsmæssige hensyn, kan vægte over drikkevand? Der kan ikke være tvivl om, at det danske drikkevand er udfordret pga. det stadig stigende indhold af miljøfremmede stoffer i grundvandet. Det er således ikke længere muligt at finde uberørte grundvandsforekomster med en mægtighed, der kan erstatte de forurenede forekomster. Det er således nødvendigt, at indvinding af grundvand til drikkevand i konkrete områder prioriteres over alt andet.

§ 37 stk. 1, punkt 1: Tolkningen af denne skal omfatte muligheden for at ekspropriere ikke bare jord til en bygning, men også til ekspropriation til hele vandforsyningens produktionsapparat, dvs. også indvindingsplanderne, defineret af 100 års partikel transport, der er vandforsyningernes "forfilter".

Grundvandsbeskyttelse:

Jf. § 1, stk. 1 er formålet med loven bl.a. at sikre at udnyttelsen og beskyttelsen sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering af hensynene til bl.a. vandbehov, miljø- og naturbeskyttelse.

Med det øgede pres, der er på kvaliteten af grundvandet, er det væsentligt at genoverveje gældende praksis med at vægte naturbeskyttelsen over behovet for indvinding af drikkevand til mennesker.

§ 10a:

Tilstrømningsområder introduceres som et nyt begreb, der ikke har et ophæng i den eksisterende faglighed. Det undrer fordi det ikke fremgår, hvad formålet med denne udpegning er, og det dermed ikke umiddelbart medfører øget værdi, men blot usikkerhed.

I bemærkningerne til lovforslaget står således:

"Begrebet tilstrømningsområder er ikke defineret i drikkevandsdirektiv V. Det er Miljøministeriets vurdering, at begrebet i forhold til indvindingssteder af drikkevand indvundet af grundvand kan forstås således, at **tilstrømningsområder vil være de områder på landjorden, som ligger over de udpegede drikkevandsforekomster, som der indvindes drikkevand fra**, som er udpeget efter §10" [Første afsnit, side 48].

Altså dækker tilstrømningsområder de arealer på jordoverfladen, hvor under eksisterende kildepladser indvinder fra. Det kunne udpeges med et allerede kendt begreb, **indvindingsoplande**, baseret på 100 års partikel transport og de kunne dermed danne baggrund for beskyttelse af vandforsyningernes produktionsapparat, med forbrugerne som betaler.

Men på side 50 i bemærkningerne til lovforslaget i sidste afsnit står følgende:

"Det er aktuelt hensigten, at risikovurderingen vil blive foretaget på **tilstrømningsområder** for indvindingssteder af drikkevand indvundet fra grundvand, hvilket vil være de områder på landjorden, som ligger over de udpegede drikkevandsforekomster, som der indvindes drikkevand fra og som aktuelt omfatter 504 drikkevandsforekomster og **dækker 95 procent** af Danmarks samlede landareal.

Det er misvisende, at der aktuelt indvindes grundvand til drikkevand fra arealer svarende til 95 procent af det samlede landareal og strider således mod den definition, der er skrevet på side 48 i bemærkningerne til lovforslaget.

Det er nødvendigt at skelne mellem de **aktuelt** benyttede dele af grundvandet og de **potentielt fremtidige** benyttede dele af grundvandet. Nødvendigheden skyldes, at der er forskellige **formål** med afgrænsningerne, dels er der forskellig **aktualitet** i relation til behovet for beskyttelse, dels fordi det er forskellige **styringsmekanismer** der skal benyttes for hhv. at beskytte og ikke mindst til betale for at beskytte.

Sammenblandingen af begreberne i bemærkningerne er foruroligende.

De **aktuelt** benyttede dele af grundvandet, afgrænset af 100 års partikel transport, skal ses som en del af produktionsapparatet for nogle af landets mest vigtige fødevarer (vandværkerne), produktion og beskyttelse af denne fødevarer. Det er muligt at lave dette paradigmeskifte med den nuværende Vandforsyningslov, hvis den blot blev håndhævet. Det ovenikøbet muligt at få forbrugerne til at betale for det.

Den **potentielt fremtidige** benyttelse af dele af grundvandet kan nok afgrænses, og der kan i et eller andet omfang tages højde for det i kommunernes planlægning. Men der er ingen forbrugere til at betale for det. Det bør dog med denne lovrevision revurderes, om det giver anledning til at tro, at den kommunale praksis inden for grundvandsbeskyttelse ændres, idet den eksisterende lovgivning på området jo ikke er blevet håndhævet.

I relation til risikovurdering, så fremgår det af [Udkast til høring] at:

”Artikel 8, stk. 2, oplister de elementer, risikovurderingen skal omfatte. Risikovurderingen skal således omfatte karakterisering af tilstrømningsområderne for indvindingssteder, identifikation af farer og farlige hændelser i tilstrømningsområderne for indvindingssteder og en vurdering af den risiko som de kan gøre for drikkevandskvaliteten, samt passende kontrol af overfladevand eller grundvand eller begge dele i tilstrømningsområderne for indvindingssteder, eller af råvand, for relevante parametre, stoffer eller forurenende stoffer.

For så vidt angår karakterisering af tilstrømningsområderne for indvindingssteder, fremgår det nærmere af artikel 8, stk. 2, litra a, at karakteriseringen skal bestå i identifikation og kortlægning af tilstrømningsområderne for indvindingssteder, kortlægning af beskyttelseszonerne, hvis sådanne zoner er blevet oprettet i henhold til artikel 7, stk. 3, i vandrammedirektivet, georeferencer for alle indvindingssteder i tilstrømningsområderne, samt beskrivelse af arealanvendelse, afstrømning og grundvandsdannelse i tilstrømningsområderne for indvindingssteder.”

Men reelt set, er det vel det der står i [Bekendtgørelse for indsatsplanlægning](#):

”§ 2. En indsatsplan, skal mindst indeholde

- 1) et resumé af den kortlægning, der lægges til grund for indsatsplanen,*
- 2) en angivelse af de områder, hvor en indsats skal gennemføres,*
- 3) en angivelse af de foranstaltninger, der skal gennemføres, samt retningslinjer for de tilladelser og andre afgørelser, der kan meddeles, og som har betydning for beskyttelsen af vandressourcen,*
- 4) en angivelse af i hvilket omfang, der skal gennemføres overvågning, og hvem der skal gennemføre overvågningen, samt*
- 5) en detaljeret opgørelse over behovet for beskyttelse for alle relevante forureningskilder.*

Stk. 2. Indsatsplanen skal herudover indeholde en tidsplan for gennemførelse af både den samlede indsatsplan og de enkelte foranstaltninger og indsatser samt en angivelse af, om tidligere vedtaget indsatsplaner ophæves, og i givet fald hvilke.”

Med baggrund i dette kunne man konkludere, at risikovurderingen allerede er implementeret i dansk lovgivning, men det er desværre mange steder ikke håndhævet. Se i øvrigt bemærkninger til § 13b. stk. 6 om ønsket til kontrol af kommunerne.

Derfor er det relevant at foreslå, at det tilføjes i loven, at Miljøministeren fremover vil føre tilsyn med dels indholdet i de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse samt effektueringen af disse.

Se i øvrigt bemærkningen vedr. § 13d.

§ 11a

I forlængelse af ovenstående skelnen mellem **aktuelt** benyttede dele af grundvandet og **potentielt fremtidige** udnyttede dele af grundvandet baseret på formålet med afgrænsninger, er det relevant at spørge til **formålet** med fastholdelsen af ”Områder med drikkevandsinteresser”? Giver de værdi? Hvis ja, for hvem?

Tilsvarende kan man spørge til **formålet** med ”Områder med særlige drikkevandsinteresser”? Deres store udstrækning udvander deres værdi. Andre lovgivninger henviser til OSD, men hvem giver de reelt værdi for? At friholde OSD for virksomhedstyper, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet [Side 40 i Ud-kast til lovforslag], giver mening på mange måder, men når udstrækningen er så stor som den er, så bliver det ikke overholdt. Det er langt mere relevant at sikre, at disse virksomheder ikke etableres i indvindingsoplande, der dækker de **aktuelt** benyttede dele af grundvandet.

§ 11 kunne således med fordel blot beskrive indvindingsoplunde, som værende de **aktuelt** benyttede dele af grundvandet baseret på 100 års partikel transport, og så de potentielt fremtidige benyttede dele af grundvandet.

På den måde sikres ikke blot implementering af direktivet, men også den efterspurgte beskyttelse af grundvandet.

§ 13b stk. 6

Det er med glæde noteret, at der i det nye lovforslag er tilføjet, at indsatsplanerne fremover skal sendes til miljøministeren.

Tilføjjelsen antages at være baseret på erfaringerne fra BNBO-aftalen, der netop påviser, at det er nødvendigt at følge op på kommunernes indsatsplaner og ikke mindst indholdet i disse. Tilføjjelsen forventes således at betyde, at det er hensigten, at Miljøministeren skal sikre, at indsatsplanerne er tilstrækkelige for reelt at beskytte grundvandet, og at der sker fremdrift i ikke blot udarbejdelsen, men også realiseringen af indsatserne.

Som forsyning er det nødvendigt med kontrol og opfølgning på kommunernes opgave og ansvar på drikkevandsområdet, idet forsyningernes egne handlemuligheder pt er begrænsede. Tilsvarende efterlyses kontrol af sammenhængen mellem Kommuneplanerne, med tilhørende redegørelser, og de udpegede områder hvor drikkevandet indvindes fra jf. §11 e i [Planloven](#), for her igennem at sikre overholdelse af forpligtelserne fra drikkevandsdirektivet i hele vandforsyningskæden. Se i øvrigt afsnittet om Helhedsplaner.

§ 13d

I forlængelse af den nuværende lovgivning skal aftaler om grundvandsbeskyttelse ske af 2 hensyn:

Dels for at give den kommunale myndighed mulighed for at sikre, at aftalen ikke strider mod indsatsplanen (VFL § 13d stk. 2.).

Dels for at indhente en støtteskrivelse til brug ved lodsejers indhentning af en forhåndsgodkendelse til skattefritagelse hos SKAT.

I støtteskrivelsen til SKAT dokumenterer den kommunale myndighed følgende:

- Dokumentation for at aftaleområdet er omfattet af en indsatsplan
- Henvisning til at aftalen er indgået med baggrund i VFL § 13d, stk. 4
 - Der siger, at kan kommunen, eller en almen vandforsyning, for at gennemføre en vedtaget indsatsplan, indgå aftale med ejerne om dyrkningspraksis eller andre restriktioner i arealanvendelse.
- Henvisning til Miljøbeskyttelseslovens § 26a,
 - Der siger, at hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale på rimelige vilkår, kan kommunen ifølge Miljøbeskyttelseslovens § 26a, endeligt eller midlertidigt mod fuldstændig erstatning pålægge ejeren af en ejendom i delindsatsplanens område de rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser imod forurening.
- Samlet kommunal argumentation for skattefritagelse:
 - Beslutninger efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a betragtes som ekspropriation i Grundlovens forstand.
 - Hvis en frivillig aftale ikke indgås, er betingelserne for pålæg om dyrkningsrestriktioner (ekspropriation) ifølge Miljøbeskyttelseslovens § 26a opfyldt.
 - Det antages derfor, at ejerens fortjeneste indvundet ved modtagelsen af den aftalte erstatningssum ikke skal medregnes, jf. § 11 i Ejendomsavancebeskatningsloven

Herefter bruger SKAT ca. 6 måneder på at sagsbehandle om ovennævnte er tilstrækkeligt for at give en **forhåndsgodkendelse**.

Ved indgåelse af en frivillig forhandling, der ofte strækker sig over flere måneder, bliver der således tilføjet en urimelig lang sagsbehandlingstid hos SKAT, der kan få flere lodsejere til at opgive den frivillige aftale, hvilket i sagens natur forsinker beskyttelsen af grundvandet yderligere.

Der er således al mulig grund til at se på, hvordan dette trin til sikring af skattefritagelse ifm. frivillige aftaler kan afkortes med henvisning til den kommunale myndigheds eksisterende kontrol af aftalerne.

§13e

Der henvises til "erhvervsmæssig" samt "pesticider", sandsynligvis baseret på pesticid-aftalen fra 2017. Jf. § 1 har loven til formål at beskytte "menneskers sundhed mod de skadelige virkninger af **enhver** forurening", hvorfor de 2 ord ("erhvervsmæssig" samt "pesticider") bør slettes. Det er desuden uhensigtsmæssigt for både vandforsyninger, forbrugere samt lodsejere kun at beskytte delvist.

§ 16 stk. 3.

Der er indsat en passus om tidsfrister, men fokus på tidsfrister for indsatsplaner giver ingen beskyttelse. Reel beskyttelse med baggrund i indsatsplaner, kan kun ske, hvis indholdet i indsatsplanerne er det rette, og at der følges op på fremdriften med at effektuere indsatserne. Fremdriften af aftaleindgåelse kan hjælpes på vej på mange måder – bl.a. ved at se på myndighedernes sagsbehandlingstider. Se bemærkninger til § 13d.

§ 37 stk. 1, punkt 1

Her i står, at der kan eksproprieres til arealer til en almen vandforsyning, når almentvellet kræver det. Hidtil har tolkningen af denne paragraf været ret snævert og os bekendt kun benyttet til ekspropriation af jord til bygninger.

Idet indvindingsoplandene, inkl. det grundvandsdannende opland, skal ses som en del af vandforsyningernes produktionsapparat på lige fod med bygninger og borer, er det nødvendigt at sikre, at tolkningen af denne paragraf udvides til også at kunne ekspropriere jord i indvindingsoplandene, angivet ved 100 års partikeltransport.

Helhedsplaner:

Planlovens § 11e, italesætter sammenspillet mellem kommuneplanen og vandforsyning. I Bemærkninger til loven står:

"Planlovens regler om kommuneplaner og lokalplaner, som fastlægger, hvad arealerne i en kommune må anvendes til, supplerer risikostyringen i forhold til både indsatsprogrammer og udpegede beskyttede områder efter vandforsyningsloven".

Hvilket er i overensstemmelse med hensigten bag drikkevandsdirektivet jf. side 45 i bemærkningerne:

"Det anføres i præambelbetragtning 17, at risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområderne for indvindingssteder bør følge en helhedsorienteret tilgang og tilsigte at gøre fremstilling af drikkevand mindre behandlingskrævende, eksempelvis ved at mindske belastninger, som forurenere, eller risikerer at forurenere, vandområder, der benyttes til indvinding af drikkevand".

Denne del af direktivet er således allerede implementeret i dansk lovgivning, se i øvrigt bemærkninger til § 10a.

MEN hvem følger op på det? Som det er gældende for [Bekendtgørelse for indsatsplanlægning](#), jf. bemærkninger til 13b. stk. 6. så efterlyses der opfølgning på og kontrol med den eksisterende lovgivning.

Baseret på den eksisterende Planlov, så **ER** kommunerne jo allerede forpligtede til at tænke helhedsorienteret således at arealer til produktion af drikkevand bliver prioriteret og indgår som udpegede områder på lige fod med erhvervsområder, byområder, områder til skov og natur mv. Desværre er fokus i den kommunale planlægning i dag udelukkende på nyanlæg af virksomhedstyper med anlæg, der kan medføre en væsentlig fare. Men flere af de stoffer, som vi finder i grundvand til drikkevand, og som giver vandforsyningerne udfordringer, relaterer sig ikke kun til virksomheder, men også til byområder, parcelhuse og kolonihaver, intensivt dyrkede arealer mv.

Og baseret på den eksisterende bekendtgørelse om indsatsplanlægning, så **ER** kommunerne allerede forpligtede til at risikovurdere og -styre.

Grundlaget **ER** således tilgængeligt, og det **KUNNE** være et stærkt værktøj – hvis det blev håndhævet! Men erfaringerne fra hele landet er tydeligt; Det bliver kun brugt i ringe grad og med begrænset succes. Hvis kommuneplanlægning og indsatsplanlægning spillede bedre sammen, kunne der sikres opfyldelse af ovenstående. Opgaven ligger allerede hos kommunerne, men opfyldelse kræver, at Miljøministeren håndhæver lovgivningen på drikkevandsområdet.

Det giver anledning til at gentage efterlysningen af viljen til at håndhæve vandforsyningsloven?

Som vandforsyning savner vi, en overordnet planlægning, der tager hensyn til produktion af drikkevand og som samtidig er operationelt og sammenkoblet med det arbejde, som vandforsyningerne har behov for til at kunne opretholde forsyningspligten. Med andre ord; en koordinering og dialog mellem Miljøstyrelsen, Forsyningssekretariatet og vandforsyningen, som har et produktionsapparat, der skal levere drikkevand allerede i dag og som samtidig skal sikre økonomisk forsvarlighed.

Øvrige kommentarer:

§ 9a:

Det henstilles til at benytte eksisterende systemer som fx JUPITER m.v, fremfor at opfinde et nyt system.

§ 12

Der kunne med fordel oprettes et koordinationsforum for kommunernes arbejde med tilladelser til indvindinger, idet det er vores opfattelse, at kommunerne generelt har svært ved at meddele tilladelser til indvinding af grundvand til drikkevand, pga. af hensynet til naturen mm. Et sådant forum vil desuden have den afledte effekt, at forståelsen mellem stat og kommune øges, til fordel for alle.

§ 25

Hensigten til indsættelsen af muligheden af afsaltning af havvand til drikkevand, er uklar. Er det et forsøg på at reducere påvirkningen fra vandindvindingen på landarealerne?

§ 53, § 55 samt § 55a

Vedr. offentliggørelse af information om vandkvalitet, anlægs- og driftsbidrag, godkendt regulativ samt vandforbrug. Det er uklart, hvor stor en opgave der ligger i §55a, stk. 4 med "Udsendelse af denne information" til sammenligning med den nuværende praksis, og det er svært at vurdere, om det giver væsentligt mere værdi for brugerne at ændre praksis.

§ 64b stk. 1:

Der henvises fejlagtigt til § 48, stk. 4. Det må rettelig være § 45, stk. 4.

§ 64b stk. 3:

Miljøministeren skal kortlægge årsagerne til, at befolkningsgrupper er uden eller med begrænset adgang til drikkevand? Umiddelbart virker det mere relevant i denne kontekst at få kortlagt de geografiske områder, hvor behovet er for forbedret adgang til drikkevand.

Hvem skal betale for opsætning, drift/vedligehold samt vandforbruget? Er det tænkt, at kommunerne skal løfte denne opgave? Vandselskaberne kan/må ikke, da vandforsyningerne med den nuværende lovgivning ikke må donere vand, jf. vandsektorloven.



Miljøministeriets Departement
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Klima og Miljø
KM Grundvand
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Sagsnr.: 2015-032196
Dok.nr.: 2015-032196-43

Mandag	9-15
Tirsdag	9-15
Onsdag	9-15
Torsdag	9-15
Fredag	9-14

05.10.2023

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (MST J.nr. 2021-814)

Aalborg Kommune har den 21. september 2023 modtaget Miljøministeriets høring over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v., som er en gennemførelse af drikkevandsdirektivet i Danmark. Fristen for bemærkninger er 10. oktober 2023.

Til høringssvaret er et bilag, hvoraf nogle mere specifikke, uddybende bemærkninger samt konkrete spørgsmål til lovforslaget fremgår.

Overordnet bemærkes, at der er tale om et stort og omfangsrigt materiale, som det desværre ikke har været muligt at gennemgå fra ende til anden. Der er således tale om nogle overordnede bemærkninger i forhold til hvor nogle bestemmelser ikke er hensigtsmæssige, og hvor det vil skabe udfordringer for kommunerne i den daglige sagsbehandling.

Lovgivningen generelt

Generelt er det svært at vurdere konsekvenserne af de opgaver, der "kan" komme som følge af de steder, hvor der står "ministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen skal foretage..." osv. Dette vil kommunerne som helhed formentlig først kunne se, når lovgivningen er udmøntet i bekendtgørelser.

Det foreslås, at Staten udvikler et smart it-system til håndtering af og opkrævning af gebyr, håndtering af kontrolprogrammer, mulighed for at rykke for manglende prøvetagninger, reaktion ved overskridelse af krav, indberetning af vandprøve m.m. Dette vil lette arbejdsbyrden så alle kommuner ikke udvikler deres egne it-systemer med efterfølgende driftsudgifter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for bygningsejere

Bemyndigelse til at pålægge bygningsejere omkostninger i form af gebyrer, udgifter til kontrol samt udgifter til eventuelle udbedringsforanstaltninger er bredt formuleret. Det vurderes, at dette vil ramme kommunerne økonomisk, idet kommunen som ejere af en ikke ubetydelig bygningsportefølje, naturligvis også vil være forpligtiget til at betale disse omkostninger. Endvidere kan ændringerne medføre en forøgelse af omkostninger for kommunerne som bygherre, såfremt de nye regler medfører skærpede krav til materialevalg i forbindelse med opførelse af nye bygninger. (§ 1, nr. 22, §2 nr. 1 og 2 samt §4f, stk1.)

Vand på flasker

Jf §3 nr. 3a er definitionen af drikkevand også drikkevand på flasker, herunder kildevand. Det ses ikke at fremgå, om dette vand skal overholde kvalitetskravene i Drikkevandsbekendtgørelsen, og jf §25 stk. 5 ej heller om der må importeres flaskevand/kildevand på flasker fra udlandet.

Tilstrømningsområder

Af § 10a fremgår det ikke hvad der menes med ordet tilstrømningsområder, og hvordan sammenhængen er til grundvandskortlægningen og indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Definitionen på dette bør findes tidligt i lovgivningen og ikke i bemærkningerne til lovforslaget.

Permanent grundvandssænkning

Der mangler en afklaring af rækkevidden af vandforsyningslovens § 26, herunder hvorvidt den kan anvendes i forhold til permanente grundvandssænkninger. Umiddelbart er det uhensigtsmæssigt, at disse ikke kræver en tilladelse, da der kan være tale om store vandmængder der fjernes, og som har betydning for vandbalancen i kommunen.

Ikke-almene Vandforsyninger

Af lovforslaget fremgår bl.a., at ikke-almene vandforsyninger, der indvinder mere end 10 m³/dag og forsyner mere end 50 personer, pålægges flere opgaver/forpligtelser, herunder at sende forbrugerne information om drikkevandskvaliteten og link til hjemmeside (§ 55 a, stk. 4), sende forbrugerne information om prisen for leveret vand og husstandens vandforbrug (§ 55 a, stk. 5), der kan komme krav om overvågningsboringer (§ 59 a, stk. 2) og de kan pålægges dom/bødestraf (§ 66, stk. 3/§ 84).

Det er svært at se, hvorfor ikke-almene vandforsyninger, der forsyner 50 personer eller mere, pålægges flere opgaver/forpligtelser al almene vandforsyninger.

Det er ikke klart hvordan større ikke-almene vandforsyninger defineres. Ikke alle måler indvundne vandmængder. Det er således svært at vurdere om et stort vandforbrug skyldes et større antal tilsluttede forbrugere eller skyldes vandforbrug til husdyrbrug o.l.

Der er ikke altid en bestyrelse ved ikke-almene vandforsyninger. I den forbindelse kan det være svært at vurdere hvem der er den juridiske person, der kan risikere bødestraf, hvis den ikke-almene vandforsyning ikke lever op til vandforsyningslovens bestemmelser.

Aalborg kommune vurderer, at der vil være administrative konsekvenser for kommunerne for at sikre, at de ikke-almene vandforsyninger lever op til de fastsatte krav.

Risikovurdering

Såfremt kommunerne skal foretage en del af risikovurderingen antages det, at det vil medføre øgede udgifter for kommunen, jf 59 b stk 2.

Er der spørgsmål til ovenstående et Lise Højmosen Kristensen kontaktperson i ugerne 41 og 43 – email: lise.kristensen@aalborg.dk og tlf. 9931 9465.

Venlig hilsen

Anne-Vibeke Skovmark
2237 8193

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk.
Har du brug for hjælp til Digital Post, kan du ringe til Den Digitale Hotline på 7020 0000.
Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.

0 Notat

Til	Miljøministeriet	Klima og Miljø
Kopi til	Indtast Kopi til	
Fra	Anne-Vibeke Skovmark	KM Grundvand
Sagsnr./Dok.nr.	2015-032196 / 2015-032196-44	Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby

05-10-2023

Bilag til høringsbrev vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (MST j.nr. 2021-814)

Der er på de efterfølgende sider i tabel 1 givet bemærkninger til "Udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet, og der er i tabel 2 givet bemærkninger til LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer.

Diverse bemærkninger til loven

Det foreslås, at når vandforsyningsloven alligevel revideres, at der så samtidigt kigges på Vandforsyningslovens § 24 d, stk. 1 nr. 4, hvor der står:

§ 24 d) Kommunalbestyrelsen indberetter hvert år til databasen for grundvands-, drikkevands-, råstof-, miljø- og geotekniske data, Jupiterdatabasen, oplysninger om

4) **ejerens CVR- eller CPR-nummer og navn og adresse**

Er der en grund til, at der skal indberettes CVR, CPR, ejers navn og adresse til Jupiter? Dette bør overvejes, ikke mindst på grund af GDPR-hensyn.

Det fremgår af Vandforsyningsloven § 18, at grundvand og overfladevand ikke må indvindes uden en tilladelse. Gælder det også for oppumpning af vand som bortledes, for eksempel med henblik på grundvandssænkning - eller gælder det udelukkende for vand, som nyttiggøres?

Er der en nedre grænse for størrelsen af vandindvindingstilladelser fx monitoringsboringer, hvor der udtages små vandmængder til prøvetagninger?

Der mangler stadig en afklaring af rækkevidden af vandforsyningslovens § 26, herunder hvorvidt den kan anvendes i forhold til permanente grundvandssænkninger. Umiddelbart kan det være u hensigtsmæssigt, at disse ikke kræver en tilladelse, da der kan være tale om store vandmængder der fjernes. I modsætning hertil forudsætter midlertidige grundvandssænkninger en tilladelse. Der er med de manglende tilladelser til permanente grundvandssænkninger ikke et overblik i kommunen over vandbalancen (styr på), da de oppumpede vandmængder således heller ikke skal indberettes.

Ikke-almene vandforsyninger

Ikke-almene vandforsyninger, der indvinder mere end 10 m³/dag og forsyner mere end 50 personer, pålægges flere opgaver/forpligtelser, herunder at sende information til forbrugerne om drikkevandskvaliteten og link til hjemmeside (§ 55 a, stk. 4), sende forbrugerne information om prisen for leveret vand og husstandens vandforbrug (§ 55 a, stk. 5), der kan komme krav om overvågningsboringer (§ 59 a, stk. 2) og de kan pålægges dom/bødestraf (§ 66, stk. 3/§ 84).

Hvorfor pålægges ikke-almene vandforsyninger, der forsyner 50 personer eller mere, flere opgaver/forpligtelser à la almene vandforsyninger?

Hvordan identificeres større ikke-almene vandforsyninger? Ikke alle måler indvundne vandmængder. Hvis oppumpet vand skal omregnes fra de vandforsyninger, der måler dette, til antal forbrugere, hvordan sikres så,, at et stort vandforbrug reelt skyldes et større antal tilsluttede forbrugere og ikke skyldes husdyrbrug mv.?

Der er ikke altid en bestyrelse ved ikke-almene vandforsyninger. Hvem er så den juridiske person, der kan risikere bødestraf, hvis den ikke-almene vandforsyning ikke lever op til vandforsyningslovens bestemmelser, er det ejer af boringen?

På side 185 i udkast til lovforslag står der: *Det vurderes, at de påtænkte ændringer om, at enkelte regler i vandforsyningsloven tillige skal gælde for ikke-almene vandforsyninger, som i gennemsnit leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr. dag, og som forsyner 50 personer eller flere, samt for vandforsyningssystemer/vandforsynings-anlæg, hvor vandet leveres som led i en offentlig eller kommerciel aktivitet, der foreslås i medfør af lovforslagets § 1, nr. 21, 27 og 36, vil medføre administrative konsekvenser for de omfattede vandforsyninger.* De administrative konsekvenser for de omfattede ikke-almene vandforsyninger er bl.a. forbundet med opgaver med at skulle sikre, at vandkvaliteten er i overensstemmelse med kvalitetskravene, indberette oplysninger, foretage kontrol og udbedrende foranstaltninger og sikre underretning af offentlighed m.v. på lige fod med almene vandforsyninger. De omfattede vandforsyninger er til en vis grad omfattet af kravet om en forenklet kontrol af drikkevandet i dag, og flere af dem laver på eget initiativ mange af de opgaver, som er pålagt de almene vandforsyninger. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.3.

Omkostninger for vandforsyningsselskaberne forventes afholdt af selskaberne selv. Vandforsyningsselskaberne forventes at overvælte omkostninger på forbrugerne gennem øgede vandtakster, hvilket vil medfølge en afledt effekt på erhvervet.

Bemærkninger

Aalborg Kommune vurderer, at der også vil være administrative konsekvenser for kommunerne for at sikre, at disse ikke-almene vandforsyninger lever op til ovenstående. Desuden bemærkes, at de fleste bestyrelser for mindre almene vandforsyninger samt ikke-almene vandforsyninger udfører frivilligt arbejde, og kan det overhovedet forventes, at der er en bestyrelse ved de ikke-almene vandforsyninger?

Tabel 1. Bemærkninger til Udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

3.1.1.1.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 37: *Ikke-almene vandforsyninger, som er ansvarlige for vandforsyningsanlæg, som i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ vand pr. dag til mere end én husstand, og som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, er ikke omfattet af den regelmæssige kontrol, men er i stedet omfattet af en forenklet kontrol, jf. drikkevandsbekendtgørelsens § 6, stk. 1. Samme gælder for ikke almene vandforsyninger, som forsyner 50 personer eller flere og som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, jf. § 6, stk. 2.*

Bemærkninger

Hvordan skal dette forstås? Skal ikke-almene vandforsyninger, der forsyner 50 personer eller flere, og som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, også kun foretage en forenklet kontrol? I drikkevandsbekendtgørelsens § 6, stk. 2 står der "færre end 50 personer".

3.1.2.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 65/66: *Det følger derudover af artikel 13, stk. 2, litra b, at der, til opfyldelse af forpligtelsen i artikel 13, stk. 1 om at sikre regelmæssig kontrol af alt drikkevand, skal opstilles passende kontrolprogrammer, som blandt andet omfatter kontrol af de parametre, der er opført i bilag I, del D, med henblik på risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet, jf. artikel 10, stk. 1, litra b. Pligten til at opstille passende kontrolprogrammer kendes allerede fra drikkevandsdirektiv IV, men det er noget nyt, at kontrolprogrammerne også skal omfatte kontrollen af parametre, der vedrører forbrugernes fordelingsnet. EU-Kommissionen har oplyst Miljøministeriet, at denne nye bestemmelse betyder, at kontrollen af parametrene i bilag I, del D skal være inkluderet i kontrolprogrammet for den regelmæssige kontrol, men at der for disse parametre ikke gælder en minimumsprøvetagningsfrekvens.*

....

De foranstaltninger, som skal tages i betragtning, er tilskyndelse af ejere af offentlige og private ejendomme til at udføre en risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet, underretning af forbrugere og ejere af offentlige og private ejendomme om foranstaltninger med henblik på at fjerne eller mindske risikoen for manglende overholdelse af kvalitetsstandarder for drikkevand på grund af forbrugernes fordelingsnet, rådgivning af forbrugere om betingelserne for forbrug og brug af drikkevand og om mulige foranstaltninger for at undgå, at nævnte risici genopstår, fremme af uddannelse af blikkenslagere og andre fagfolk, der beskæftiger sig med forbrugernes fordelingsnet og installation af byggevarer og -materialer, der kommer i kontakt med drikkevand, indførelse af effektive kontrol- og styringsmæssige foranstaltninger for så vidt angår Legionella for at forebygge og imødegå eventuelle sygdomsudbrud, og, hvis det er økonomisk og teknisk muligt, gennemførelse af foranstaltninger til udskiftning af komponenter fremstillet af bly i forbrugernes eksisterende fordelingsnet.

Bemærkninger

Der bliver som en del af kontrolprogrammerne analyseret for bly i dag (under gruppe B-parametre) ved forbrugers taphane. Hvordan skal det forstås, at der ikke gælder en minimumsprøvetagningsfrekvens for kontrollen af parametrene i bilag I, del D (legionella og bly)?

Hvis opgave er det at tilskynde, underrette mv. ejere af offentlige og private ejendomme at udføre en risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet?

3.1.2.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 67: *Fristen for gennemførelse af risikovurdering og opfølgende foranstaltninger i henhold til artikel 10 skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, litra b, nr. ii og iii.*

Herefter skal medlemsstaterne senest den 12. januar 2029 etablere og efterfølgende hvert sjette år ajourføre et datasæt med oplysninger om risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet. Disse datasæt skal indeholde oplysninger om resultaterne af de kontroller, der er gennemført i henhold til artikel 10, stk. 1, første afsnit, litra b (for nuværende af bly og Legionella), og kortfattede oplysninger om foranstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 10, stk. 2 og 3, herunder oplysninger om typen af foranstaltninger og fremskridt, der er gjort. Der henvises til pkt. 3.7.2. for nærmere om artikel 18.3.1.2.3. Miljøministeriets og Social-, Bolig- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Bemærkninger

Hvem skal ajourføre datasæt, og hvor er det i Jupiter? Herunder tænkes også på de /foranstaltninger og fremskridt, der er gjort.

3.1.2.3.1. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 68: Derudover foreslås det, at ministeren kan bestemme, at **kommunalbestyrelsen skal foretage dele af risikovurderingen**, jf. det foreslåede § 59 b, stk. 2, 1. pkt. Det forventes, at adgangen hertil vil blive udnyttet til at bestemme at kommunalbestyrelsen skal foretage den del af risikovurderingen, som er fastsat i direktivets artikel 10, stk. 1, litra b, og som **omfatter kontrol af de parametre**, der er opført i bilag I, del D, i ejendomme, hvor der er konstateret specifikke risici for vandkvaliteten og menneskers sundhed i forbindelse med den generelle analyse. Kontrollen vil kunne fokuseres på prioriterede ejendomme, såfremt den generelle analyse giver grundlag herfor, jf. nærmere herom under pkt. 3.1.2.2.

Bemærkninger

Der må forventes udgifter for kommunerne, såfremt kommunerne skal foretage dele af risikovurderingen.

Hvordan skal kontrollen udføres, er det kommunerne, der skal sørge og betale for, at prøverne udtages af et akkrediteret laboratorium, eller skal kommunerne træffe afgørelse om, at ejer skal sørge for, at prøverne udtages?

3.1.2.3.1. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 69: Dels forventes den foreslåede bemyndigelse anvendt til fastsættelse af regler, der indebærer, at de foranstaltninger, der er opregnet i direktivets artikel 10, stk. 3, litra a-f, og som er relevante for Miljøministeriets ressort, vil blive taget i betragtning og, hvor relevante, truffet for at mindske risici i forbindelse med distribution til forbrugere i alle forbrugernes fordelingsnet. De foranstaltninger, der herefter vil skulle tages i betragtning og i givet fald gennemføres, **omfatter tilskyndelse af ejere af offentlige og private ejendomme til at udføre risikovurdering af den pågældende ejendoms fordelingsnet**, underretning af forbrugere og ejere af offentlige og private ejendomme om foranstaltninger de bør træffes med henblik på at fjerne eller mindske risikoen for manglende overholdelse af kvalitetsstandarder for drikkevand som følge af forhold i ejendommens fordelingsnet, rådgivning af forbrugerne om betingelserne for forbrug og brug af drikkevand og om mulige foranstaltninger for at undgå, at nævnte risici genopstår, og, for så vidt angår bly, gennemførelse af foranstaltninger til udskiftning af komponenter fremstillet af bly i forbrugernes fordelingsnet hvis det er **økonomisk og teknisk muligt**.

Bemærkninger

1) Hvis opgaven er tilskyndelse til, at ejere af ejendomme udfører en risikovurdering af den pågældende ejendoms fordelingsnet, er opgaven simpel, men hvis kommunen skal sikre, at ejerne laver denne risikovurdering, kræver det et større arbejde.

2) Hvad er grænsen for, hvad der er teknisk og økonomisk muligt?

3.1.2.3.1. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 70: På denne baggrund foreslås det derfor endvidere, at miljøministeren bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om opkrævning og betaling af gebyrer til hel eller delvis dækning af myndighedernes omkostninger ved udførelsen af kontrol, og at der herunder kan fastsættes regler om, at opkrævning og betaling af disse gebyrer skal ske elektronisk, jf. lovforslagets § 1, nr. 22, vedrørende indsættelse af § 59 b, stk. 4. Den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at ejere af offentlige eller private ejendomme, der omfattes af den kontrol af vandet i deres ejendomme, der skal gennemføres som led i risikovurderingen, vil skulle betale et **gebyr** til myndighederne for udførelsen af denne kontrol.

Bemærkninger

Gebyret kan blive dyrt hvis det både skal dække udgifter til analyselaboratoriet, udarbejdelse af kontrolprogram, udsendelse af kontrolprogrammet, rykker/indskærpelse for manglende prøvetagning, opfølgning ved overskridelse og indberetning.

3.1.2.3.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 72: På baggrund af den foreslåede § 4 F, stk. 2, vil der kunne fastsættes regler om kontrol af direktivets parameterværdier. Det kan tænkes gennemført som en pligt for bygningsejeren til for egen regning at søge en kontrol foretaget, hvilket kan omfatte krav om udtagning og analyse af vandprøver og også kan omfatte fastsættelse af metoder for prøveudtagning og analyse, eventuelt ved henvisning til tekniske specifikationer. Det er som udgangspunkt tanken, at opgaven vil kunne varetages af et privat laboratorium på markedsvilkår. Dette overlades dog til udmøntningen, og principielt kan det også komme på tale, at opgaven helt eller delvist varetages af kommunen.

Bemærkninger

Hvis opgaven skal varetages helt eller delvist af kommunen, bør der foretages en vurdering af tidsforbruget med udmøntning af opgaven for en enkelt ejendom som efterfølgende kan ganges op med alle de prioriterede ejendomme inden for kommunen, således at der kan fremskaffes et retvisende overslag over udgifter forbundet med opgaven. Finansieringen skal dække alle udgifter, herunder udgifter til analyselaboratoriet, udarbejdelse af kontrolprogram, udsendelse af kontrolprogrammet, rykker/indskærpelse for manglende prøvetagning, opfølgning ved overskridelse og indberetning af resultater og eventuelle påkrævede foranstaltninger.

3.1.2.3.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 72: Social-, Bolig- og Ældreministeriet vil i overensstemmelse med drikkevandsdirektivets artikel 10, stk. 1, litra a, foretage en generel analyse af de potentielle risici, der er forbundet med forbrugernes fordelingsnet. I den forbindelse vil ministeriet anmode øvrige myndigheder og **relevante institutioner om bistand, hvor det findes relevant, herunder også med henblik på vurdering af potentielle sundhedsfarer.**

Bemærkninger

Der vil være udgifter forbundet med denne opgave, selv om det nok er en engangsudgift eller er det et øjebliksbillede? Er det en opgave der skal gentages?

3.1.2.3.2. i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 73/74: Hjemmelen tænkes udmøntet til at fastsætte regler om pligt for bygningsejer til at sørge for, at resultater af vandprøven – og eventuelle foranstaltninger iværksat på den baggrund - **indberettes til en myndighed. Den nærmere udformning af kommunikationsvejene, herunder om myndigheden, der modtager indberetningerne, tænkes at være kommunerne, regionerne eller centraladministrationen, vil blive vurderet nærmere i forbindelse med udmøntningen.**

Bemærkninger

Det foreslås, at Staten udvikler et smart it-system til håndtering af opkrævning af gebyr, smart håndtering af kontrolprogrammer herunder udarbejdelse og udsendelse af kontrolprogram,

rykker for manglende prøvetagning, reaktion ved overskridelse af krav, indberetning af vandprøven og eventuelle foranstaltninger iværksat på den baggrund. Dette vil lette arbejdsbyrden, så alle 98 kommuner ikke skal it-udvikle noget hver især og betale for udvikling, fejlfinding, indkørsel samt drift af et nyudviklet it-system til håndtering af opgaven.

3.3.3 i udkast til lovforslag vedr. implementering af drikkevandsdirektivet:

Side 99: *Ansvar for, at det anvendte behandlingskemikalie eller filtermedie overholder gældende europæiske standarder foreslås lagt på vandforsyningerne, da det vil være disse, der anvender behandlingskemikalier eller filtermedier.*

+ Side 180: *5.3.3. Minimumskrav til behandlingskemikalier og filtermedier, der kommer i kontakt med drikkevand*

Gennemførelsen af drikkevandsdirektiv V's artikel 12 kan medføre implementeringskonsekvenser for kommunerne i form af mindre besparelser, da der med gennemførelsen af bestemmelsen indføres egenkontrol for vandforsyningernes brug af vandbehandlingskemikalier og filtermedier, frem for gældende praksis, hvor kommunerne involveres og dermed har udgifter forbundet med sagsbehandling hertil. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.

Bemærkninger

Hvem sikrer, at vandforsyningerne udfører egenkontrollen? Hvis kommunerne har tilsynsforpligtelsen på dette område, vil der næppe være tale om besparelser for kommunerne.

6.4 Økonomiske og administrative konsekvenser for bygningsejere side 186:

Det vurderes, at udmøntningen af reglerne om risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet til gennemførelsen af artikel 10, som foreslås i lovforslagets § 1, nr. 22, og § 2, nr. 1 og 2, kan medføre økonomiske konsekvenser for bygningsejerne..... I medfør heraf vil der fastsættes regler om kontrol i ejendomme, hvilket vil kunne indebære omkostninger for ejeren af ejendommen, såfremt der opkræves gebyr for kontrollen. Endvidere vil det kunne få økonomiske konsekvenser for bygningsejeren, hvis der på baggrund af kontrollen, skal træffes foranstaltninger, som fx indførelse af effektive kontrol- og styringsmæssige foranstaltninger for at forebygge og imødegå eventuelle sygdomsudbrud på grund af Legionella, eller udskiftning af vandinstallationer fremstillet af bly, hvis det er økonomisk og teknisk muligt.

Tilsvarende på siderne 328 – 331: Efter den foreslåede § 4 F, stk. 1, kan social- og boligministeren af sundhedsmæssige hensyn fastsætte regler om drift og vedligeholdelse af installationer i nye såvel som bestående bygninger. Den foreslåede bemyndigelse forventes udnyttet til at fastsætte og samordne regler om bygningsejers iagttagelse af sundhedsmæssige risici ved bygningens installationer. Der henvises til de generelle bemærkninger. 329 Efter den foreslåede § 4 F, stk. 2, kan regler i medfør af bestemmelsens stk. 1 endvidere omfatte fastsættelse af parameterverdier og regler for kontrol af disse. Den foreslåede bemyndigelse forventes udnyttet til at fastsætte regler om bygningsejers pligt til at foranstalte en kontrol gennemført. Der henvises til de generelle bemærkninger. Det er endvidere muligt, at den generelle analyse viser behov for at tilføje yderligere parameterverdier i det omfang, der opstår ny viden om potentielle sundhedsmæssige risici ved vandinstallationernes fysiske-mekaniske egenskaber. Derfor foreslås en bred bemyndigelsesbestemmelse, der også kan håndtere eventuelle fremtidige behov for kontrol af parametre, herunder en kontrol som ikke nødvendigvis fokuseres på prioriterede ejendomme..... Den foreslåede bemyndigelse vil kunne anvendes til f.eks. at fastsætte regler om, at ejere af offentlige eller private ejendomme skal betale gebyr til myndighederne for udgifterne forbundet med indberetning og behandling af data om kontroller. Derudover kan der være tale om gebyr for udførelsen af kontrol i henhold til direktivets artikel 10, stk. 1, litra b, hvis det i udmøntningen 331 beslutes, at denne kontrol skal udføres af en myndighed, og eventuelt udgifter forbundet med kommunens opgave som bygningsmyndighed.

Bemærkninger:

Det bemærkes, at den meget bredt formulerede bemyndigelse til at pålægge bygningssejer omkostninger i form af gebyrer, udgifter til kontrol samt udgifter til eventuelle udbedringsforanstaltninger også vil ramme kommunerne økonomisk, idet kommunerne, som ejere af en ikke ubetydelig bygningsportefølje, naturligvis også vil være forpligtet til at betale disse omkostninger. Endvidere kan ændringerne medføre en forøgelse af omkostninger for kommunerne som bygherre, såfremt de nye regler medfører skærpede krav til materialevalg i forbindelse med opførelse af nye bygninger.

Tabel 2. Bemærkninger til LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

§ 3 nr. 3) a) i LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

Drikkevand: Alle former for vand, der enten ubehandlet eller efter behandling og uanset vandets oprindelse er beregnet til drikkebrug, madlavning, fødevaretilberedning eller andre husholdningsformål i både offentlige og private ejendomme, og dette uanset om det leveres gennem distributionsnet eller fra tankvogn eller tankskib, eller om det tappes på flasker eller i anden emballage, herunder kildevand

Bemærkninger

Skal vand på flasker, herunder kildevand overholde kvalitetskravene i Drikkevandsbekendtgørelsen?

§ 10 a i LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

Miljøministeren foretager risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand.

Bemærkninger

Hvad menes med ordet tilstrømningsområder og hvordan er sammenhængen til grundvandskortlægningen og indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse? Det er ikke holdbart, at definitionen skal findes på side 50 i bemærkningerne til lovforslaget.

§ 25 i LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

Stk. 5. Levering af grundvand og overfladevand til udlandet og levering af drikkevand fra udlandet må ikke ske uden tilladelse fra ministeren.

Bemærkninger

Må man ikke importere flaskevand/kildevand på flasker fra udlandet, jf. definitionen på drikkevand i §3?

§ 55a og § 59 stk. 2: Hvordan identificerer kommunerne de ikke-almene anlæg, der leverer 10 m³ drikkevand eller mere pr dag og forsyner 50 personer? Hvis det f.eks. er et lille anlæg, der forsyner et landbrug med xx antal sæson arbejdere, er det store krav at stille, uden stor værdi.

§ 59 b, stk. 4 i LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

Miljøministeren kan fastsætte regler om opkrævning og betaling af gebyrer til hel eller delvis dækning af myndighedernes omkostninger ved udførelsen af kontrol. Ministeren kan fastsætte regler om, at opkrævning og betaling af gebyrer, der er fastsat i regler udstedt i medfør af 1. pkt., skal ske elektronisk.

Bemærkninger

Hvor står der hvem der skal betale udgifterne? Hvem opkræver pengene? Hvem udvikler et smart it-system til håndtering af opkrævning af gebyr, smart håndtering af kontrolprogrammer herunder udarbejdelse og udsendelse af kontrolprogram, rykker for manglende prøvetagning, reaktion ved overskridelse af krav, indberetning mv. Dette vil lette arbejdsbyrden, så alle 98

kommuner ikke skal it-udvikle noget hver især og betale for udvikling, fejlfinding, indkørsel samt drift af et nyudviklet it-system til håndtering af opgaven.

§ 62 i LBK om vandforsyning med lovforslagsændringer:

§ 62. *Opfylder vandet i et vandforsyningssystem ikke de kvalitetskrav eller indikatorparametre, der er fastsat i loven eller regler.....*

Bemærkninger

Der mangler en forklaring af hvad indikatorparametre er.

§ 64c. Hvem betaler for at der stilles vand til rådighed. Vi formoder, at vandselskaberne ikke må.